

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEADAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 79 (13.909)

Trst, sreda, 8. maja 1991

Kljub vsemu pa je JLA odredila mobilizacijo rezervistov in poostreno varstvo na mejah Zvezno predsedstvo omahuje, ni pa dalo armadi pooblastila za proglasitev izrednega stanja

Obrambni minister Kadijević spet prevzel svojo funkcijo - Kučan: armada mora biti podrejena predsedstvu in ne obratno - Če bi proglasili izredno stanje, bi Jović ostal na svojem mestu

Ogorčenje v Makedoniji zaradi smrti vojaka v Splitu

Medetnična napetost se v zadnjih urah stopnjuje tudi v Bosni in Hercegovini

LJUBLJANA — Položaj na vseh žariščnih področjih je še vedno izredno napet, nekoliko se je umiril na Hrvaškem, toda napetost se prenaša v Bosno in Hercegovino. O množičnih manifestacijah pa poročajo iz Makedonije.

Te manifestacije so tesno povezane s tragično smrtjo 19-letnega makedonskega vojaka Saše Gešovskega. Množično zborovanje je v Skopju potekalo že v ponedeljek zvečer, ko se je zbralo več deset tisoč ljudi. Spregovoril jim je predsednik Kiro Gligorov, ki je zagotovil, da bo krivec za uboj odgovarjal pred sodiščem in da se bo Makedonija zavzemala, da se njeni fantje vrnejo v rodno domovino. Ubiti mladenič je bil prvi, ki je padel za svobodo, suverenost in neodvisno Makedonijo. Množica pa je vzklikala Makedoniji in zahtevala odstop Tujdmana, Miloševića in vsega zveznega predsedstva. Že v ponedeljek se je spontano organiziral odbor mater, ki imajo svoje sinove na služenju vojaškega roka. Vztrajno so zahtevali, da se njihovi sinovi vrnejo domov. V izredno kratkem času je odbor že narasel na 5 tisoč zaskrbljenih makedonskih mater.

Včeraj je bilo podobno zborovanje tudi v rojstnem kraju ubitega vojaka v Kavadarcih. Povedali so, da je bil mladenič vzoren vojak, košarkar, sam je izrazil željo, da bi služil vojaščino pri vojaški policiji. Končal je tehniško srednjo šolo. V Kavadarcih so prebrali uradno sporočilo pomorskega vojnega območja o tem, kako je bil vojak ubit. Skupaj s svojim poveljnikom je vozil oklepni transporter, vozilo pred njim pa je napadla množica demonstrantov. Takrat je poveljnik ustrelil rafal čez glave množice, pripadnik hrvaške policije je streljal proti transporterju, Makedonca ubil in ranil še enega vojaka.

V Vukovaru se je položaj nekoliko umiril in občina je skupaj z obema vodilnima strankama, hrvaško HDZ in srbsko SDS, pričela odstranjevati barikade, vendar še vedno ni obnovljen promet in je mesto dejansko povsem blokirano. Vse tri mostove, ki to pokrajino vežejo z Vojvodino, je včeraj zastražila JLA.

Položaj se je že nekoliko umiril, ko so ob 10. uri izstrelili na mesto dve tromblonski granati. Podobno je v Borovem selu, kjer delavci še vedno ne delajo v podjetju Borovo, pa tudi šol niso odprli.

V Splitu je bilo včeraj mirno, velika manifestacija je potekala v Šibeniku. Toda konvoj s hrano, zdravili in drugimi potrebščinami se še vedno ni prebil v hrvaško vas Kijevo, ki je že dober teden obkoljena, blokirana z močnimi oddelki JLA in predvsem s srbskimi stražami. Prav ta obkolitev in izolacija hrvaških ljudi sta bili glavni povod za ogorčene splitske manifestacije. Vedno več pa je grozečih znamenj, da se zastruje tudi v Bosni in Hercegovini. Včeraj so bile proti Hercegovini namenjene močne tankovske enote JLA. V kraju Lisice blizu Mostarja se je ob 11. uri zbralo na tisoče prebivalcev, da bi preprečili vojni pohod oklopni enoti JLA, ki se je iz vojašnice v Mostarju usmerila proti Hercegovini. Naredili so barikade iz težkih tovornjakov in gradbinskih strojev. Niti do 13. ure se vojska ni mogla prebiti. Vse to pa se dogaja v okviru sporazuma, ki naj bi bil v noči med ponedeljkom in torkom sklenjen v zagrebških Banskih dvorih na razgovoru s hrvaškim vrhovništvom in predsednikom zvezne vlade Markovićem, notranjim ministrom Gračaninom in namestnikom obrambnega ministra Brovetom.

Na tem nočnem zasiedanju naj bi se dogovorili, da Hrvaška sprejme enajst znanih Markovićevih točk o minimalnem delovanju federacije in njene vlade v prehodnem razdobju. Predsednik Tujdman pa je na tiskovni konferenci povedal, da je bistveno vprašanje suverenost Hrvaške nad njenim celotnim teritorijem in torej tudi nad Kninom kot tudi način, da se prepreči četniške vdore na hrvaško ozemlje. Na kninskem območju je onemogočen promet, pretrgane so zveze med Dalmacijo in osrednjo Hrvaško. Od 17. avgusta lani, ko se je pričel upor v Kninu, je Hrvaška imela okrog tri milijarde dolarjev gospodarske škode, kar je za Hrvaško NADALJEVANJE NA 2. STRANI

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Jugoslovanska in tudi pomemben del svetovne javnosti je včeraj pozorno spremljala zasedanje razširjenega jugoslovanskega predsedstva. Toda kot običajno se na predsedstvu ni zgodilo nič dokončnega, nič do kraja pretresljivega ali nekaj takega, kar bi spremenilo jugoslovansko stvarnost. Armada je zahtevala izredna pooblastila, proglasitev izrednega stanja. Tega ni prejela, toda nihče je tudi ni pozval k redu, k spoštovanju osnovnega pravila, da je armada podrejena predsedstvu in ne obratno.

Ministrstvo za obrambo, armadni štab, skratka celotni vojaški vrh so pozno ponoči v ponedeljek izdali uradno sporočilo, v katerem napovedujejo, da bodo odslej ukrepali po svoji volji, obtožujejo predsedstvo, da ni ukrepalo, kot je zahtevala armada. Predvsem pa proglašajo, da se je v Jugoslaviji pričela državljanska vojna, in spreminjajo hierarhični sistem.

To naj bi pomenilo, da se je spreminjalo NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prizor s ponedeljkovih protiarmadnih izgrediv v Splitu

(Telefoto AP)

Po Andreottijevem povratku iz ZDA nujno razčiščenje Ob skaljenih političnih odnosih spet močno diši po volitvah

RIM — Marsikdo je že začel računati: lahko bi šli na volitve 30. junija. Veter predčasnih volitev je spet zavel nad večnim mestom. Pičlih 15 dni po zaupnici se je v vladni večini nabralo toliko nesoglasij, globokih razkolov in sporov, ki gredo od reforme institucij do ukrepov proti organiziranemu kriminalu, da je nadaljnje sodelovanje v takih pogojih skrajno vprašljivo. Socialistični tajnik Craxi je po včerajšnji seji izvršnega sveta PSI opozoril, da so prisotni v političnih odnosih novi, hudi elementi poslabšanja, ki so prisilili socialiste k globljemu razmisleku. Craxi omenja polemike glede reforme institucij, v kateri so prisotne skrajno konservativne prvine in ki ne priznava nikomur, ki bi si upal zagovarjati ljudsko pravico do odločanja. Zanikati in obsojati možnost neposrednega posega državljanov pri reformi institucij, pravi še Craxi, pomeni zagovarjati največjo zaprtost in največjo neobčutljivost do demokratičnih procesov.

Craxi se ukvarja tudi s problemom organiziranega kriminala in poudarja, da mora vlada odgovoriti z dejanji na obtožbe, ki jih je deležna, socialistični tajnik pa ni zamolčal niti vprašanja gospodarskega manevra in klestenja pokojnin in plač. Z vsemi temi problemi se bo moral spopasti Andreotti ob povratku v domovino in sicer ne več na skupnih sestankih, temveč na ločenih sestankih s tajnik 4 strank vladne večine, da bi se morda izognili neposrednemu spopadu, ki bi ga bilo težko zgladiti. Socialisti so omenili tudi možnost izrednega kongresa stranke, preden pa ga skličejo, hočejo vedeti, če bodo predčasne volitve ali ne.

O možnosti predčasnih volitev sta včeraj govorila tudi tajnika KD Forlani in DSL Occhetto. Prvi je dejal, da je odločno proti tej možnosti, drugi pa, da se predčasni volitve ne boji.

Medtem se nadaljuje tudi spor med Cossigo in KD. Včeraj je iz ZDA pred-

sednik republike zahteval od tajnika Forlanija, naj obsodi tako oba načelnika parlamentarnih skupin KD kot tudi pisanje dnevnika Repubblica. Problem je zelo enostaven, pravi predsednik republike. Lahko se odgovori: zavračam, obsojam, zanikam, ali pa: ne zavračam, ne obsojam, ne zanikam. Lahko se tudi odgovori: nočem odgovoriti. Ni pa mogoče enostavno molčati, ker je to žaljivo do državnega poglavarja, pa tudi do drugih strank in do ljudstva, še zlasti ker v tem trenutku imajo volilci, še zlasti demokristjanski, pravico, da vedo. Še besedo o nastopu direktorja TG1 Vespe, ki je Cossigo pozval, naj gre v Taurianovo zahtevati od ljudi, naj sodelujejo s pravico. Preseneča me, pravi Cossiga, da morajo predsednika republike Vespa, Mancino in Gava učiti, kako je treba voditi boj proti organiziranemu kriminalu. O vsem tem bo danes razpravljali politični urad KD, ki bo Cossigo odgovoril.

G.R.

Rdeča armada vdrla v Armenijo

Enote armenskega notranjega ministrstva opazujejo premike sovjetske armade ob meji z Azerbajdžanom

(Telefoto AP)

NA 2. STRANI

Andreotti jamči podporo za PD

TRST - Primorskemu dnevniku bo v kratkem izplačana podpora za leto 1989, ki jo predvideva zakon za založništvo, in prihodnje leto bo tudi deležen prispevkov. Tako je zagotovil predsednik vlade Giulio Andreotti predsedniku tržaške pokrajine Crozzoliju, ki je premiera seznanil s finančnimi težavami slovenskega zamejskega dnevnika in članika italijanske manjšine v Jugoslaviji La voce del popolo.

V svojem odgovoru predsedniku tržaške pokrajine je predsednik vlade napovedal, da bo v kratkem izplačan prispevek za leto 1989, ki je predviden po starem zakonu za založništvo, za prihodnje leto pa prav tako jamči izplačilo prispevkov na osnovi kriterijev, ki so predvideni v novem zakonu. Kar zadeva finančna bremena ZTT pa je pojasnil, da bo potreben daljši čas, ker je bilo doslej že izčrpano finančno kritje sklada, predvidenega v ta namen. Prispevka, ki je bil predviden za leto 1989 bo deležen tudi dnevnik italijanske manjšine Voce del popolo.

K tem zagotovilom je Crozzoli dodal, da bo osebno sledil birokratskemu postopku, ki naj zadosti upravičnim pričakovanjem obeh časopisov.

SKZ

**1941
1991**

OB 50. OBLETNICI
OSVOBODILNE
FRONTE

10. MAJA 1991
OB 20.30
KULTURNI DOM
V TRSTU

SLAVNOSTNI GOVORNIK
**MILAN
KUČAN**

UVODNA BESEDA
KLAVDIJ PALČIČ

PEVSKI ZBOR
"IGO GRUDEN"
VODI
prof. **ALEKSANDER ROJC**

REŽIJA
MARIJ URŠIČ

SCENA
MARJAN KRAVOS

OF

Nerešena narodnostna vrašanja ogrožajo obstoj Sovjetske zveze

Sovjetska vojska je vdrla v Armenijo Gorbačov podpira lojalne Azerbajdžance

MOSKVA — Iz Zakavkazja prihaja obupani klic na pomoč armenskega ljudstva, ki z grozo pričakuje nov holokavst. Sovjetska armada je namreč začela strogo izvajati lanskoletni sklep Mihaila Gorbačova, da je treba na tem območju razorožiti vse paravojaške skupine. To seveda velja le za Armence, ki so s svojim bojkotom vseh sovjetskega referendum in z napovedjo septembrskega plebiscita o osamosvojitvi »načeli temelje sovjetske ureditve« in ne za Azerbajdžance, ki so ostali zvesti Moskvi. Azerbajdžanske tolpe lahko torej nemoteno ustrahujejo po armenskih enklavah na azerbajdžanskem ozemlju, ker so »legalna oblast«, armenska obožena samoohranba pa je »protisocialistični terorizem«. Še več, sovjetska vojska je ob podpori vojaških enot sovjetskega in azerbajdžanskega notranjega ministrstva začela »očistevalne akcije« na armenskem obmejnem območju.

Armenski predsednik Levon Ter Petrosian je to ocenil kot vojno napoved proti armenski republiki in OZN pozval, naj pošlje svoje opazovalce na prizorišča »sovjetsko-azerbajdžanskih pogromov«. V Moskvi in Bakuju pa nočejo nobenih prič, mednarodna javnost se mora zadovoljiti z demantiji rdeče armade, kot čisto resnico mora

sprejeti trditve Bakuja, da so vsega krivi armenski nacionalisti, ki se nočejo sprijazniti z dejstvom, da so izgubili bitko za Gorsk Karabah. Sovjetski vrhovni sovjet je včeraj z ogromno večino glasov zavrnil zahtevo Armenije, da bi razpravljali o armensko-azerbajdžanskem sporu. Separatistom vrhovni sovjet noče pomagati. Na žalost pa so takega mnenja tudi v številnih zahodnih prestolnicah, ki bodo točili krokodilje solze ob armenskih žrtvah, a ne bodo niti s prstom mignili, da bi preprečili nove pokole. Zahod je stavljal na Gorbačova in pragmatično zahteva ohranitev sovjetske enotnosti, naj to stane kolikor stane. Evropa je nedvomno že pozabila na tragedijo, ki so jo Armenci okusili po 1. svetovni vojni, ko so Turki v bistvu fizično likvidirali Armence na »svojem« ozemlju. Evropa obenem noče razumeti, da je na Zakavkazju Gorbačov osvojil nacionalno politiko svojega daljnega predhodnika Josipa Visarionoviča Džugašvilija - Stalina. Že res, da Gorbačov ne ponavlja Stalinih »preseljevanj ljudstev«, a krivic, ki jih je ta veliki Gruzin zagrešil z okupacijo pribaltskih republik, z odvzemanjem Moldovije Romuniji in s samovoljnimi prikrajšanjem meja v korist »Sovjetski

zvezi lojalnih narodov« na Kavkazu noče popraviti. Še več, podobno kot Stalin tudi on kot manjše zlo podpira muslimanske Azerbajdžance proti krščanskim Armencem, ki niso nikoli skrivali, da bi se radi končno uprli zli usodi večno podjarmenega naroda.

Armence bo sovjetska oblast nedvomno pokorila, a že se ji odpirajo nove nacionalne fronte. V Južnoosetinski avtonomni oblasti še vedno vre. Tu rdeča armada ni pokazala enake odločnosti kot v Armeniji, ker so Gruzijci nedvomno trši oreh od Armencev. Trenutno Gorbačov nima večjih težav s srednjeazijskimi republikami, ki so skupaj z Rusko federacijo podpisali »sporazum desetih«. Po vestih, ki prihajajo iz Čečeno-Inguške ASSR in iz ostalih avtonomnih republik in oblasti Ruske federacije na območju Kavkaza, pa med narodi tega območja dobesedno vre, medetnični spopadi pa se vrstijo drug za drugim. Zginito je namreč tisto vezivo, ki je v imenu socialističnega internacionalizma potlačilo nacionalna hotenja in želje po svobodi, ki so sedaj z vso silo butnili na dan. Gorbačov in z njim Zahod se motita, če upata, da lahko tanki in soldateska zamorijo novo pomlad narodov od Baltskega morja do kazahstanskih step.

Ob pogajanjih že razkorak med interesi Kurdov in Iraka

BAGDAD — V iraški prestolnici se je po skoraj enotedenski prekinitvi začel drugi del razgovorov o avtonomiji Kurdov. Delegacija, ki jo vodi Masud Barzani, vodja Demokratične stranke Kurdistan, namerava zahtevati vključitev naftnega središča Kirkuk v avtonomno deželo Kurdistan, demokratične volitve po vsej državi in mednarodno jamstvo za novi dogovor. Sadam Husein je demokratične volitve že obljubil, podpredsednik vlade Tarek Aziz pa je pojasnil, da vlada ne namerava odstopiti Kirkuka, na mednarodno jamstvo pa gleda kot na vtikanje v iraške notranje zadeve.

Zavezniški vojaki še naprej širijo varnostni pas, ki je dosegel 200 km, na jugu pa so prišli do mesta Dohuk, ne da bi vstopili vanj. Turške oblasti so zanimalo, da bi v begunskih taboriščih zasledili primere kolere, združenje Zdravniki brez meja pa je potrdilo osem primerov v severnem Iraku.

Iskanje strategije proti mafiji tema razgovorov na Viminalu

RIM — V iskanju strategije, ki bi lahko zaustavila poboje v Kalabriji in divjanje »ndranghete«, je notranji minister Vincenzo Scotti včeraj zbral na Viminalu Vse državni odbor za red in javno varnost, prisotni pa so bili tudi prefekti treh kalabrijskih pokrajin - Cosenze, Catanzara in Reggio Calabria. Vrha so se udeležili najvišji funkcionarji italijanskih sil javnega reda, predsedoval pa mu je sam minister Scotti.

Na tiskovni konferenci, ki je sledila dveurnemu posvetovanju, je minister Scotti podal nekakšen pregled najnujnejših posegov, ki so tudi rezultat posvetovanja s krajevnimi upravami, policijo in sodstvom v Kalabriji: morali bi se angažirati prav vsi, kar strah in molk ščitita kriminalce; represivne mere niso dovolj, spremljati bi jih morali gospodarski posegi, ki bi v Kalabriji bistveno spremenili razmere; področje bi morali nadzorovati z

večjim številom ljudi, katerih delo bi moralo biti preudarno in smotno zasnovano; delo krajevnih uprav bi moralo biti »prosojno« in preverljivo, posebno kar zadeva zakupe. Za namigom na gospodarske razmere tiči podatek, da je v Kalabriji skoraj 30 odstotkov brezposelnih in prav med njimi z veliko lahkoto črpa delovno silo organizirani kriminal. Glede zakupov gre poudariti, da ti pogosto slonijo na dvostranskih dogovorih in na licitacijah, ki ne spoštujejo pravil igre. Ndrangheti uspe na ta način izkoristiti vsemogoče kanale javnih stroškov in pogojuje socialno življenje v Kalabriji.

Minister Scotti je večkrat poudaril, da bi morali sodstvo in sile javnega reda delati vzporedno, z isto hitrostjo in učinkovitostjo. V tem smislu se v zadnjih dneh kar vrstijo očitki na račun novega kazenskega postopka, ki res nudi državljanu zadostno jamstvo, a z možnostjo skrajšanih postopkov odpira na stežaj vrsto zasilnih izhodov, skozi katere se kriminalci s preveliko lahkoto izmuznejo pravici. V sorazmerno ozki kalabrijski družbi pa je nemogoče, da bi bili morilci vedno neznani in neizsledljivi, skrivajo se lahko samo za strahom, ki ga tudi sami znajo napihovati.

V naslednjih dneh bo vrsta pobud dopolnila včerajšnji sestanek na vrhu: spet se bodo sestali odgovorni za sile javnega reda tako na državni kot na deželni ravni; o problemu »prosojnosti« bodo razpravljale krajevne uprave - dežela in občine; sestalo naj bi se predsedstvo Višjega sodnega sveta; Scotti bo ob povratku iz ZDA zaprosil predsednika vlade Giulia Andreottija za sestanek kabinetskega sveta o gospodarskih problemih Kalabrije.

Dogodki, ki Kalabrijo spreminjajo v ogromno klavnico, zaposlujejo najvišje kroge in nalagajo tudi ministru za pravosodje Martelliju nelahko delo: Nekateri grenko pripominjajo, da so Taurianovo proglasili za »nevarno« mesto že leta 1989 s skrbno pripravljenim dosjejem, a od tedaj se prav nič ni spremenilo in »izjemno stanje«, o katerem govorijo zadnje dni vsi v Italiji, je tako »izjemno« v stalnem smislu, kot dobro vedo krajevni funkcionarji, ki se ukvarjajo z mafijskimi podvigmi in umori vsak dan sproti.

V bangladeški drami še lakota in kolera

DAKA — Točno po enem tednu od katastrofalnega ciklona, ki je razdejal Bangladeš, se je neskončni seznam žrtev začel ponovno večati. Zaradi novega tropskega ciklona je v Daki izgubilo življenje 200 oseb. Po mnenju izvedencev so ti vsaj končali trpeti. Mednarodni Rdeči križ in Rdeči polmesec sta poslala dramatičen poziv mednarodni skupnosti, ker je življenje 4 milijonov preživelih ogroženo. V zadnjih dneh je zaradi griže in dehidracije izgubilo življenje že 1.300 oseb, zdravstveno osebje pa najbolj skrbi skoraj gotov izbruh kolere. Že sedaj je baje zaradi te kužne bolezni umrlo 300 oseb.

Vlada v Daki pa je pozvala industrijsko najbolj razvite države Zahoda, mednarodno banko in druge sklade, naj priskočijo na pomoč Bangladešu, da bi preprečili še hujšo katastrofo. Po prvih ocenah je ciklon povzročil vsaj za 1,4 milijarde dolarjev škode. Ta številka pa ne odraža dejanske trgedije in izgubljenih življenj. V Bangladešu je tako ali drugače ogroženo 10 milijonov ljudi, od teh bi lahko skoraj polovica izgubila življenje, če ne bo do njih čimprej prispela pomoč, kot se že štiri dni skoraj brez hrane in pitne vode. Ko bodo zaradi žeje segli po okuženi vodi, bo prepozno.

Želja po miru na Bližnjem vzhodu v stičišču interesov SZ in ZDA

KAIRO — V okviru svojih različnih interesov, ki jih družijo isti cilj, se bosta ob koncu tega tedna podala na Bližnji vzhod ameriški državni tajnik James Baker, ki se odpravlja v Izrael in sosednje države že četrty, in sovjetski zunanji minister Aleksandr Bessmertnih. Baker naj bi došel v Kairo v soboto, njegovega sovjetskega kolego pričakujejo v Damasku že danes, narkar bo obiskal Jordanijo in Izrael, da bo lahko v Kairu v petek in soboto, v nedeljo pa naj bi se vrnil v SZ.

Medtem ko se široko razpravlja o skupnem ali ločenem predstavitvstvu Jordanije in PLO na morebitni mirovni konferenci, se je v zvezi z obiskom

sovjetskega gosta včeraj oglašil izraelski predsednik vlade Jicak Šamir, ki namerava Bessmertnihu postaviti vrsto pogojev v zvezi z »ne-vlogo« PLO. Nekoliko ponesrečena pa je bila, samo nekaj ur pred Bakerjevim prihodom, pripomba o »neprimerni prekinitvi vojne z Irakom s strani ZDA«, ki bo prav gotovo izzvala kako reakcijo v Beli hiši. Izraelski obrambni minister Arens namerava z Bessmertnihom razpravljati o problemu sovjetskega pošiljanja orožja Siriji ali celo Severni Koreji, ki nato preprodaja orožje Siriji. Največ se sicer govori o obnovitvi diplomatskih stikov med SZ in Izraelom, za kar je obisk gotovo prvi korak.

nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani - nadaljevanji s 1. strani

● Predsedstvo

nil pravni režim. Ni več voljenih oblasti, so izredne razmere, armada legalno počne, kar hoče.

O vsem tem je tekla dolga in žolčna razprava. Srbski predsednik Milošević je med njo trdil, da Srbija nima nobene zveze z dogodki na Hrvaškem, kjer gre za spontan in originalen odpor srbskega naroda proti preganjanju. V Srbiji je vse mirno in normalno, zato izredne razmere ne morejo veljati za to republiko. Joviću pa je v živahni razpravi »ušlo«, da sta režima v Sloveniji in na Hrvaškem protustavna, ker sta se ustanovila v nasprotju z veljavno jugoslovansko ustavo, ki na primer ne predvideva demokratične večpartijske volitve, temveč oblast KPJ.

Med burnim zasedanjem je JLA poskrbela za svojevrstno presenečenje, ko je generalni štab sporočil, da so odredili tudi močnejše zavarovanje meja. Da mej niče ne ogroža ni treba niti reči, toda to je formalni dokaz obrambne celovitosti itd., kar je seveda uperjeno proti slovenskim osamosvojitvenim odločitvam.

Zasedanja razširjenega predsedstva so se udeležili vsi redni člani in vsi predsedniki republik z izjemo Tudijskega, ki je na vabilo konservativne stranke na obisku v Londonu. Ni bil prisoten armadni vrh, v katerem pa je ponovno prišlo do bistvene spremembe: ponovno je namreč prevzel svojo funkcijo general polkovnik Kadjevič, obrambni minister in prvi človek v armadnem vrhu, katerega je med nje-

vo daljšo boleznijo nadomestil general polkovnik in načelnik generalnega štaba Adžić.

Uvedbi posebnih razmer se je odločno uprl slovenski predsednik Milan Kučan, saj razširjena seja ne sme biti alibi za nikogar in za nič, najmanj pa za kršenje ustave. Sedanja dogajanja se ocenjuje kot državljanska vojna, toda pričelo se je lani v Kninu, in takrat nihče ni interveniral, oziroma je interveniral proti legitimni hrvaški oblasti. Slovenija je večkrat opozarjala na ključno vprašanje priznavanja republik kot dejavnika in konstitutivnega elementa države, predvsem pa legitimnosti oblasti, ki se je v republikah vzpostavila po volitvah.

Na Hrvaškem je legitimost oblasti za JLA vedno pod vprašanjem, vendar predsedstvo o tem ni hotelo razpravljati, kot tudi ne o odvzemanju orožja teritorialni obrambi. Republikli Hrvaški je bilo onemogočeno, da bi zagotovila zakonitost, red, mir. Sedaj pa so tu posledice. Ko so bile težave na Kosovu, je Srbija zahtevala izredne razmere in poseg vojske. JLA je na Hrvaškem posegla proti legalni oblasti in sedaj ne more prevladati odgovornosti na druge.

Kadar koli je intervenirala JLA, vedno je bila na strani Srbov. So res Srbi po vsej državi preganjani? Kučan je odločno zavrnil oceno, da je v državi državljanska vojna. Taka ocena je potrebna onim, ki želijo posebna pooblastila in s tem povsem proste roke.

Tak proglas bi namreč avtomatično pomenil, da ostane na svojem predsedniškem položaju Srb Jović, da

nima vlada več legitimnosti, ostal bi predsednik z JLA in s polnimi pooblastili. To pa je tudi bistvo vprašanja.

V praksi pa se nekaj takega že dogaja, brez pooblastil in brez formalnega armadnega kritja. Včeraj je prišlo do novih izredno močnih premikov enot JLA, tokrat v Hercegovino, kjer žive hrvaški državljani republike Bosne in Hercegovine izredno strnjeno. Tudi tukaj se čuje o premikih četniških enot. Predvsem pa so se včeraj po Beogradu razširile vesti, da je JLA vpoklicala rezerviste v Srbiji in na področju BiH. Take vesti pa ne prihajajo ne iz Hrvaške ne iz Slovenije niti Makedonije. Vojska torej krepi svoje enote in sicer z vojniki iz Srbije, ker se vedno znova odpirajo nove fronte.

Predsednik Kučan je sinoči napovedal tiskovno konferenco, vendar se je redakcija tiskovnega sporočila zavlekla pozno v noč in bo tiskovna konferenca slovenskega predsednika danes zjutraj ob 9. uri.

● Napetost v BiH

nevzdržno. Vprašanje pa je sedanja turistična sezona.

Beograjski komentarji so ubrani na isti ton: za vse so krivi hrvaški ustaši, sedanja vlada, ki zganja teror nad gorokim srbskim ljudstvom. Srbi v resnici niso obveščeni niti o tem, da je prišlo v Borovem selu do pokola hrvaških policistov, niti, da so pri tem sodelovali četniki, poslani iz Srbije.

Glavni odbor vodilne srbske socialistične stranke je včeraj predlagal Borisava Jovića za predsednika stranke.

BOGO SAMSA

V izjavah predstavnikov deželnih političnih sil Zelo zaskbljena ocena jugoslovanske situacije

TRST - Dramatični zapleti v jugoslovanski krizi, ki so v zadnjih dneh zahtevali veliko človeških življenj, so odjeknili tudi v Furlaniji-Juljski krajini. Tako je tržaški demokrščanski poslanec Sergio Coloni posegel pri zunanjem ministru Gianni De Michelisu in se zavzel za to, da bi Italija, tudi v sodelovanju z zavezniki, dala pobudo, ki naj bi omogočila miroljubno rešitev jugoslovanske krize. Coloni je zunanjemu ministru poudaril, da bi bili tudi vse italijanske vezi in interesi nepopravljivo prizade, če bi hegemonistične težnje prevladale nad procesi demokratizacije, ki se razvijajo med številčnimi šibkejšimi narodi.

Po oceni podpredsednika deželnega sveta Gioacchina Francescutta jugoslovanska kriza povzroča veliko zaskrbljenost v Furlaniji-Juljski krajini. »Katero utrjeno prijateljstvo veže s sosednimi republikami, članicami skupnosti Alpe-Jadran, katerim gre naša solidarnost«. Po mnenju podpredsednika deželnega sveta kompleksnost jugoslovanske krize in njene možne posledice zdajče presegajo pristojnosti dežele, ki mora skupaj z osrednjo vlado oblikovati ukrepe, ki naj preprečijo morebitne emergencne situacije v Furlaniji-Juljski krajini. Dodal pa je tudi, da mora Dežela posredovati pri

vladi in ji predložiti nujnost učinkovitih pobud, ki naj prispevajo k mirnemu reševanju jugoslovanske krize in ob spoštovanju pravic manjšin.

Francescutto je še dodal, da je treba napeti vse sile, da bo zajamčena nedotakljivost internih meja posameznih jugoslovanskih republik, da se bo lahko vsaka suvereno in na enakopravni ravni demokratično odločala o lastni usodi in usodi Jugoslavije. Poiskati pa je treba tudi vse oblike sodelovanja, ki naj omogočijo ohranitev institucionalnih vezi med jugoslovanskimi narodi.

Kritičen do italijanske vlade in njenih stališč v odnosu do jugoslovanske krize pa je bil deželni sekretar Demokratske stranke levice Elvio Ruffino, ki je poudaril, »da se ne smemo omejiti na poudarjanje zaskrbljenosti in želje, da bi jugoslovanski narodi ohranili neko institucionalno vez«. Po Ruffinovem mnenju morata Italija in Evropska skupnost pripraviti mednarodno pobudo, ki naj prepreči nadaljnjo zaostritev krize. Za to pa je treba preseči odmaknjenost in je treba upoštevati dejanske procese v Jugoslaviji ter močne težnje po avtonomiji, ki so bile na primer v Sloveniji potrjene tudi z ljudskim referendumom.

Nezaželjena manifestanta v deželnem svetu F-JK

TRST - Vprašanje referendumov in njihove zakonitve je eno od najbolj občutenih v italijanski družbi zlasti pod pritiskom številnih gibanj, ki se tako v državnem kot v deželnem merilu vse bolj opredeljujejo za ljudsko glasovanje kot sredstvo pritiska na institucionalna telesa. In ravno vprašanje sprememb deželnega zakona o referendumih je včeraj dopoldne izzvalo v deželnem svetu Furlanije-Juljske krajine incident, ki bo imel za dva demonstranta tudi kazenske posledice.

Problem spremembe zakona o referendumih, s katerimi državljanji lahko pričajo zakone ali dele zakonov, je privlačil v deželni svet kar številno občinstvo. Ko je podpredsednica Augusta De Piero Barbina dala besedo večinskemu poročevalcu Bulfoneju (PSI) pa sta se nepričakovano pojavila v

dvorani, v prostoru med sedeži svetovalcev in predsedstvom sveta demonstranta, ki sta razvila transparenta, češ »Tvoj referendum je ogrožen« in »Skušajo ugrabit referendumi«.

Ob neobičajni in sicer prepovedani manifestaciji (v tisti del dvorane imajo med sejami vstop samo člani deželnega sveta in uslužbenici, ki so zato zadolženi) je predsedujoča Augusta De Piero Barbina najprej povabila neznanca, naj se oddalita, nato pa prekinila sejo, ker sta manifestanta vztrajala na svojem mestu.

Razprava se je nadaljevala še, ko sta nezaželjena obiskovalca zapustila dvorano in sedla med občinstvo. Nepričakovano in prepovedana manifestacija je izzvala obsodbo vseh političnih skupin, ki so ocenile dogodek kot neprimeren in politično hud. Samo Giorgio Cavallo je zavzel nekoliko drugačno stališče in podaril, da dogodek seveda ni v skladu z zakoni in predpisi, dodal pa je, da je šlo vsekakor za nenasilno dejanje družbenih skupin, ki zahtevajo, naj deželni svet spoštuje njihove predloge. Zato po njegovem mnenju dogodek ni obsodbe vreden.

Manifestacija je izvala prerekanje med svetovalci, še zlasti ko je Cavallo oporekal misovcu Giacomelliju, ki je zahteval, naj predsedstvo deželnega sveta pošlje poročilo o dogodku sodišču. Napetost je spet narasla nekaj minut pozneje, ko je na poziv predsedujoče posegla policija dobesedno odnesla manifestanta, ki sta že sedela med občinstvom. Po krajši prekinitvi je svet nadaljeval z delom in sicer z repliko večinskega poročevalca Bulfoneja in manjšinskega poročevalca Cavallo. Danes dopoldne bo posegel še predstavnik deželne vlade.

V začetku seje pa so člani deželne vlade odgovarjali na razna svetovalska vprašanja. Tako je predsednik Biasutti v odgovor misovcu Giacomelliju dejal, da je problem dvojnega državljanstva Italijanov, ki živijo v Jugoslaviji, politični problem. Pred začetkom obravnave bo treba uskladiti stališča z vlado, da ne bi ustvarili neutemeljenih pričakovanj.

Predsednik gospodarskega odbora SKGZ o sobotnem posvetu Strategijo družbenega razvoja prilagoditi novim možnostim

TRST - V soboto bo v Kongresnem centru tržaškega velesejja posvet Slovenska pot v globalno ekonomijo - Pogledi z evropske perspektive, ki ga prireja Slovenska kulturno gospodarska zveza v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem, s Slovenskim raziskovalnim inštitutom, z Zvezo slovenskih izseljencev in Kmečko zvezo. O ciljih tega posveta smo se pogovarjali z Darijem Cupinom, predsednikom odbora za gospodarstvo pri SKGZ, ki bo posvetu predsedoval.

PD: Po daljšem času — zadnji posvet, ki ga je priredila SKGZ na ekonomsko temo, je bil v Passarianu leta osemdeset — sklisuje SKGZ posvet o gospodarstvu; tokrat gre sicer, kot razumemo, za pobudo vsekakor širšega značaja, kajti ne zadeva le naše stvarnosti. Kako si lahko razlagamo po eni strani desetletno zatišje, po drugi pa sedanje pojavljanje v javnosti?

CUPIN: Res drži, da že dalj časa ni bil pri nas sklican posvet širšega in obenem javnega značaja na gospodarsko temo. Vendar ne gre prezreti dejstva, da so bila osemdeseta leta obdobje udejanjanja ekonomske politike naše zveze na osnovi izhodišč, ki so bila izoblikovana že prej. V tem obdobju smo se končno po potrebi venomer odzvali na povsem konkretna vprašanja in probleme, ko so od nas članice zveze in širša skupnost pričakovali stališča oziroma ukrepe. Današnje razmere so take, da terjajo od človeka, da se zamisli nad opravljenim ter se z vsjo potrebno zbranostjo razgleda naokoli in svoja hotenja uskladi z novimi možnostmi. Navsezadnje lahko ugotovimo, da smo pravkar prešli iz obdobja, ki je bilo spričo ustaljenih družbenoekonomskih razmer prežeto z duhom poslovnosti, v obdobje, ki bo zaradi izrednih sprememb in njihovih širših družbenih posledic potekalo v znamenju novih ekonomskopolitičnih izbir. In povsem razumljivo je, da je v takih prehodnih obdobjih, ko je tako rekoč novo v nastajanju, več priložnosti za javno sočkanje mnenj in pogledov na strategijo gospodarskega in sploh družbenega razvoja naše skupnosti.

PD: V minulih dneh je prišlo na evropskem prizorišču do pravih preobratov, velike spremembe so zajele tudi matično domovino; SKGZ je lani na programski konferenci začela razmislek o svoji vlogi v tako spremenjenem okolju. Ali sodi posvet med pobude, ki jih je zveza sklenila prirediti v prid temeljite poglobitve vpliva novih mednarodnih okoliščin na posamezna področja njenega delovanja — gospodarstva v konkretnem primeru?

CUPIN: Nedvomno sodi posvet med pobude SKGZ, ki so vezane na sklepe programske konference. Ta je, kot je bilo svojčas poudarjeno, pravzaprav začela proces preverjanja in posodabljanja, ki prav gotovo še ni dovršen, saj zahteva, kot je bilo ugotovljeno, ustrezno poglobitev in strokoven pristop na posameznih področjih, ki so temeljnega pomena za obstoj in razvoj naše narodne skupnosti. V tem smislu gre posvet prav gotovo razumeti kot prispevek odbora za gospodarstvo SKGZ procesu postopne prilagoditve naše zveze ter sploh našega organiziranega družbenega življenja zahtevam časa.

Vendar bi ob tem rad poudaril še nekaj. Vseslovenski značaj posveta govori tudi o tem, da je naša skupnost pripravljena na povsem enakopraven pogovor z ostalimi deli slovenskega naroda, od katerih jo ločijo državne meje, saj ne le jemlje na znanje, temveč podpira hotenje Slovencev, ki živijo v Jugoslaviji, poleg tega pa ponuja povsem stvarne poglede na bodočo ureditev odnosov matica-manjšine na gospodarskem področju, ki je, po našem globokem prepričanju, vitalnega pomena za njen skladen in popoln družbeni razvoj.

Darij Cupin

PD: Kot gospodarstvenik, ki živi in dela ob meji, budno spremljate procese, ki so v teku na eni in drugi strani državne meje; v tem oziru je z našega gledišča še zlasti očitna divergentnost silnic na naši oziroma na jugoslovanski strani meje: pri nas in v širšem evropskem kontekstu prevladujejo integracijski procesi, na drugi strani meje so pa prevladujoči dezintegracijski procesi. Kakšen vpliv bodo lahko imela ta nasprotujoča si gibanja na razvoj obmejnega gospodarstva, ki je v nemajhnih meri vezan na sosednja tržišča?

CUPIN: Tu gre nedvomno za dokaj kompleksno vprašanje, saj se v bistvu na obmejnem območju, na katerem živimo, tako na eni kot na drugi strani spreminjajo značaj meje, ki nas loči od matične domovine. Po eni strani lahko s precejšnjo stopnjo verjetnosti trdimo, da ta meja ne bo več zgolj italijanska, kajti polagoma postaja čedalje bolj očitno skupna meja evropske dvajstertice z Jugoslavijo. Na drugi strani je to zaenkrat še zmeraj jugoslovanska meja, vendar — kot vemo — smo tu priča težnji, da bi se tudi mednarodnopravno meja preoblikovala v slovensko državno mejo.

Trenutno je stanje pač tako, da dokler ni končnih odločitev glede tega, se gospodarstveniki obnašajo po ekonomski logiki, ki je neizproсна. Tako velike rizike, kot so tisti, ki so vezani na negotovost zaradi političnih razmer, praviloma sprejme le tisti, ki se nadeja izjemno visokih zaslužkov na kratki rok. Le sum možne politične nestabilnosti pa povsem zavira odločitve za širše, dolgoročne naložbene načrte, ki jih sicer za Slovenijo glede na njeno civilizacijsko raven — kot tudi z ozirom na dejstvo, da je bilo slovensko gospodarstvo v primerjavi z ostalimi socialističnimi ekonomijami relativno odprtega tipa — ne bi smelo primanjkovati; pogoja tega pa lahko še pričakujemo, da bo v prihodnje še bolj ovrednoten prehod na osi Trst-Budimpešta.

PD: V dokumentu, ki ga je pred kratkim izdelal odbor za gospodarstvo SKGZ, je izražena pripravljenost slovenskega gospodarstva v Italiji, da pomaga Republiki Sloveniji v njenem približevanju Evropi. Zakaj menite, da bi se slovenske gospodarske strukture lahko poslužile naše pomoči, oziroma smo sploh v stanju kaj ponuditi?

CUPIN: Najbrž se res čudno sliši, da je manjšina pripravljena pomagati matični. Vendar je taka ocena vezana na dejanske razmere in okoliščine, v katerih so se razvijali posamezni deli slovenskega naroda. Tako bi lahko dejali, da uživa v slovenskem gospodarskem občestvu naša skupnost določeno prednost, katere izvor je v dejstvu, da se njene gospodarske strukture in njena miselnost istovetijo tako rekoč

od svojega nastanka s tržnim načinom gospodarjenja, katerega sestavni del tudi so. Poleg tega je naše gospodarstvo zelo dobro seznanjeno z mehanizmi gospodarskega sistema in poslovnimi pravili, ki so v veljavi v Sloveniji in drugod v Jugoslaviji, zaradi česar mu pripada določena prednost v odnosu do konkurentnih gospodarskih struktur na Zahodu, ki kažejo zanimanje za to tržišče.

Zaradi tega menim, da nikakor ne gre za nekakšno domišljavost, temveč za zelo resno ponudbo, ki jo utemeljuje zavest o lastnih primerjalnih prednostih tako v okviru slovenskega gospodarskega občestva kot v odnosu s konkurenčnimi gospodarskimi strukturami na Zahodu.

Naj k temu dodam, da smo v tem smislu že začeli pogovore z gospodarskimi odbori političnih strank, ki so zastopane v Skupščini Republike Slovenije.

PD: Kaj želite dejansko doseči s posvetom in komu je namenjen?

CUPIN: Temeljni vzgib, zaradi katerega smo se namenili prirediti posvet, je gotovo želja poudariti, da slovenskega gospodarstva ni konec ob državni meji ter da smo Slovenci še naprej prisotni in to avtohtono, v kar štirih državah.

Poleg tega seveda želimo seznaniti širšo javnost in posebej predstavnike političnega življenja v Sloveniji z našim gledanjem na razvoj dogodkov v širšem okolju, kateremu pripada slovenski narod ne glede na državne meje. S tem v zvezi bi še zlasti rad poudaril misel, ki smo jo zapisali v dokument, ki ste ga omenili, in sicer: slovenskega gospodarstva ne bo mogoče suvereno popeljati v Evropo, ne da bi upoštevali pomen takojšnjega uveljavljanja slovenske gospodarske prisotnosti v Evropi. Ta pa ne more mimo upoštevanja gospodarskih struktur Slovencev, ki živijo v sosednjih državah, to se pravi v Italiji, v Avstriji in na Madžarskem.

Posvet je seveda namenjen vsem, ki se z gospodarstvom ukvarjajo in o njem ustvarjalno razmišljajo, pa najsi bode na operativno-poslovnih položajih, študijsko ali pa kot politiki.

PD: Na posvet ste vabili ugledne slovenske strokovnjake, ki so se poklicno uveljavili v industrijsko visoko razvitih ekonomijah. Ali je mogoče zamisel posveta kaj v zvezi s pripravami na Svetovni slovenski kongres?

CUPIN: Posvet dejansko sovpada s pripravami na Svetovni slovenski kongres, je pa v bistvu rezultat dela, ki je bilo zastavljeno v okviru odbora za gospodarstvo SKGZ že pred dobrim letom. Tedaj smo ob pripravljanju programa našega odborta ugotavljali, da ostaja sicer to, kar smo opredelili kot trajno vodilo naše ekonomske politike, nespremenjeno. V tem pogledu smo torej še vedno mnenja, da se bo naša skupnost razvijala samo, če si bo znala izoblikovati tako gospodarsko strukturo, ki bo bodisi odgovarjala njenim potrebam bodisi odražala njene potenciale, upoštevale seveda tudi značilnosti družbenega okolja, katerega pripada. Obenem pa smo bili mnenja, da velike spremembe, katerim smo priča, terjajo prilagoditev strategije našega družbenega razvoja novim možnostim. Če upoštevamo to dejstvo, je pravzaprav posrečeno naključje, da smo ta naš vsekakor samostojen proces pripeljali do take točke, ko lahko dajemo predloge za vzajemno povezanost drugim slovenskim skupnostim ravno pred tako pomembnim dogodkom, kakršno je zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa. Prepričani pa smo vsekakor, da nam kot slovenski manjšinski skupnosti, ki ima najbrž najbolj dovršeno družbeno življenje in ekonomsko organiziranost, pripada pomembno mesto v snovanju ustreznih oblik povezanosti Slovencev širom po svetu.

Aldo Ariis nasledil Solimbergu

TRST - Med včerajšnjo sejo deželnega sveta je svetovalsko mesto, ki je pripadalo pokojnemu predsedniku Paolu Solimbergu, prevzel prvi neizvoljeni na listi PLI v videmskem okrožju Aldo Ariis.

Rojen leta 1941 v Vidmu, kjer živi in dela, Aldo Ariis je poročen in ima dva otroke. Po diplomii iz industrijske kemije je začel poučevati na tehničnem industrijskem zavodu Malignani v Vidmu, kjer je še sedaj v službi. Vzporedno s pedagoškim delom se je Ariis začel ukvarjati s politiko. Je član vsedržavnega sveta PLI in član deželnega vodstva, bil je občinski odbornik za okolje v Vidmu in nato pokrajinski svetovalec.

Aldo Ariis je med včerajšnjo sejo deželnega sveta prisegel, podpredsednica Augusta De Piero Barbina, ki je vodila sejo, pa mu je zaželela dobro delo.

V soboto v Sežani začetek revije pihalnih orkestrrov

SEŽANA - V soboto, 11. maja se bo v kulturnem domu v Sežani pričela letošnja že peta tradicionalna revija pihalnih orkestrrov primorske, na kateri se bodo predstavili pihalni orkestri iz Slovenije, zlasti iz Promorske in Notranjske, kakor tudi ansambi iz zamejstva. Letošnja revija, ki jo organizira Združenje pihalnih orkestrrov Primorske s sedežem v Sežani, bo nekoliko skromnejša od tistih v prejšnjih letih. Nastopilo bo le petnajst orkestrrov iz Primorske in Notranjske, razveseljivo pa je dejstvo, da se bo revije udeležil tudi pihalni orkester iz Loža in ponovno delujoči orkester iz Logatec.

V sežani se bo revija pričela ob 20.30. Ljubitelji glasbe bodo lahko prisluhnili pihalnemu orkestru Logatec, pihalnemu orkestru Kovinoplastika Lož, pihalnemu orkestru s Prose-

ka in pihalnemu orkestru Srečka Kumarja iz Izole. Naslednje revije bodo v nedeljah ob 17. uri in sicer 12. maja v Izoli in 19. maja v Dekaniji, revija pa se bo zaključila 26. maja s koncertom v Kulturnem domu v Novi Gorici. V Izoli se bodo predstavili orkester DPD Svoboda iz Anhova, pihalni orkester z Vogerskega in Pihalni orkester iz Tolmina. V Dekaniji bodo nastopili postonjska godba Postojna, godbeno društvo iz nabrežine, pihalni orkester Eta Cerkno in goriški pihalni orkester Nova Gorica. V Novi Gorici pa bodo na sklepnem nastopu godba na pihala iz Ricmanj, pihalni orkester Goriška Brda z Dobrova, cerkniški pihalni orkester Cerknica in pihalni orkester ZKO Vrhnika.

OLGA KNEZ STOJKOVIČ

V Bujščini odprli sodoben sedež SI

BUJE - V okviru občinskega praznika v Bujah so v ponedeljek v tamkajšnji občini odprli novi sedež skupnosti Italijanov, ki je bil zgrajen v samih 90 dneh. Poleg predstavnikov hrvaškega Sabora, krajevnih oblasti, zastopnikov italijanske narodnostne skupnosti iz Istre in Slovenije so se svečanosti ob občinskem prazniku udeležili tudi zastopniki Občine Devin-Nabrežina, ki je pobratena z Bujami.

Sedež narodnostne skupnosti bo, kot je v imenu tržaške Ljudske univerze, ki je gradnjo finansirala, poudaril Luciano Rossit prvi sedež skupnosti, ki je tudi izrecna in nedvoumna last manjšine. Odbornik Dario Rinaldi pa je v imenu deželnega odbora dejal, da bo novi sedež, kot tudi ostali, ki so bili odprti pred nedavnim, prispeval h kulturni rasti manjšine. Rinaldi je tudi zagotovil, da bo Furlanija-Juljska krajina še skrbela za italijansko manjšino v Jugoslaviji, kar je v imenu deželnega sveta poudarila tudi podpredsednica Augusta De Piero Barbina.

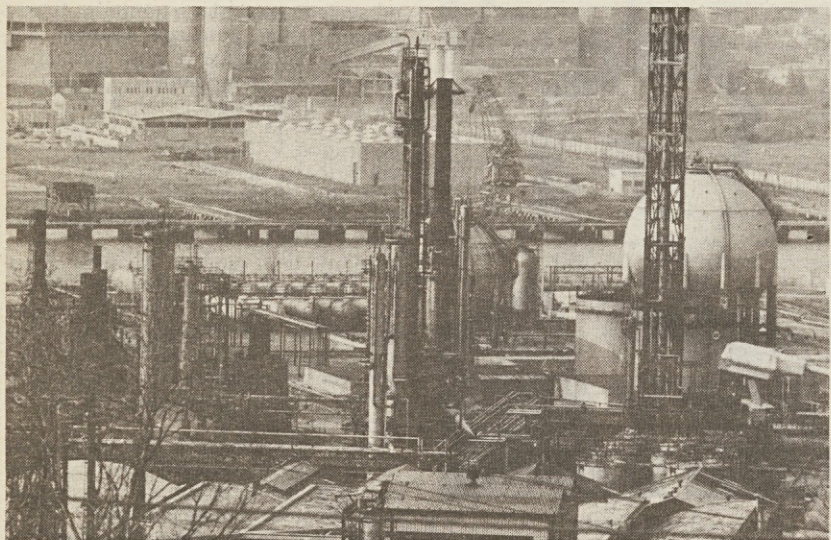
V Bujah so tudi odprli sedež italijanskih podjetnikov AIPI.

V petek v Rimu uradna predstavitev prvega Mittelfesta

TRST - V petek bodo v rimski palači Viscardi uradno predstavili prvi Mittelfest, festival glasbe, lutk, blaeta in gledališča, ki bo od 19 do 29. julija v Cedadu. O važnosti, ki jo pripisujejo pobudi, priča dejstvo, da se bo predstavitev poleg predsednika deželnega odbora Biasuttija in umetniškega vodje Pressburgerja udeležil tudi zunanji minister De Michelis.

Mittelfest bo prvi festival držav pentagonalne pobude in na njem bodo nastopile umetniške skupine iz vseh petih držav. Za sedež festivala je bil izbran Cedad, ki je po svoji geografski legi in zgodovinski tradiciji po mnenju prirediteljev skorajda naraven oder za tako manifestacijo.

S predstavitev rezultatov analize o industrijskih tveganjih Carbone: Sedaj je treba čimprej preiti k političnemu odločanju

Trst je dobil instrument, ki mu bo temeljito pomagal pri načrtovanju bodočih industrijskih dejavnosti v pokrajini, s posebnim ozirom na skladišča utekočinjenega plina propana (GPL). Gre za 27 brošur analize o tveganjih, ki jih za Trst predstavljajo obstoječe in načrtovane industrijske in storitvene dejavnosti in ki jo je po naročilu deželne uprave FJK izdelala specializirana ustanova Eidos. Analizo spremlja zaključno poročilo, ki ga je odobril deželni odbor in ki bo osnovno gradivo za konferenco o službah in storitvah, predvideno za prihodnji 27. maj. Še pred tem datumom pa bodo analizo in njene rezultate predstavili pristojnim institucionalnim in socialnim dejavnikom.

»Studija je osnova, ki jo ponujamo krajevnim upravam, da bodo lahko sprejele odločitve, s katerimi ni mogoče več odlašati,« je dejal deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone, ko je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavil opravljeno delo. Dežela se je za izdelavo analize o industrijskih tveganjih na Tržaškem odločila pred letom, ko je prejela prvo zahtevo od Krajevne zdravstvene enote. Praktično delo so opravili strokovnjaki ustanove Eidos, koordinacija pa je bila v rokah deželnega urada za načrtovanje in ravnateljstva za zdravstvo.

Namen obsežnega strokovnega dela je bil po Carbonejevih besedah ocena tveganj, ki jih prinašajo industrijske in storitvene dejavnosti za krajevno pre-

bivalstvo na individualni in kolektivni ravni, kar pomeni, da ni šlo za ocenjevanje varnosti industrijskih obratov kot takih ali varnosti delavcev v njihovem delovnem okolju, kot tudi ne za oceno vpliva teh dejavnosti na okolje. Za presojo stopnje tveganja za prebivalstvo v primeru požarov, eksplozij, strupenih izpustov in drugih nezgod so bile upoštevane norme iz angleške, danske in nizozemske zakonodaje, saj jih italijanska ne premore - je povedal Carbone - in še pri teh so bili izbrani strožji kriteriji od tistih, ki jih predvidevajo omenjene norme.

Analiza vsekakor ne daje pritrdilnih ali nikalnih odgovorov na vprašanja, ki jih porajajo potencialno nevarne industrijske dejavnosti, pač pa pove, ali je nek obrat nevaren in kolikšna je ta nevarnost za prebivalstvo oziroma ali je le-ta sprejemljiva. Odločitve pa so v izključni pristojnosti politikov oziroma javnih upraviteljev - je podčrtal Carbone - ki se bodo na vsak način morali odločiti pred koncem leta.

Bližnja konferenca o storitvah bo vsekakor morala določiti politično linijo, ki bo opredelila usmeritve glede izvedljivosti novih posegov industrijskega tipa. Pri tem sta v ospredju načrta za skladišči družb Monteshell in Seastok, ki sta na Tržaškem povzročila največ polemike in za katera analiza seveda ne pove, ali je njuna uresničitev primerna, temveč ponuja podatke za odločitve institucionalnih organov. Le-ti pa bodo po Carbonejevih besedah morali upoštevati, da so tveganja,

ki jih prinaša vsak posamezen načrt sprejemljiva, niso pa sprejemljiva v trenutku, ko njuna tveganja seštevamo.

Iz analize izhaja, da je najtežja in najbolj občutljiva plat obravnavanih tveganj tista, ki jo predstavlja prevoz nevarnih snovi. Če je za pomorski prevoz dovolj upoštevati obstoječe norme z nekaterimi izboljšavami, pa je zadeva precej bolj zapletena pri železniškem in cestnem prevozu. Prvega označujeta dve krizni točki, in sicer odsek v bližini škedenjske železarnice in tisti, ki se približa predoru pri Sv. Pantaleonu. Če seštevamo število železniških vagonov, potrebnih za dejavnosti Monteshella in Seastoka - je opozoril Carbone - potem presežemo varnostno stopnjo v trenutku, ko začneta obratovati obe skladišči, medtem ko bi eno samo prineslo sprejemljivo stopnjo tveganja. »S tega vidika je nujno izbrati med Monteshellom in Seastokom,« je ugotovil Carbone, »saj železniške proge ni mogoče spremeniti.«

Pri cestnem prevozu je analiza ugotovila deset tim. kriznih točk, ki pa jih je mogoče rešiti. Največji problem predstavlja v tem okviru še nedograjeni odsek hitre ceste pod Katinaro in kritična faza, ki bo za obdobje kakih dveh let nastopila med začetkom obratovanja Monteshellovega skladišča in dokončanjem hitre cestne mreže. Posebno vprašanje pa seveda predstavljajo priključki od posameznih obratov (npr. za škedenjsko železarno) do cest, katerih izgradnjo bo morala finančno kriti deželna uprava in ki bodo po Carbonejevih besedah zahtevali več deset milijard lir.

Odbornik Carbone je svoje včerajšnje izvajanje zaključil z barvitno noto na račun »lepih italijanskih navad«: medtem ko se mesto prerača o izbiri med Monteshellom in Seastokom, se je potihoma pojavil še interes neke tretje družbe (ABIBES, ki je že dobila dovoljenje za gradnjo skladišča plina GPL v Rovigu, op. ur.), ki ima stalne stike z mestnim odborom za jamstvo. »Ne bi želel, da bi se - sicer v dobri veri, ki jo priznavam Odboru - ustvarili mehnizmi, po katerih bi drugje uresničili tisto, kar je Trst odklonil. Sedaj imamo vse elemente, da lahko dobro presodimo in se dokončno odločimo na krajevni ravni, nato pa vse skupaj položimo na mize pristojnih ministrov za do-kočne izbire,« je pribil Carbone.

V.B.

Na sliki (foto Križmančič) obrat bivše rafinerije Aquila v Žavljah.

Zaradi dežja majenca prvič odložena za teden dni V Bregu podiranje majev sklenilo stari vaški običaj

Deževno vreme je ponagajalo že na prvomajski predvečer, ko so v Prebenegu, Boljuncu, Borštu in Ricmanjah postavljali običajne maje. Prav tako je neprijetni dež spremljal tudi podiranje simboličnih, okrašenih dreves v skoraj vseh omenjenih vaseh. Sonce se je prijetno nasmejnilo le Prebenežanom, ki so svoj maj podirali v nedeljo zgodaj popoldne. Zaradi neugodnega vremena so prejšnjo soboto za teden dni preložili tudi tradicionalno dolinsko majenco. V soboto je namreč že od zore in nato ves dan neprestano deževalo. Zato so člani fantovske in dekliske v dogovoru z vaškani odločili, da stari vaški običaj prenesejo za teden dni, saj bi bilo delo v takih pogojih lahko tudi precej nevarno. Tako se je v dolgoletni zgodovini majence prvič zgodilo, da dolinski praznik ni zaživel v vnaprej določenih dneh. Sicer se nekateri še spominjajo, kako so zaradi slabega vremena en teden pozneje priredili kulturni program oziroma »šagrski« del majence in s tem tudi podiranje maja, ki je nad vasjo kraljeval kar deset dni.

Tako se bo majenca začela v soboto, 11. t.m., s postavljanjem maja, ki se bo - po ustaljeni navadi - zaključilo poznó v noč, ko bodo Dolinčani pod visokim drevesom zapeli vaško pesem Eno drevce mi je zraslo. V nedeljo se bo kulturni spored začel ob 16. uri s koncertom Pihalnega orkestra Breg iz Doline in Godbe na pihala iz Cerknice. Sledil pa bo nastop godcev in plesalcev folklorne skupine iz Rezije. Ob 19. uri bo na vaški trg s predsednikom in predstavnicami dekliske in prvi vrsti prispelo deset parov mladih vaščank

in vaščanov, ki se bodo nato trikrat zavrteli pod majem in tako »uradno« odprli ples za vse obiskovalce. V nedeljo zvečer bo kot gost majence igral ansambel Vrtnica iz Rožne doline, v ponedeljek bo na vrsti zabava s kranjsko skupino California Band. V torek pozno popoldan, po koncertu dolinske godbe na pihala, pa bodo v Dolini maj slovesno podirali. V vseh dneh bodo na voljo obiskovalcem tudi kioski z običajno »šagrsko« ponudbo.

Uradna otvoritev 35. občinske razstave domačih vin je sicer že bila prejšnjo soboto zvečer. Poleg priznanj, ki jih je določila strokovna komisija (o tem je naš dnevnik poročal v nedeljski številki), so nagrade podelili tudi na osnovi ljudskega ocenjevanja. Za najboljša bela vina so nagrado prejeli Bruno Zahar iz Boršta (3. mesto), Viljem Bandi iz Prebenega (2. mesto) in Robert Ota iz Boljunca (1. mesto); najboljše črno vino pa so pridelali (v istem zaporedju) Danilo Glavina iz Boršta, Miro Canciani iz Doline in Mario Smotlak iz Mačkolj. V skupini vin z zaščitenim poreklom pa sta tudi po ljudskem ocenjevanju zaslužila priznanji Euro Parovel iz Mačkolj (2. mesto za belo in 1. za črno vino) in Robert Ota (1. mesto za belo in 2. mesto za črno vino). Skupno z majenco je občinska uprava poleg kioska s pokušnja razstavljenih vin odložila tudi vodeno pokušnja in pa srečanje med gostinci in razstavljalci, ki bo predvidoma v ponedeljek zvečer v mladinskem krožku. (dam)

Na sliki (foto Križmančič): podiranje maja v Boljuncu.

Kitarist Marko Feri bo jutri nastopil v okviru Openskih glasbenih večerov

Jutri zvečer ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na Opčinah na vrsti še tretji koncert, ki ga SKD Tabor prireja v okviru Openskih glasbenih večerov. Po uspešnih srečanjih, ko sta se občinstvu predstavila Godalni komorni orkester iz Kopra in pred kratkim, tik pred gostovanjem v Minsku, še Godalni kvartet GM, bo tokrat na vrsti celovečerni koncert kitarista Marka Ferija.

Mladi zamejski glasbenik, ki ga mnogi poznajo tudi kot aktivnega protagonista »zabavnejših« priložnosti, je študij kitare začel na šoli Glasbene matice pri prof. Tulliu Možini, nadaljeval pa je s prof. Brunom Tonazijem. Pred nedavnim je diplomiral na tržaškem konservatoriju G. Tartini pod vodstvom prof. Pierluigija Corone, pri katerem se še dalje izpopolnjuje. Še kot učenec šole GM je Marko Feri pogosto nastopal na zaključnih akademijah, na srečanjih glasbenih šol Primorske in srečanjih glasbeni-

kov treh dežel. Uspešno je tudi nastopil na dveh republiških tekmovanjih za mlade glasbenike Slovenije v Mariboru, kjer je osvojil prvo nagrado, in v Kamniku ter na zveznem tekmovanju v Sarajevu, kjer je v konkurenci kitaristov iz Jugoslavije osvojil drugo nagrado. Ob tem se je udeležil nekaterih mednarodnih tekmovanj in tako v Recanatiju dvakrat zapored dosegel prvo mesto. Izpopolnjeval se je na mednarodnem poletnem seminarju, ki ga je v Čedadu vodil znani venezuelski kitarist Alirio Diaz. Marko Feri poučuje kitaro na šoli Glasbene matice v Trstu in je član orkestra šestnajstih kitar Concordia Guitar Orchestra, ki ga sestavljajo glasbeniki iz severne Italije.

Na jutrišnjem koncertu bo Feri predstavil skladbe Giulianija, Ponceja, Morena-Torrobe, Brittna, Ville-Lobosa in Rodriga.

Zeleni spet kritizirajo načrt za Sesljski zaliv

V hotelu Savoia bo danes ob 18. uri javna skupščina Zelene liste in naravovarstvenih organizacij, ki bo posvečena načrtovanemu turističnemu razvoju Sesljskega zaliva. Srečanje sta na včerajšnji tiskovni konferenci predstavila devinsko-nabrežinski občinski svetovalec Zelene liste Alessandro Sgambati in predstavnik Svetovnega sklada za naravo WWF Roberto Valerio. Sgambati je med drugim rekel, da govori v imenu vseh občanov, ki si resnično želijo razvoj in ne opustošenja narave. Oba govornika sta znova ostro kontestirala načrt genovskega arhitekta Renza Piana, ki sta ga kratkoma ocenila kot nepremišljeno spekulacijo.

Predstavniki WWF pa so včeraj predložili tržaškemu sodniku formalni opomin županu Caldiju, odgovornim tržaške KZE in prefektu De Feliceju, naj čimprej poskrbijo za odstranitev smeti in drugih odpadkov iz Sesljskega zaliva. Opomin vsebuje tudi poziv pristojnim telesom, naj čimprej ustanovijo službo za redno čiščenje plaž in obale v devinsko-nabrežinski občini.

Majenca tudi na Televideu

Televideo RAI na svoji 685. strani, najprej na četrtem mestu, zdaj pa že nekaj dni na prvem mestu, na celi strani vabi na dolinsko majenco. Kraj praznika predstavi dvojezično: San Dorlago della Valle - Dolina, potem pa na celi strani opisuje kratko zgodovino in vsebino majence in dogajanja okrog maja. Zasluga, da se je majenca pojavila na vsedravnih televizijski mreži, gre Ani Roži Slavec, ki je napisala besedilo in ga samoiniciativno poslala v Rim, kjer so brez drugega ugodili njeni prišnji, da ga objavljajo na straneh Televidea.

O problematiki zdravstva V Nabrežini drevi javna pobuda DSL

Devinsko-nabrežinska sekcija Demokratske stranke levice prireja drevo ob 18. uri na strankinem sedežu v Nabrežini (na vaškem trgu) javno skupščino o socialnih in zdravstvenih problemih v občini. To bo prva javna pobuda novoustanovljene tematske sekcije DSL za zdravstvo in socialno skrbstvo. V okviru Occhettove stranke so v Nabrežini pred kratkim ustanovili sekcijo za kulturo, ki jo vodi odbor s predstavniki italijanske in slovenske narodnosti.

Na drevišnji skupščini bo tekla beseda o nekaterih težavah, s katerimi se soočajo domači upokojenci in ki so vezane na zdravstveno službo. S tem v zvezi je Demokratska stranka levice poslala pismo županu Rinu Caldiju, ki vsebuje celo vrsto konkretnih predlogov za premostitev težav, ki se pojavljajo predvsem s ticketi na zdravlila in na specialistične preglede ter izvide. Prvega julija namreč zapade veljavnost dosedanjih potrdil za upokojece. DSL predlaga, naj Občina v zvezi s tem problemom okrepi nekatere svoje službe in urade.

V Saležu zanimiv večer o palestinskem vprašanju

Grozljivemu večdesetletnemu nasilju in nevzdržni socialno-politični emarginaciji palestinskega naroda je treba napraviti konec: vsakdo izmed nas lahko s humanitarno pomočjo in z izpričanjem solidarnosti pripomore, da se v »preveč objubljeni deželi« politični vozle vendarle premakne z mrtvega tira. To je osnovno sporočilo informativnega večera o dramatičnem položaju na Bližnjem vzhodu, ki ga je v dvorani občinske knjižnice v Saležu prejšnji konec tedna priredilo KD Rdeča zvezda pod pokroviteljstvom Občine Zgonik. Po uvodnem pozdravu občinske odbornice Tamare Blažina in predstavitvi gostov je najprej odgovornar in raziskovalec Pavel Stran nazor na orisal zgodovinski ozadje dogodkov, ki so privedli do tako izostrenega konfliktnega razmerja med Izraelci in palestinskim ljudstvom, ki živi v brezupnem podrejenem položaju.

Članica tržaškega odbora »Salaam - Otroci oljčne vejice« Tiziana Roncarati je pojasnila namene te pobude, ki stremi po simbolični posvojitvi na daljavo čimvečjega števila palestinskih

otrok. Posamezniki ali skupine ljudi lahko z mesečnim prispevkom 100.000 lir za obdobje dveh let nudijo dragoceni doprinos za preživetje ogroženih palestinskih otrok. V tem je nabiranje sredstev za zdravstvene in prehranske potrebe ter zbiranje podpisov za ljudsko petico, da pride do mirovne pobude med Izraelom in palenstinsko predstavniško organizacijo OLP.

Pretresljivo je bilo pričevanje Odineje Cupin, ki si je pred kratkim ogledala taborišča v Gazi in okolici ter s prikazom diapozitivov dokumentirala nemogoče stanje brez prave perspektive, saj Palestinci živijo v »pravem peklu«. Slišali smo o intifadi, o množičnih pokolih nedolžnih žrtev in o politični izolaciji vsestransko zapostavljenega palestinskega ljudstva. Tudi sredstva množičnega obveščanja večinoma ne točno poročajo o razvoju dogodkov in Cisjordaniji in tako pogosto dajejo javno mnenje. Zato predstavljajo taka informativna srečanja, kakršno je bilo v Saležu, dragocen prispevek za boljše poznavanje razmer in začetek reševanja odprtih vprašanj. (bs)

Mladi openski gledališčniki uspešno nastopili na Proseku

Otroci s Proseka in Kontovela, pa tudi njihovi starši, none in nonoti, so sobotni popoldan preživeli lepo in v veselem razpoloženju. V dvorani Kulturnega doma na Proseku se je namreč predstavila mladinska gledališka skupina SKD Tabor z Opčin - gostitelj je bil Amaterski oder Jaka Štoka - z mladinsko igrjo, po motivu bratov Grimm Štirje fantje muzikantje, ki jo je spisal Miroslav Košuta.

Naj zapišemo, da je bila priredba teksta in režija v rokah Edite Frančeskin, glasba Nevja Miklavčiča, scena in kostumi pa delo Sana Taha. Gre za sodelavce, ki prihajajo v glavnem iz Kopra in ki so, tako v režiji, predvsem pa v glasbi, ki igrjo spremlja, pokazali velik smisel za otrokov svet domišljije, za njegovo dožemanje pravljirnega sveta v današnjem času, za podajanje glasbe in petja, ki se ujema z današnjim okusom mladih in daje tako celotni zamisli mladinske igrje vse tisto, kar mlade pritegne in jih osvoji.

Splošno pohvalo so si zaslužili prav vsi: režiserka, glasbenik in scenograf, oziroma kostumograf, še posebno pa

vsi nastopajoči, ki so zelo lepo in doživeto zapeli in odigrali svoje vloge. To so bili: Kristen Beličič, Daša Bolčina, Martin Vremec, Anja Starec, Elena Prelec, Nina Taha, Ivan Hrovatin in Martin Sosič.

Zgodba je pristrčna in duhovita ter govori o štirih živalih: staremu oslu, psu, mački in petelinu, ki se jih hočejo njihovi gospodarji kar odkrižati. Sami pa se ne dajo; najprej ustvarijo svoj kvartet muzikantov, potem pa premagajo še tri hudobne razbojnike. Vse se torej srečno konča, kot se pač za pravljico spodobi.

Mladinska skupina Tabor je imela premiero igre v prosvetni dvorani na Opčinah nato je z uspehom nastopila v Povirju v sezonski občini, 10. maja pa bo imela predstavo za šole na Opčinah, verjetno 15. maja pa še predstavo v Vipavi. Posebno pohvalo zaslužijo še člani SKD Tabor, ki spremljajo svojo gledališko skupino in skrbijo, da poteka vse v popolnem redu. Igra zasluži, da jo naše šole uvrstijo v svoje ogledke, če ne v tem, pa v prihodnjem šolskem letu. (nl)

Zaradi odsotnosti mnogih svetovalcev večine Ghersina spravi na kolena tržaško občinsko upravo

Svetovalec zelenih Paolo Ghersina je s svojimi popravki (predložil jih je več kot sto) k načrtu avtoceste Katinara-Padriče spravi na kolena tržaški občinski odbor. Župan Richetti je namreč sinoči po maratonski razpravi, ki je dejansko trajala dva dni, ugotovil, da v dvorani ni legalnega števila svetovalcev in je bil zaradi tega prisiljen prekiniti zasedanje. Če ne bo prišlo do novih zapletov, se bo občinska skupščina znova sestala jutri zvečer. Odsotnosti svetovalcev so bile enakomerno porazdeljene med vsemi strankami večinske koalicije, opozicija pa je med preverjanjem legalnega števila prisotnih na hitro zapustila dvorano. S sinočno prekinitvijo je bila porazena politika »zida proti zidu« Richettijeve uprave, ki se je odločila za frontalni spopad z zelenimi, medtem ko bi lahko ubrala pot zmernejšega soočenja. Nekatere tehnične aspekte tega zelo zapletenega sklepa bi namreč lahko brez težav takorekoč preusmerila v pristojne svetovalske komisije, kjer je vzdušje manj napeto kot na plenarnih zasedanjih skupščine.

Kamen spora je celotni avtocestni odsek med Katinaro in Padričami, za katerega so cestno podjetje ANAS in razna ministrstva že dala na razpolago 120 milijard lir. Ves projekt je še precej nejasen, do najhujših sporov pa je prišlo okrog takoimenovanega »ovinka smrti«, ki ga predvsem naravovarstveniki že nekaj let glasno kontestirajo. Svetovni sklad za naravo WWF je glede tega izdelal in predložil neke vrste alternativni projekt, uradni načrtovalci pa v bistvu vztrajajo na svojih prvotnih stališčih. Ne gre vsekakor samo za ta problem, na kocki so tudi druga neresena vprašanja, ki zadevajo strmino avtocestnega odseka, akustično onesna-

ževanje in varnostne naprave. Odsek Katinara-Padriče je del projekta hitrih cest v naši pokrajini, ki je povezan z razvojem pristanišča in z izvajanjem osimskih sporazumov. Na papirju ostaja tudi odsek med Lakotičem v dolinski občini in mejnim prehodom Škofije, za katerega pristojna telesa pa sploh še niso dodelila ustreznih finančnih sredstev.

Ghersina je predložil nad sto popravkov. Prve amandmaje, ki so bili v glavnem skoraj vsi zavrnjeni, je občinska skupščina začela obravnavati v ponedeljek pozno v noč, svetovalci pa so se znova zbrali včeraj zjutraj, zasedanje nadaljevali v poznih popoldanskih urah, zvečer pa je prišlo do razpleta, ki je bil takorekoč že nekaj ur v zraku. Klopi večinskih strank, posebno socialistov in demokristjanov, so bile posebno v jutranjih urah skoraj popolnoma prazne, popoldne in zvečer pa so manjkali tudi mnogi svetovalci laičnih strank, da ne govorimo o opoziciji, ki je večkrat glasno kontestirala tako vodenje seje s strani župana. Nezadovoljstvo nad potekom seje se je iz ure v uro širilo tudi med večino. Kot omenjeno se bo občinski svet znova sestel jutri, tokrat v drugem sklicanju, ko bo seja veljavna tudi ob navzočnosti štirih svetovalcev, za odobritev projekta pa je nujno potrebno 31 glasov.

Svetovalec Slovenske skupnosti Lokar je v glavnem dosledno glasoval proti popravkom Ghersine, napovedal pa je, da bo glasoval tudi proti sklepu odbora. Z utemeljitvijo, da je občina pri vsej tej aferi premalo upoštevala ne samo dvome zelenih, ampak tudi domačega prebivalstva, ki je večkrat izreklo hudo pomisleke nad tem spornim načrtom, o katerem se bo očitno še precej govorilo in razpravljalo. (st)

Danes zjutraj tiskovna konferenca profsorskega zbora Glasbena matica si prizadeva iskati pot iz hudih gospodarskih težav

Upravni odbor Glasbene matice je na svoji ponedeljkovi seji potrdil, da bo redni občni zbor 27. t.m., kot je bilo sklenjeno že na prejšnji seji, saj ni razlogov, da bi ga znova prenesli. Vendar pa je upravni odbor skoraj vso sejo namenil trajajočemu kriznemu stanju, iz katerega žal še vedno ni videti kolikor toliko obetajočega izhoda. Predsednik Adrijan Semen je namreč v svojem izjavljanju, potem ko je navedel vse korake, ki jih je na raznih mestih opravil v imenu odbora, bil prisiljen ugotoviti, da v času od zadnje odboro-ve seje ni bil uresničen noben konkreten ukrep za premostitev finančne krize, čeprav se je zdelo, da je prehodna rešitev blizu, če že ne zagotovljena. Res je, da danih obljub in tudi zagotovil iz dneva v dan odlašajo. Posledica je dejstvo, da upravni odbor GM ostaja brez finančnih sredstev in da zato učno in upravno osebe ne dobijo plač za april in da so tudi izgledi za maj in naslednje mesece vse prej kot dobri. Upravnemu odboru je kljub temu uspelo v zadnjem trenutku iz lastnih dohodkov (šolnine) in nekaterih prispevkov zbrati denar, da bo lahko v teh dneh izplačalo vsaj delno akontacijo mesečnih prejemkov za april.

Predsednik Adrijan Semen je še dejal, da se tudi druge osrednje manjšinske ustanove (SLORI, NŠK, Šolski center v Špetru), za katere prihajajo v poštev sredstva iz že odobrenega zakona za obmejna območja, nahajajo v podobnem kriznem položaju kot GM in se zato njihovi predstavniki dogovarjajo za koordinirano akcijo, ki bi bila kar najbolj učinkovita tako do želne vlade kot tudi do osrednjih manjšinskih krovnih organizacij, slo-

venskih izvoljenih predstavnikov enotne slovenske delegacije in političnih sil.

Na koncu svojega izvajanja je predsednik Semen menil, da utegne biti ta teden pri iskanju izhoda iz kritičnega položaja GM pomemben glede na nekatere predvidene obiske, srečanja in pogovore visokih predstavnikov iz Slovenije in naše dežele.

O vseh teh vprašanjih je bil govor tudi na dopoldanskem srečanju predsednika Semena in nekaterih članov upravnega odbora s profsorskim kolektivom. Srečanje je bilo resno in skrajno trezno pri ocenjevanju položaja in je še enkrat pokazalo izjemno potrpežljivost resno prizadetih članov profsorskega zbora in njihovo pripravljenost za skupno in usklajeno iskanje poti iz sedanje krize. V razpravi pa so prišli do izraza tudi razna stališča, med katerimi, da se ne kaže zanašati izključno na sredstva po zakonu za obmejna območja, pač pa je treba istočasno nadaljevati tako z akcijo oziroma zahtevami za sprejem globalnega zaščitnega zakona za Slovence in za izvajanje čl. 13. Maccanicovega zakonskega osnutka, ki izrecno govori o Glasbeni matici kot državnem konservatoriju. Iz vrst profsorskega zbora je prišla tudi ideja o izdelavi alternativnega scenarija za bodoče delovanje šole in GM v celoti, pri čemer pa bi morala biti ohranjena kvaliteta pedagoškega dela. Prav tako je bilo iz vrst profsorskega zbora izrečena ocena, da je slovenska zamejska javnost še vse premalo seznanjena in osveščena z realnim težkim položajem GM. Zato je tudi profsorski zbor podvzel nekatere lastne pobude v ta namen, med katerimi bo prva za danes ob 11. uri sklicana tiskovna konferenca na sedežu tiskovne agencija ANSA, ki bo predvsem informativnega značaja. Vseka-

kor pa je profsorski zbor sklenil, kar še dodatno dokazuje njegovo poklicno resnost, kljub položaju kakršen je, izpeljati vse predvidene zaključne šolske izpite, kakor tudi zaključne akademije v Luteranski cerkvi, čeprav v nekoliko skróčenem obsegu. Pri tem velja omeniti, da je vodstvo koncertne dejavnosti v Luteranski cerkvi uvidelo priskočilo Matici na pomoč z omejitvijo stroškov na minimum.

Predsednik Semen je med raznim prebral pismo Tržaškega okteta, ki obvešča GM, da bo 7. junija priredil v gledališču Miela jubilejni koncert ob 20-letnici svojega obstoja; ravnatelj šole prof. Grčić pa je sporočil, da bo tudi z deželnim prispevkom in prispevkom Hranilnice in posojilnice na Opčinah lahko izpeljano že tradicionalno Srečanje glasbenih šol treh dežel (Slovenije, Koroške in Furlanije-Juljske krajine). Srečanje bo 22. t.m. v Prosvetnem domu na Opčinah in na njem bodo sodelovale vse zamejske slovenske glasbene šole. (jk)

Obnovljena pogajanja med KZE in sindikati

Pogajanja med sindikalno zvezo CGIL-CISL-UIL za zdravstvene delavce in vodstvom KZE se bodo ponovno pričela. Tako je bilo sklenjeno na včerajšnjem sestanku, za katerega je posredovala Dežela. Komisar KZE Mazzurco je prekinil pogajanja 8. aprila, od takrat pa se je zvrstilo več dni stavk bolničarjev. Osrednja točka pogajanj so organizacijske spremembe, s katerimi omiliti težave zaradi pomanjkanja bolničarjev. Prihodnjega srečanja, ki bo 13. maja, se bodo udeležili tudi predstavniki medicinske fakultete.

Nekaj pripomb in reakcij na oddajo Unomattina o Trstu

Prisotnost oziroma vloga Slovencev v Trstu še vedno sodi med tista vprašanja, ki so po eni strani večinskemu narodu slabo znana ali celo nerazumljiva, po drugi pa razburjajo desničarske kroge lokalnega prebivalstva. Včerajšnja oddaja Unomattina prve televizijske mreže RAI je namreč ne ne preveč posrečen način obravnavanja tudi kulturno dejavnost Slovencev v Trstu, s tem da je slovensko manjšino povezovala s pestrnim trgovskim dogajanjem med stojnicami Rusega mosta. Vendar pa so že izredno kratke izjave nekaj slovenskih predstavnikov o delovanju nekaterih ustanov oziroma o pogledih manjšine vzbudile ogorčenje, ki se je udeležilo v protestnih telefonskih klicih na deželni sedež RAI.

V razburjenih klicih, protestirale so predvsem ženske, je bilo predvsem rečeno, da je »vseh Slovencev v Trstu največ pet, kaj torej toliko govorijo«. Če torej na krajevni ravni še vedno prihaja do omaloževanja, pa na vsedržavni vlada nejasnost, kdo so pravzaprav »Slovani« (slavi), ki živijo oziroma prihajajo v Trst. Včerajšnja oddaja Unomattina, ki je Slovencev v Trstu namenila vsega nekaj bežnih namigov, kljub drugačnim pogledom skoraj vseh intervjuvancev (italijanske in slovenske narodnosti) tega zlasta nejasnosti ni odgrnila.

S ponedeljkove seje škedenjskega rajonskega sveta V Škedenju še vedno nerešeno vprašanje rabe slovenščine

Za razliko od preteklih razburljivih sestankov se je ponedeljkova seja rajonskega sveta za Škedenj-Čarbole zaključila brez incidentov, sporno vprašanje rabe slovenskega jezika pa tudi tokrat ni bilo rešeno.

Na dnevnem redu je bila razprava o statutu, po dogovoru načelnikov svetovalskih skupin pa je bil v glavnem govor o členu 27, ki predvideva rabo slovenščine v rajonskih svetih. O tem je kot prvi spregovoril član Skupine komunistov (tako se je preimenovala svetovalska skupina bivše KPI v tem rajonskem svetu) Pitacco, ki se je zavzel za to, da bi se omenjeni člen po neskončnih sporih uveljavil tudi v Škedenju. Načelnik listarjev Baldas se je hotel argumentu izogniti in se zavzel za to, da o tem sploh ne bi razpravljali.

Nato je prošil za besedo slovenski svetovalec Skupine komunistov Igor Pavletič, ki je poseg začel v slovenščini. Predsednik Favretto (KD) ga je prekinil, rekoč, da nima pravice govoriti slovensko brez prisotnosti prevajalca. Pavletič je vztrajal pri svojem, kajti za prevajalca je dolžna poskrbeti občinska uprava. Predsednik je Pavletiču zagotovil, da je ukenil vse, kar je v njegovi moči, da bi rajonski svet dobil prevajalca, obenem pa je prebral pismo, ki mu ga je

(menda že pred časom) poslala občinska odbornica Pittonijeva in ki je sicer bolj dvoumno formulirano, tako da bi se ga dalo tolmačiti tako, da imajo pravico do prevajalca samo tisti rajonski sveti, v katerih so zastopani predstavniki Slovenske skupnosti. Pavletič je tedaj zahteval pismeno izjavo, da nima pravice do posega v slovenščini. Zopet je seveda govoril slovensko, na kar je predsednik dejal, da bo ob Pavletičevem vztrajanju prisiljen zaključiti sejo. In to se je tudi zgodilo, potem ko Pavletič v svojih posegih v slovenščini ni odnehal.

Naj spomnimo, da so se prejšnje seje škedenjskega rajonskega sveta predčasno zaključevale, ker so predstavniki nekaterih strank ob Pavletičevih besedah v slovenščini takoj zapustili sejo in je tako zmanjkalo legalno število prisotnih. Tokrat pa so vsi ostali v dvorani in tako si je moral predsednik prevzeti odgovornost, da sejo prekine.

Seji je prisostvovalo lepo število domačinov, ki že lep čas upravičeno pričakujejo, da se bo vprašanje rabe slovenščine na kulturnem in zrel način razrešilo brez neprestanih sprenevedanj in namišljenih birokratskih zapletljajev. Kdaj?

Laskave ocene ob sinočnji otvoritvi v palači Costanzi

Palčičeva razstava je za Trst vrhunski umetniški dogodek

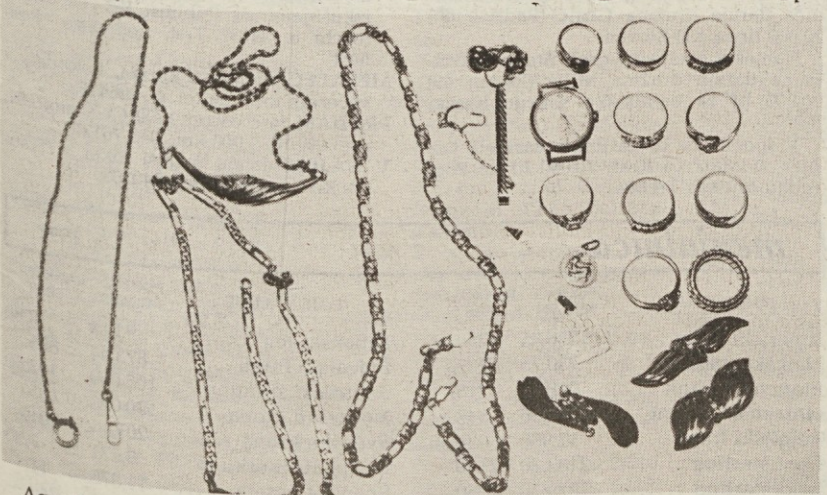
Razstava Klavdija Palčiča, katere otvoritev je bila sinoči v palači Costanzi, ima vse lastnosti vrhunškega kulturnega dogodka. To se je pokazalo že na sami otvoritvi z množico gostov, med katerimi so bili številni ugledni predstavniki slovenskega in italijanskega kulturnega sveta. Razstavo je odprl občinski odbornik za kulturo Sergio Pacor, ki je Palčiča

predstavil kot umetnika, na katerega je Trst lahko ponosen, saj spada med tiste likovnike, ki so z močjo svojega izražanja presegli lokalne meje.

Umetnostni kritik Carlo Milic je v obrazložitvi Palčičevega opusa še zlasti podčrtal dejstvo, da je po sklepu kuratorija muzeja Revoltella razstavljanje v palači Costanzi omogočeno le najboljšim tržaškim slikarjem in izrazil zadovoljstvo, da mednje sodi tudi Palčič z izrazito občutljivostjo, ki jo odražajo njegove stvaritve. Nelida Silič-Nemec je nato podala interpretacijo slikarjevega ustvarjalnega navdaha, ki omogoča gledalcu njegovih del doživljanje globokih čustev. Morda se prav zaradi tega njegova umetnost vsakič drugače, na novo doživlja.

Na sliki (foto Magajna): s sinočnje otvoritve v palači Costanzi.

Policijski agenti zaplenili ukradeni nakit in prijavili starejšega moškega iz Milj

Agenti letkega oddelka so predvčerajšnjim ustavili v Istrski ulici mercedesa, v katerem so se peljali trije stari znanci policije. Ker se je eden od njih še posebno sumljivo obnašal, so jih agentje skrbno pregledali in ugotovili, da je 68-letni Guido Paparella iz Milj imel pri sebi večjo količino uk-

radenega nakita. Zlatnino so agenti zaplenili, moškega pa prijaviли zaradi preprodaje ukradenega blaga. Na kvesturi so včeraj razstavili verižice, broške, ure, prstane in uhane.

Kdor domneva, da gre za njegovo lastnino, naj se oglasi na kvesturi.

Znani tržaški kardiolog bo predaval o boleznih srca in ožilja

Camerini v krožku Che Ghevara

Prof. Fulvio Camerini, primarij kardiološkega oddelka Glavne bolnišnice, bo v petek, 10. maja, predaval v krožku »Che Guevara«, v Ul. Madonnina 19. Srečanje, ki se bo začelo ob 18. uri, bo posvečeno raziskavam na področju kardiologije, napredku in oviram, ki jih ta veda še ne more ali ne zna premagati.

Znani tržaški specialist bo govoril tudi o preventivnih ukrepih in o zdravljenju obolenj srca in ožilja; prav zaradi teh bolezni pa še vedno, kljub napredkom zdravniške vede, umre največ Tržčanov.

Zaradi dežja in nepredvidnosti voznikov včeraj zabeležili več prometnih nesreč

Zaradi spozkega cestnišča in nepredvidnosti je bilo včeraj zjutraj v Trstu več nesreč, ki pa so le v dveh primerih imele posledice za ljudi. Najhuje se je ranila 47-letna Egle Sandrin iz Ul. dell'Eremo 133, ki se zaradi večkratnih zlomov nog zdravi na ortopedskem oddelku. Okrevala bo predvidoma v 50 dneh. Sandrinova se je poškodovala, ko jo je med prečkanjem Nabrežja Grumula podrl z avtom 29-letni Giorgio Grison iz Ul. Campanelle 67. Izvide o nesreči so opravili mestni redarji.

V trčenju med avtomobilom z jugoslovansko registracijo in tržaškim renaultom 5, do katerega je prišlo na Cesti za Bazovico pri odcepu za Ulico Damiano Chiesa, pa so bile ranjene tri osebe: 30-letni Zvonko Stihrel, njegov oče, prav tako Zvonko, ter 25-letni Andrea Di Natale iz Ul. Sterpeto 1. Najhuje se je ranil Zvonko Stihrel starejši, ki so ga s prognozo okrevanja v mesecu dni sprejeli na ortopedski oddelk glavne bolnice. Njegov sin in Di Natale bosta zdrava v nekaj dneh. Izvide o nesreči so opravili karabinjerji iz Istrske ulice.

Čas mineva, toda tvoj spomin ostaja vedno živ. Ob 15. obletnici smrti prof.

Erminija Ambrozeta

se ga spominjajo

Marija ter vsi, ki so ga imeli radi.

Trst, 8. maja 1991

Ob 15-letnici smrti Erminija Ambrozeta in Jožice Lasič

Na današnji dan pred petnajstimi leti sta v prometni nesreči na cesti Ljubljana - Zagreb izgubila življenje mlada slovenska zamejska glasbenika, klavirska pedagoga šole Glasbene matice, prof. Erminij Ambrozeta iz Trsta in Jožica Lasič iz Sovodenj na Gorškem. Prof. Ambrozetu je bilo 43, Jožici Lasič por. Cefarin pa komaj 25 let. Tragična vest je boleče odjeknila v vsej tržaški in goriški javnosti, še zlasti pa v glasbenih krogih in krogih Glasbene matice še posebej. Prof. Erminij Ambrozeta, rojen v Trstu, je glasbo študiral na konservatoriju v Trstu in nato na Akademiji za glasbo v Ljubljani in tam tudi diplomiral v razredu prof. Janka Ravnika leta 1957. Še pred diplomom je že poučeval na srednji glasbeni šoli "Franc Šturm" v Ljubljani, od leta 1958 dalje pa je bil profesor klavirja na šoli Glasbene matice v Trstu. Kot pianist je mnogo nastopal v javnosti, bil je tudi zborovodja v Nabrežini in v Trstu, predvsem pa je bil kot izvrsten pedagog vzgojitelj vrste mladih zamejskih pianistov in tudi njegova zasluga je bila, če je klavirska šola Glasbene matice že tedaj uživala ugled in priznanje.

Tudi Jožica Lasič-Cefarin je bila med njegovimi učenkami in s svojim glasbenim talentom in muzikalnostjo je že zgodaj obetala, da se bo razvila v odlično pianistko in pedagoginjo. Bila je tik pred diplomom, vendar že pred njo poučevala klavir na goriški glasbeni šoli GM. Prvi velik uspeh je doživela konec leta 1974 na javnem koncertu v Ljubljani, kateremu so potem sledili še številni drugi javni nastopi doma in na gostovanjih v Sloveniji in Italiji. A tako kot prof. Ambrozetu je bilo tudi njej, čeprav še tako mladi, predvsem pri srcu posredovanje klavirskega znanja mladim goriškim gojencem, našla pa je tudi čas, da je dokončala filozofsko fakulteto v Trstu. Njeni kolegi so jo imeli radi zaradi njene ljubeznivosti, nežnosti in hesebičnosti.

Tragična smrt ju je odtrgala iz naše zamejske slovenske in glasbene sredine, ko sta se vračala z nekega glasbenega tekmovanja na Hrvaškem. Ob petnajsti obletnici njune smrti se ju s hvaležnostjo spominjajo vsi njuni nekdanji učenci, kolegi in upravitelji Glasbene matice, saj je njuno delovanje obrodilo bogate sadove. GM bo eno od zaključnih akademij v luteranski cerkvi namenila njenemu spominu. (jk)

Štipendije za slovenske šolnike

Republiški sekretariat za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo Republike Slovenije razpisuje za akademsko leto 1991/92 v smislu 8. člena Osimske pogodbe osem enoletnih štipendij za izpopolnitev v slovenskem jeziku in v stroki na Univerzi Edvarda Kardelja v Ljubljani.

Štipendije so namenjene učiteljem in profesorjem šol s slovenskim učnim jezikom v Tržaški pokrajini ter tistim, ki nameravajo poučevati v navedenih šolah in želijo izpopolniti svoje jezikovno in strokovno znanje. Štipendija se izplačuje v enakih mesečnih obrokih od oktobra do junija.

Prošnje lahko vložijo pripadniki slovenske narodne skupnosti, ki imajo diplomu srednje šole ali višjo diplomu. Praviloma se štipendija podeljuje za eno študijsko leto, izjemoma, če ni novih kandidatov, ali če kandidati, ki so štipendijo že dobili, nujno potrebujejo še eno leto za dokončanje začete študijske naloge, je mogoče štipendijo podeliti še za drugo leto študija. V takem primeru mora kandidat predložiti potrdilo o opravljenih izpitih in druga dokazila.

Možno je dodeliti namesto ene štipendije dve polovični za študij na Pedagoški fakulteti - oddelek v Kopru. Izbiro kandidatov opravi ustrezna komisija, ki pri izbiri kandidatov upošteva tudi njihove posebej izražene namene, da se pri izpopolnjevanju poglobijo v katerega od problemov, ki posebej zadevajo razreševanje pedagoških problemov šole s slovenskim učnim jezikom v Italiji. Te namere naj kandidati v vlogi posebej navedejo.

Nekolkovane prošnje s kratkim življenjepisom in ustreznimi podatki o dokončanem študiju ter o dosedanjih službi prosilci vložijo pri Šolskem skrbništvu v Trstu do 10. maja 1991. O izidu razpisa bo kandidate obvestil Deželni šolski urad.

»SESLJAN: kako rešiti zaliv«

Javno zborovanje danes, 8. maja, ob 18. uri v Hotelu »Savoia Excelsior sodelujejo

prof. Stefano **BOATO** z univerze v Benetkah o urbanističnih vprašanjih.
prof. Livio **POLDINI** z univerze v Trstu o naturalističnih vprašanjih.
Alessandro **SGAMBATI** svetovalec zelenih v devinsko—nabrežinskem občinskem svetu
dr. Franco **ZUBIN** predsednik tržaške sekcije Italia Nostra
prof. Lino **SANTORO** deželni predsednik Zveze za okolje.
odv. Alessandro **GIADROSSI** pravni zastopnik naravovarstvenih organizacij bo govoril o pravici do kritike in o sodnijskih prijavah proti naravovarstvenikom.
dr. Guido **PESANTE** član WWF o alternativnih načrtih.

Vodil bo tržaški občinski svetovalec zelenih Paolo **GHERSINA**

Ali 563.000 kubičnih metrov cementa lahko res turistično »ovrednoti« zaliv?

Pobudo podpirajo Zelena skupina v Evropskem parlamentu in deželni svetovalski skupini Zelenih mavrice in Zelene liste.

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
Opera sezona 1990/91
Jutri ob 20. uri (red P) ponovitev opere **PITTORI FIAMMINGHI** A. Smareglie. Dirigent Gianfranco Masini; režija Lorenzo Mariani.
Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.
Danes ob 18. uri bo v Vili Italia - Oficirske krožek, Ul. dell'Università 8, srečanje z izvajalci opere **PITTORI FIAMMINGHI** A. Smareglie.
GLEDALIŠČE ROSSETTI
Danes ob 16. uri bo Stalno gledališče iz Turina ponovilo delo H. von Hofmannsthal **L'UOMO DIFFICILE**. Režija Luca Ronconi. V abonmaju odrezek št. 10 - red prost. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.
Ponovitev jutri ob 20.30 (red četrtek).
LA CONTRADA
Gledališče Cristallo
Nocoj ob 20.30 ponovitev predstave **IL MEDICO DEI PAZZI** E. Scarpetta. Gostuje gledališče Teatro d'arte iz Rima. Nastopajo Carlo Giuffrè, Angela Pagano in Aldo Tarantino.
Jutri ponovitev ob 20.30.
Gledališče Ul. Ananjan
Od petka, 10. do nedelje, 12. t. m. bo skupina Amici di San Giovanni ponovila delo F. Anzellottija **LA BROCA RIBALTADA**.
SSG
Slovensko stalno gledališče gostuje s pravljico za najmlajše **LEPOTIČKA** v sledečih krajih: danes ob 10. uri v Bazovici in ob 11.30 v Gropadi.

razstave

V galeriji Cartesius - Ul. Marconi 16 - bo do 16. maja razstavljal svoja dela slikar Pino **FERFOLLIA**.
V galeriji Bassanese (Trg Giotti 8) bodo jutri, 9. t. m., odprli razstavo holandskega umetnika **MARTINA HIDDINKA** z naslovom **Look & Say**. Razstava bo na ogled do 9. junija ob delavnikih od 17. do 20. ure.
V Palači Costanzi je na ogled razstava slikarja **KLAVDIJA PALČIČA**.
V galeriji Rettori Tribbio 2, Ul. delle Beccherie 7/1 bo do 17. t. m. odprta razstava kitajskega umetnika **ZHOU ZHI WEI**. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11-13. Ob ponedeljkih zaprto.
V galeriji Katoliške knjigarne SLOVIMPEX - Gorica, Travnik - Trg Vittoria 25, je na ogled do 11. maja razstava **KRAŠKE PODOBE** Bogomile Doljak. Urnik vsak dan od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30, razen ob ponedeljkih.
V prostorih knjigarne »Cooperativa fra i Servi di Piazza« v Ul. F. Venezian 7 je na ogled razstava ilustracij **VESNE BENEDETIČ** z naslovom »Barvne sanje«.
V Galeriji Kraška hiša v Repnu bo do 2. junija odprta razstava **LJUDSKE NOŠE VČERAJ IN DANES**. Urnik: ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 ter od 15. do 18. ure.

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 **Il falò delle vanità**, i. Tom Hanks, Bruce Willis, Melanie Griffith.
EXCELSIOR - 18.00, 22.15 **La recluta**, i. Clint Eastwood, Charlie Sheen.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 22.00 **Il portaborse**, r. Daniele Luchetti, i. Nanni Moretti, Silvio Orlando.
NAZIONALE I - 15.30, 21.45 **Balla coi lupi**, r.-i. Kevin Costner.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 **Suore in fuga**, kom.
NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Storie di amori e di infedeltà**, i. Woody Allen.
NAZIONALE IV - 15.45, 22.15 **Le età di Lulù**, erot., □□
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Predator 2**, r. Stephen Hopkins.
MIGNON - 16.00, 22.15 **Edward mani di forbice**, r. Tim Burton, i. Johnny Depp.
EDEN - 15.30, 22.00 **La cosa che piace di più... il buco**, porn., □□
CAPITOL - 16.00, 22.10 **Senti chi parla 2**, i. John Travolta
LUMIERE - 16.30, 22.15 **Misery non deve morire**, r. Rob Reiner, □
ALCIONE - 16.00, 22.00 **Green card**, **matrimonio di convenienza**, i. Gerard Depardieu.
RADIO - 15.30, 21.30 **Labbra vogliose di desiderio**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Klub prijateljstva vabi na predavanje kot priprava na izlet na Bled, Brezje in Vrbo. Predavanje bo danes, 8. t. m., ob 16.30 v Ul. Donizetti 3. Govorila bo prof. Nadja Pahor - Verri na temo: **GORENJSKA - ZEMLJEPIŠNA IN KULTURNA PODOBA**.
SKD Tabor - Opčine - Prosvetni dom. V soboto, 11. maja, ob 20.30 **PESEM V MAJU** - koncert MPZ in Ž PZ Tabor. Dirigent Sveto Grgič. Vabljeni!
SKD Barkovlje - Ul. Cerreto 12 vabi na **KONCERT** v nedeljo, 12. t. m., ob 18. uri. Nastopili bodo violinist Črtomir Šisković, sopranistka Rieko Katsumata, klavirska spremljava Aleksander Vodopivec.
Narodna in študijska knjižnica v Trstu vabi na razgovor o knjigi dr. Milice Kacin - Wohinz **PRVI ANTIFASIZEM V EVROPI**, ki bo jutri, 9. t. m., ob 18.30. Spregovorili bodo: Milica Kacin - Wohinz, Žože Pirjevec in Branko Marušič.
Slaviščno društvo v Trstu vabi na literarni večer **MOJE DELO JE SLUTNJA ZARJE**, ki bo v petek, 10. t. m., ob 18.30 v Mali dvorani Kulturnega doma. Sodelujejo: Andrej Brvar, Tone Kuntner, Neža Maurer, Veno Taufer, Branko Hofman, Niko Grafenauer, Zora Tavčar, Ace Mermolja in Vera Pejovič. Nastopajoče bo predstavila prof. Marija Cenda.
Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3 vabi v soboto, 11. t. m., na predavanje z naslovom **ZGODOVINSKE OSNOVE SRBO - HRVAŠKEGA SPORA**. Govoril bo univerzitetni profesor Jože Pirjevec. Začetek ob 18.30.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 8. maja 1991
VIKTOR
Sonce vzide ob 5.43 in zatone ob 20.20 - Dolžina dneva 14.37 - Luna vzide ob 2.40 in zatone ob 13.52.
Jutri, ČETRTEK, 9. maja 1991
DAN ZMAGE
PLIMOVANJE DANES: ob 1.35 najnižja -12 cm, ob 6.19 najvišja 2 cm, ob 11.59 najnižja -23 cm, ob 19.04 najvišja 36 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka 12 stopinj, zračni tlak 1005 mb, pada, veter 44 km na uro vzhodnik, severovzhodnik, burja, s sunki do 86 km na uro, vlaga 63-odstotna, nebo oblačno, padlo je 2,2 mm dežja, morje razburkano, temperatura morja 12,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Lorenzo Carbone, Gaia Virginia Moimas, Michela Martignani, Valentina Hrovatin, Thomas Ronci.
UMRLI SO: 64-letna Maria Vascon, 70-letni Aldo Marini, 87-letna Maria Strizolo, 75-letna Alba Fanna, 93-letni Gastone De Mottoni Y Palacios, 80-letni Giuseppe Busechian, 81-letna Angela Oleni, 92-letna Elena Giraldi, 77-letna Maria Parovel, 85-letna Angela Puric, 76-letni Guido Marini, 89-letna Venera Rizza, 71-letni Massimo Kocijancic, 81-letna Maria Zeglani, 71-letna Maria Pozzecco, 75-letna Iolanda Peticari, 87-letni Renato Ferlat.
SLUŽBA LEKARN
Od ponedeljka, 6. do sobote, 12. maja 1991

Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Via Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).
Boljunec (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.
Boljunec (tel. 228124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11 (tel. 302303).
SLUŽBA KZE
ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505
URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

UL. SV. FRANČIŠKA 20

vas vabi

jutri, 9. maja, ob 18. uri
na otvoritev razstave

NICOLA SENE

grafični opus

koncerti

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri
Jutri, 9. t. m., ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, celovečerni koncert kitarista Marka Ferija. Na sporedu Giuliani, Ponce, Moreno-Torroba, Britten, Villa-Lobos in Rodrigo. Vabljeni!

razna obvestila

KD Rovte-Kolonkovec sklicuje REDNI OBČNI ZBOR v soboto, 11. maja, ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju v društvenem poslopju v Ul. Monte Sernio 27. Velja kot splošno vabilo.
Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel sporoča, da je v teku vpisovanje za letovanje na RAKITNI (otroci do 12. leta) in v PTUJU (od 12. do 18. leta) ter za planinski pohod po Pohorju in Kamniških Alpah. Podrobnejše informacije dobite pri upravi doma, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi, tel. 573141.
KD F. Venturini vabi na : Alpe Adria Sagarmatha 90 (vzpon na Everest). Predavanje alpinistov članov odprave v organizaciji SPDT v soboto, 11. t. m. ob 20. uri v centru A. Ukmar — Miro pri Domju.
Radijski oder in Marijin dom pri sv. Ivanu pod pokroviteljstvom SSO vabita v nedeljo, 12. t. m., ob 11.00 in 17.00 uri v dvorani v Ul. Brandesia 27. pri sv. Ivanu na 5. SREČANJE NA VRVICA: Rdeča kapica, lutka Cveto Sever, Kranj.
Fantovska in dekliska iz Doline vabita na MAJENCO 91, ob sobote 11. maja do torka, 14. maja. Vse bo »kot po stari navadi«. V soboto zvečer postavljanje maja na »Gorici«, ponoči dviganje maja in nato tradicionalna pesem. V nedeljo ob 16. uri koncert Pihalnega orkestra BREG iz Doline in Godbe na pihala iz Cerknice, nato nastop Folklorne skupine iz Rezijske. Ob 19. uri prihod Perterjev in Parter, nato ples z ansambлом »Vrtnice« iz Rožne doline. V ponedeljek, 13. maja zvečer bo igral »California band«, v torek bo ob 19. uri slavno podiranje maja. V okviru Majence 91, prva tak ob 11. do 14. maja, Občina Dolina vabi na XXXV. razstavo domačih vin.
PD Slovenec sklicuje v petek, 10. t. m. ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu javni sestanek za pripravo 21. praznika vina. Vabljeni.

prispevki

Namesto cvetja na grob Slavka Kjundra daruje Bianca Čok 20.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.
Namesto cvetja na grob Slavka Kjundra daruje Marija Luxa 20.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.
V počastitev spomina Nade Pahor vd. Perčič daruje Paulo Kocman z družino 20.000 lir za KD Rdeča zvezda.
V spomin na Karla Slavca daruje Angel Veljak 20.000 lir za pihalni orkester Breg.
Namesto cvetja na grob Karla Slavca darujeta Dori in Nardo 20.000 lir za pihalni orkester Breg.
V spomin na pok. Edija Grgiča darujeta Sonja in Aldo 20.000 lir za KD Skala.
Ob 14. obletnici smrti drage mame Stefanijske Milkovič, ob 37-letnici smrti brata Željka in 46-letnici smrti očeta Stanka darujeta Sonja in Stana 50.000 lir za KS Skala.
Namesto cvetja na grob Pinota Lakovicha daruje družina Jejčič 50.000 lir za DK Skala.
V spomin na pok. sestrično Zofijo Guštin daruje družina Kalc (Gropada 71) 50.000 lir za KD Skala.
V spomin na Zarka Zidariča darujeta Nada in Nini z družino 25.000 lir za spomenik padlim v NOB iz Gabrovca.
Namesto cvetja na grob Silvestra Grčiča daruje družina Racman (Padriče 11) 20.000 lir za KD Slovan.
Namesto cvetja na grob Silvestra Grčiča daruje družina Grgič (Padriče 66) 20.000 lir za KD Slovan.
Namesto cvetja na grob Stanota Križmana daruje družina Milič (Repen 49) 20.000 lir za balinarsko sekcijo Kraški dom.
V spomin na očeta Emila darujeta Danica in Marcelo Kralj 20.000 lir za Pogrebno društvo Trebče.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1276,65	1240.—
Nemška marka	739,75	733.—
Francoski frank	218,53	215.—
Holandski florint	656,66	648.—
Belgijski frank	35,968	34,50
Funt sterling	2183,20	2150.—
Irski sterling	1979,50	1950.—
Danska krona	193,60	188.—
Grška dramma	6,80	6,20
Kanadski dolar	1110,30	1040.—

Z zamudo smo izvedeli, da se je rodil mali

NIKO

Srečnima staršema in Janu čestitajo kolegi in vodstvo SDGZ

Mamici Nidji in malemu **SIMONU**

vse najboljše.

Stric Maro in teta Breda z družinama

OBVESTILO

Tajništvo Primorskega dnevnika je na razpolago za stranke in sprejemanje pri-spevkov vsak delavnik od 10. ure dalje.

mali oglasi

EDI MOBILI

Trst - Ul. Baia monti 3 - Tel. 820766

POHIŠTVO IN OPREMA

OSMICO je odprl Alojz Kante v Prapro-tu št. 18.
OSMICO je odprl Renato Pieri v Sama-torci št. 1. Toči belo in črno vino. Tel. 229147.
OSMICA je odprta - zajčja farma v Rep-niču.
OSMICO je odprl Romano Purič - Repen 13.
OPEL CORSA bele barve, 16 mesecev staro, prevoženih 15.000 km, v dobrem stanju, prodam. Tel. 226588 - po 19.30.
PRODAM ford transit bele barve, devet sedežev prevoženih 17.000 km, v do-brem stanju, prodam. Cena po tržni vrednosti. Tel. 040/575145.
MERCEDES 190 E bele barve, letnik '83, prevoženih 77.500 km, v dobrem stanju, prodam. Cena po tržni vrednosti. Tel. 040/575145.
RENAULT SUPER 5, letnik '87, prevože-nih 54.000 km, rdeče barve prodam za 5.000.000 lir. Tel. 53220 ali 912980 ob uri kosila.
RENAULT SUPER 5 950, letnik '85 v do-brem stanju prodam. Tel. na št. 212074.
IBIZO GLX 1.500, letnik '87, rdeče barve, 33.000 km prodam. Tel. 225696 ob uri kosila.
RIBOGOJNICA Zobec iz Boljunca nudi odlične žive salmonirane postvri. Ur-nik prodaje: vsak petek in soboto od 8.30 do 12. ure.
DIPLOMIRANI TEHNIK nudi lekcije iz elektronike in merjenja za 1., 2. in 3. razred poklicnega zavoda. Telefonirati v večernih urah na št. 232364 in vprašati po Igorju.
ZAVAROVALNA družba išče za novo agencijo na zahodnem Krasu sodelav-ce, tudi part-time. Možnost dobrega zaslužka. Pismene ponudbe poslati na Publisti Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod geslo "Zavarovalnica".
SEMENARNA išče delavca z opravljeni-m vojaškim rokom. Pismene ponud-be poslati na Publisti Srl, Ul. Montec-chi 6, 34137 Trst, pod šifro "Semenar-na".
IŠČEM zanesljivo pomoč v gospodinj-stvu, vsaj 2-krat ali 3-krat tedensko v dopoldanskih urah. Ponudbe na tele-fonsko št. 422172 ob času obedov.
IŠČEM kakršnokoli zaposlitev. Končala sem tečaj za pomoč ostarelim na domu in tečaj strojepisja. Tel. 412543.
DIJAKA/INJO zadnjih razredov višjih šol z dobro srednjo oceno, ki želi dobi-ti službo po končanem šolanju, sprej-me na prakso dvakrat tedensko po go-voruro resno podjetje v Trstu za knji-govodske, tajniške in organizativne funkcije. Prošnjo z opisom šolskih us-pehov in izvensolske dejavnosti posla-ti na Publisti Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Po Soli".
KNJIGOVODSKO/TAJNIŠKO delovno mesto nudimo resni delovni osebi, po možnosti z delovnimi izkušnjami v družinskem trgovskem podjetju. Posla-ti natančno izdelan curriculum vitae z izobrazbo in morebitnimi delovnimi izkušnjami na Publisti Srl, Ul. Mon-tecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Res-nost".
MEŠALEC za beton kupim, Poklicati v večernih urah na tel. št. 226415.
PRODAM ford escort 1300 CLX mod. 91, prevoženih 1.000 km. Tel. 761227.
V NAJEM dajem manjši lokal v Trstu Ul. Rismondo. Telfon 742363.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domje 831-131
Agencija Rojan 411-611
Filiala Cedad 0432/730-314

Italijanska detektivska nanizanka je dosegla znaten uspeh

Slovo razkuštraneга Sartija

Na sliki Gianni Cavina v vlogi inšpektorja Sartija skupno s Cristiano Borghi (ki je tudi nastopala v vseh oddajah serijala) v zadnjem delu italijanske detektivske nanizanke.

Pri Finivestu pripisujejo glavno krivdo predvsem dejstvu, da nimajo neposrednega prenosa in da torej zvok kaset z enokomskimi propagando ni homogen z zvokom ostalih oddaj. Pri Rai pa sploh niso hoteli komentirati izsledkov. Pred leti je sicer Zveza potrošnikov po podobni raziskavi dosegla, da postaje znižajo jakost zvoka reklamnih oddaj, toda obeva očitno ni trajala dolgo. Gledales pa se zaenkrat lahko brani le tako, da se opredeli za drugo postajo...

RAI 1 6.55 Attualno: Uno mattina 10.15 Nadaljevanka: Five Mile Creek 11.05 Nanizanka: Il mistero dell'isola 11.40 Variete: Occhio al biglietto 11.55 Vreme in kratke vesti 12.05 Variete: Piacere RAI 1 13.30 Dnevnik 14.00 Kvarov svet 14.30 Izobrazevalna oddaja: Odprta šola 15.30 Za najmlajše: L'albero azzurro 16.00 Mladinska oddaja: Big! 18.00 Kratke vesti 18.05 Nanizanka: Alfred Hitchcock predstavlja 18.45 Dokumentarec: Trideset let naše zgodovine 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.25 Nogomet: Inter-Roma za pokal UEFA 22.15 Dnevnik 22.45 Attualno: Piazza della Repubblica, iz policijske šole v Nettunu 23.35 Sportna sreda 0.25 Dnevnik 0.50 Filmske novosti 1.00 Variete: Mezzanotte e dintorni	RAI 2 7.00 Nanizanka: L'isola dei ragazzi in Lassie 8.00 L'albero azzurro 8.30 Nan.: Mr. Belvedere 9.00 Attualno: Radio anch'io '91 10.20 Izobrazevalna oddaja: 10 let kinematografije 10.50 Nadaljevanka: Destin 11.50 Kratke vesti 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.15 Diogenes, Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanki: Beautiful, 14.15 Quando si ama 15.15 Attualno: Detto tra noi 16.25 La TV degli animali 17.00 Kratke vesti 17.05 Iz parlamenta 17.10 Odprti prostor 17.30 Nanizanka: Alf 18.00 Zabavna oddaja: TGX 18.20 Sportne vesti 18.30 Novosti: Rock Café 18.45 Nan.: Moonlighting 19.45 Dnevnik 20.30 Film: Bluff - Storia di truffe e di imbroglioni (kom., It. 1976) 22.25 Mixer kultura 23.15 Dnevnik - Pegaz, Dosje, vreme in horoskop 0.10 Film: Il profeta (kom., It. 1968, r. Dino Risi)	RAI 3 11.00 Šport: tenis, 11.30 baliranje 12.00 Vsakodnevne kulturne vesti: Krožek ob 12. 14.00 Deželne vesti 14.30 Dnevnik 14.40 Šport: žensko DP v tenisu, plavanje 17.45 Tuji dnevnik in TV 18.00 Dokumentarna oddaja: Geo 18.35 Drobci barvnega radia 18.45 Športna rubrika: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Attualno: Aspettando un terno al lotto 19.55 BlobCartoon 20.05 Variete: Blob. Di tutto di più 20.25 Rubrika: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Attualno: Mi manda Lubrano 22.35 Večerni dnevnik 22.40 Attualno: Cartolina illustrata 23.30 Nočni dnevnik 0.15 Pred premiero: Liliana Cavani vodi Cardillac 0.45 Šport: žensko DP v tenisu	TV Slovenija 1 8.50 Video strani 9.00 Mozaik (pon.). Živ živ, 9.50 Tv film Operacija Cartier 11.20 Nadaljevanka: Strast in paradizi (zadnji del) 12.15 Video strani 15.20 Video strani 15.30 Sova (pon.), vmes nanizanka Črnigrad in nadaljevanka Bluegrass 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Mozaik. Dokumentarna oddaja: Bajke na Slovenskem - Dobro in Slo- 17.35 Spored za otroke in mlade: risanke, 17.50 Kontaktna oddaja Klub klubok 19.00 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Film tedna: Tatovi kole (dram, It. 1948, r. Vittorio De Sica, i. Lamberto Maggiorani, Enzo Staiola) 21.35 Grammy 90 22.20 Dnevnik in vreme 22.45 Nočni program Sova, vmes nanizanka Alf, nadaljevanka Bluegrass in dokumentarec V znamenju zvezd	TV Koper 16.00 Športni pregled 18.30 Spored v slovenščini 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Stičiče 19.25 Video agenda 19.30 Otroška oddaja: Lanterna magica, vmes nanizanka Matt e Jenny in risanka Gianni e Pinotto 20.10 Nanizanka Buck Rogers 21.00 Dokumentare Islam 21.30 Nanizanka Dottori con le ali 22.00 Dnevnik 22.30 Rubrika o športu	RADIO TRST A 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Narodnostni trenutci Slovencev (pon.); 9.30 Za smeh in dobro voljo (pon.); 9.40 Potpuri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.00 Slovenska lahka glasba; 11.30 Bralni roman: Prezir (Alberto Moravia); 11.45 Slovenska lahka glasba; 12.00 Prodor novih gastronomskih tokov v obmejni prostor; 12.20 Instrumentalni solisti; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestralna glasba; 13.25 Na goriškem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriškem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Znani ansambli; 16.00 Mi in glasba: slovenski izvajalci na laskerskih ploščah; 17.00 kulturna kronika; 17.10 Slovenska literatura na stičišču z italijanskim svetom; 17.30 Mladi val; 19.20 Zaključek.
CANALE 5 8.00 Nan.: La famiglia Brady 8.30 Film: Mia cugina Rachel (dram., ZDA 1952, r. Henry Coster, i. Olivia De Havilland, Richard Burton) 10.25 Rubrika: Gente comune 11.45 Kviza: Il pranzo è servito, 12.35 Tris 12.55 Canale 5 News 13.20 Kviza: O.K. Il prezzo è giusto!, 14.20 Il gioco delle coppie 15.05 Attualno: Agenzia matrimoniale, 15.35 Ti amo... parliamone 16.00 Otroški variete: Bim bum bam in risanke 18.15 Nanizanka: I Robinson 18.45 Kviza: Il gioco dei nove, Tra moglie e marito 20.00 Varieteja: Radio Londra, 20.25 Striscia la notizia 20.40 Nadaljevanka: I segreti di Twin Peaks (r. David Lynch, 9. del) 22.40 Variete: Scene da un matrimonio 23.10 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Canale 5 News 1.15 Striscia la notizia 1.30 Nan.: Marcus Welby, 2.30 Operazione ladro	RETE 4 8.15 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 9.10 Così gira il mondo, 9.40 Señorita Andrea, 10.10 Per Elisa, 11.00 Señora, 11.50 Topazio 12.45 Variete: Buon Pomeriggio (vodi P. Rossetti) 12.50 Nadaljevanka: Valeria, 13.45 Sentieri, 15.15 Piccola Cenerentola, 15.45 Stellina, 16.15 La valle dei pini, 16.45 General Hospital, 17.15 Febbre d'amore 18.30 Kviza: Cari genitori 19.10 Attualno: C'eravamo tanto amati 19.40 Nad.: Marilena 20.35 Film: Il principe e il povero (kom., VB 1978, r. Richard Fleischer, i. Oliver Reed, Rachel Welch) 23.00 Dokumentarec: National Geographic 0.05 Film: Che fine ha fatto Baby Jane? (dram., ZDA 1962, r. Robert Aldrich, i. Bette Davis, Joan Crawford)	8.30 Odprti studio 8.45 Nanizanka: L'uomo da sei milioni di dollari, 10.00 La donna bionica, 11.00 Sulle strade della California, 12.00 T.J. Hooker, 13.00 Happy Days 13.30 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke 14.30 Kviza: Urka! 15.30 Variete: Mai dire banzai 16.15 Nanizanka: Simon & Simon, 17.30 Mai dire si 18.30 Odprti studio 19.00 Nanizanka: McGyver 20.00 Risanke 20.30 Film: Ashanti (pust., ZDA 1978, r. Richard Fleischer, i. Michael Caine, Peter Ustinov) 22.50 Glasbana oddaja: Topventi 23.40 Dokumentarec: Jonatan 0.25 Odprti studio 0.40 Nanizanka: Kung Fu, 1.40 Samurai	TMC 8.30 Nanizanka: Le spie 10.30 Nanizanka: Il fantastico mondo di Mr. Monroe 11.15 Nadaljevanka: Potere 11.55 Kosilo z Wilmo 12.30 Nan.: Doris Day Show 13.00 Dnevnik in šport 13.30 Rubrika: Ženska TV 15.00 Film: Avventura a Zanzibar (kom., ZDA 1941, r. Victor Schertzinger, i. Bob Hope, Bing Crosby) 16.45 Rubrika: Ženska TV 18.10 Nanizanka: Autostop per il cielo 19.15 Variete: Corto Circuito 20.00 Vesti: TMC News 20.30 Film: Era una notte buia e tempestosa (kom., It.	1985, r.-i. Alessandro Benvenuti, i. Athina Cenci) 22.30 Variete: Festa di compleanno 23.30 Nočne vesti 23.50 Rubrika: Top Sport 1.00 Film: Uno straniero tra noi (fant., ZDA 1974, r. Lee Philips, i. Barbara Eden, George Grizzard)	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Instrumenti; 9.05 Matineja; 10.00 Gospodarstvo in glasba; 11.05 S poti po domovini; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.35 Domača glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Mehurčki; 14.20 Iz dela glasbene mladine Slovenije; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio; 18.05 Jazz; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci!, 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.35 Naši interpreti; 21.05 Knjižni trg; 21.30 Slovenska operna literatura; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 melodije; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Nočni program.

Akumulacijskega jezera v Stražicah ni več Narasla Soča je v ponedeljek predrla jez tekstilne tovarne

V Stražicah je v ponedeljek narasla voda odnesla kakih dvajset metrov jezu v bližini mostička. Gre za pregrado, ki je usmerjala vodo v nekdanjo tekstilno tovarno v Podgori. Umetnega jezera pod mostičkom (pašerelo) tako ni več, kajti voda ubira direktno pot skozi porušeno pregrado. Prve poškodbe so se pokazale že pred časom, narasla voda ob koncu tedna pa je do-

končala rušenje. V ponedeljek popoldne je pregrada popustila.

Po informacijah, ki so nam jih posredovali v državnem tehničnem uradu (Genio civile), ki je pristojen za gradbene posege v rečnih strugah in za vzdrževanje obstoječih objektov, namenjajo pregrado obnoviti. Po obsegu do zdaj ugotovljene škode, naj bi poseg veljal nekaj sto milijonov lir.

Voda je po sedanjih ugotovitvah izpodkopala kakih dvajset metrov jezu. Zelo verjetno pa se bo odprtina ob novih poplavih še povečala.

Na začetek del pa bo treba seveda počakati, saj je treba upoštevati dokaj dolgotrajen postopek načrtovanja in zagotovitve finančnih sredstev.

Pregrado, ki je popustila, so zgradili ob koncu prejšnjega stoletja, z uporabo takrat razpoložljivih materialov. Osnovo sestavljajo hlodi, zabiti v rečno dno, obloga pa je iz rezanega kamna.

Kljub občasnim poškodbam — to kar se je zgodilo v ponedeljek namreč ni izjema — celotna konstrukcija razmeroma dobro kljubuje zobu časa. Z drugo besedo, pomeni, da je bila pregrada zgrajena, za takratne čase, zelo solidno.

Jez bodo torej, kot kaže, popravili. Razlogov je kar nekaj. Umetno jezero je doslej znatno omejevalo erozijo bregov in zadrževalo nanašanje gruča in peska — nekoliko nižje je namreč akumulacija nakalnega sistema za krmisko — gradiščansko polje. Vzpostavitev prejšnjega stanja pa po vsej verjetnosti narekujejo tudi varnostni razlogi. To ob upoštevanju sedanjega, dejanskega stanja. V primeru gradnje novega jezu, o čemer je sicer govor že dolgo let, pa bi obstoječo pregrado, prekrila voda.

Na sliki (foto Čubej): voda ubira svojo, direktno pot skozi porušeno pregrado.

Zaključuje se uspešna sezona Kinoateljja Do srede junija na sporedu še zadnjih šest filmov

Filmska sezona 1990/91 goriškega Kinoateljja, ki je bila letos še posebno bogata, se nagiba h koncu. V zaključnem delu programa Gorica kinema bomo lahko do polovice junija gledali še šest filmov. Ta teden bo — tokrat izjemoma v sredo in ne v četrtek — na sporedu španski film »Boom boom«, rež. Rosa Vergés, ki je bil predstavljen na lanskem festivalu v Benetkah. Predvajali ga bodo nocoj ob 20.45 v Kulturnem domu. V naslednjih tednih bodo na sporedu še sledeči filmi: 16. maja »Visioni private - Zasebni ogledi« (Italija, 1990), rež. N. Bruschetta, F. Calogero, D. Ranvaud; 23. maja »Vsi proti Harryju« (ZDA, 1969), rež. Michael Roemer; 30. maja »Lepa stvar« (V. Britanija, 1990), rež. Michael Lindsay Hogg; 6. junija »Voci d'Europa - Evropski glasovi« (Italija, 1989), rež. Corso Salani; 13. junija »Dvojno življenje Veronike« (Poljska, 1991), rež. Krzysztof Kieslowski.

Čeprav torej sezona še ni zaključena, se pri Kinoateljju že ukvarjajo s prvimi ocenami opravljenega dela, na osnovi katerih bodo nato oblikovali program za naslednjo sezono. Povsem zadovoljni so z uspehom filmskega pregleda Gorica kinema, ki bo letos skupno obsegal trideset večerov. Organizacija tega projekta je bila zaradi težnje po količinski obogatitvi in vsebinski kakovosti programa zahtevna, vendar je obisk občinstva na predstavah povsem poplačal prizadevanja or-

ganizatorjev. Pregled bodo obnovili tudi v prihodnji sezoni, ko se bodo potrudili, da bi se izognili prekinitvi programa ob festivalu slovenskega filma Film video monitor.

Z namenom, da bi gledalcem četrtkovih predstav nudili čim izčrpnjše informacije o programu, so bilten Kinoateljja razširili vsebinsko in oblikovno. Kot primer lahko navedemo predstavitev novejšega italijanskega filma, za katerega menijo, da si zasluži še bolj poglobljen pristop.

V teku so tudi že priprave na prihodnji Film video monitor, gotovo najzahtevnejšo med manifestacijami Kinoateljja. Vsakoletni pregled slovenskega filma, videa in televizije naj bi odslej postal nekakšna »filmska prosta cona« ob meji: ob predstavitvi slovenskega filma v Gorici nameravajo prihodnje leto predstaviti tudi italijanski film v Novi Gorici. Ob nedvomni filmsko-kulturni zanimivosti in pomenu bi tako manifestacija dobila svoje mesto tudi v sklopu prizadevanj, ki težijo k zblizjevanju in medsebojnemu razumevanju v našem obmejnem prostoru. V to smer teži tudi multimedialni tečaj slovenskega jezika, ki ga je Kinoatelj letos prvič in z dokajšnjim odzivom ponudil someščanom italijanske narodnosti in s katerim si je ob drugih dejavnostih izoblikoval vlogo »akterja na meji«.

V Rupih pokopali Terezijo (Žutko) Kovic

V Rupih so včeraj pokopali Terezijo Nanut vd. Kovic. Žutka, pod tem imenom so jo namreč poznali vsi v vasi, bi oktobra dopolnila sedemindvedeset let. Rodila se je dalnjega 1894. leta na Peči. Bila je najstarejša Rupenka in ena od najstarejših občank v Sovodnjah. Leta 1919 je stopila v zakon z Antonom Kovicem iz Rupe. Veliko je pokojnica morala pretrpeti, da je preskrbela številno družino, zlasti še, ko je ostala vdova. Mož je namreč umrl leta 1942, po krajši bolezn.

Jesen življenja je preživljala skupaj s sinovo družino, na domačiji v hribu. Kljub visoki starosti je bila še do nedavna zelo prisebna in nasploh trdnega zdravlja. Pred kakšnim mesecem je doživela nesrečo, od katere si ni več opomogla.

razna obvestila

Goriška knjižnica Franceta Bevka vabi danes, 8. t.m. ob 19. uri, v gotski hiši v Kanalu, na predstavitev knjige pravljic in pripovedi Pavla Medveščka Na rdečem oblaku vinograd rase. Storje in pravce od Matajurja do Korade.

SPD Gorica vabi člane in prijatelje, da se v nedeljo, 12. t.m. udeležijo tradicionalnega srečanja planincev na Kucelj. Zbirališče na Travniku, odhod ob 7. uri z lastnimi sredstvi. Vzpon (voden) bo ob 8. uri iz Vrtovina. Hoje (ob vzponu) je približno tri ure. Za manj pripravljen planince je na razpolago tudi alternativni pohod, zmeraj s ciljem na Kucelj: dostop z avtomobilom do lovske kočice v Krnici, nato peš do Selovca in na Kucelj. Skupaj (zmerne hoje) okrog tri ure. Zbirališče in odhod ob 8.30 s Travnika. Kosilo z nahrbtnika.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Boom-boom«. Španski film. Režija Rosa Vergés.

CORSO 18.00-22.00 »Un poliziotto alle elementari«. A. Schwarzenegger.

VERDI Danes in jutri zaprto.

VITTORIA 17.30-22.00 »Vogliosità bestiale di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Oltre il piacere«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Zaprto.

razne prireditve

V Novi Gorici, v okrogli dvorani izobraževalnega centra Delta, bo drevi ob 20. uri, okrogla miza ob 50-letnici smrti tigrovca Danila Zelena in ob 50-letnici začetka oboroženega boja proti italijanskim in nemškim okupatorjem.

Ob izgubi drage mame Terezije Kovic izreka mešani pevski zbor Rupa—Peč globoko sožalje predsedniku Ivu Kovicu in družini.

Moški pevski zbor Mirko Filej globoko sočustvuje s svojim članom Ivom Kovicem ob izgubi drage mame Terezije.

Odšel je Brane zadnji od Tumovih otrok

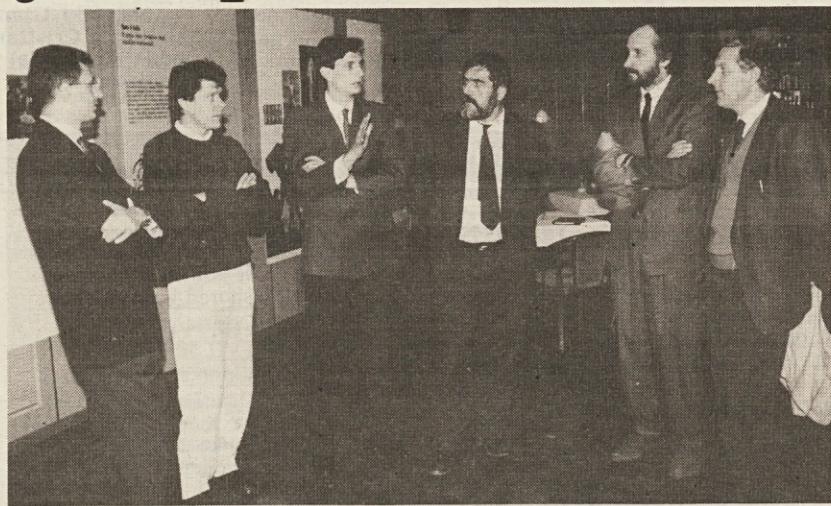
Na ljubljanskih Žalah bodo danes pokopali Branimira Tumo, zadnjega od otrok znanega političnega in kulturnega delavca dr. Henrika Tume. Branimir (Brane) Tuma se je rodil prav v Gorici 6. decembra 1904. Študiral je na Dunaju ekonomske vede. V Ljubljani je skupaj z bratom Ivanom ustanovil kemično podjetje, ki se je kasneje preoblikovalo v grafični obrat Tiskarna bratje Tuma. Podjetje so ob koncu vojne podarili državi. Brane je po vojni opravljal odgovorne naloge pri vladi SRS, kasneje pa pri upravi mesta Ljubljana. Dalj časa je vodil takrat edino slovensko podjetje za proizvodnjo filmov Triglav-film, najprej kot komercialni, nato pa kot glavni direktor. V tem času so posneli nekaj pomembnih slovenskih filmov, med temi tudi Balado o trobenti in oblaku. Upokojil se je leta 1963.

Brane Tuma je doslej skrbel za očetovo zapuščino, medtem ko bo obsežna dokumentacija odslej pri raziskovalni enoti Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Novi Gorici.

V Gorici je namreč dr. Henrik Tuma preživel tri desetletja svojega bogatega ustvarjalnega življenja in za sabo zapustil bogato in še danes vidno sled.

Brane Tuma je bil med udeleženci okrogle mize, ki jo je pred dvema letoma pripravilo Slovensko planinsko društvo v Gorici, ob 120-letnici rojstva dr. Henrika Tume.

Predsednik slovenske vlade v senci je na povabilo DSL obiskal Gorico

Predsednik slovenske vlade v senci dr. Emil Milan Pintar je bil včeraj na obisku v Gorici na povabilo Demokratske stranke levice oz. njene slovenske komponente. Uglednega gosta, poslanca Stranke demokratske preno-ve v slovenski republiki skupščini, sta v imenu DSL sprejela deželna svetovalec Ivan Bratina in Miloš Budin, ki sta ga spremljala na obisku kulturnih in drugih slovenskih ustanov v mestu. Gost si je tako ogledal Kulturni dom, kjer mu je Igor Komel orisal številne in raznolike dejavnosti, ki se odvijajo v njem, nato je obiskal sedež goriške podružnice Slovenskega raziskovalnega inštituta, na sedežu SKGZ

pa mu je predsednik pokrajinskega odbora za Goriško Boris Peric predstavil delovanje te zveze in nasploh aktualna vprašanja za obstoj in razvoj slovenske narodnostne skupnosti na raznih področjih družbenega življenja.

Dr. Pintar je z zanimanjem prisluhnil tem informacijam, sam pa je predstavil poglede slovenskih prenoviteljev na aktualne dileme slovenske politike kot tudi na kompleksno in do skrajnosti zaostreno krizo v odnosih med nekaterimi jugoslovanskimi republikami.

Zvečer je bil Pintar gost na ustanovnem zboru slovenske komponente

DSL za Goriško. O tem zasedanju bodo še podrobneje poročali.

Na sliki (foto Marinič): dr. Pintar z gostitelji med ogledom Kulturnega doma.

Poklon slikarju in skladatelju

V dvorani pokrajinskih muzejev na gradu bodo danes ob 18. uri priredili kulturno srečanje v počastitev dveh velikih osebnosti goriške kulture, glasbenika Rodolfa Lipizerja in slikarja Virgilia Malnija. Večer prirejata pokrajinska uprava in glasbeno društvo Rodolfo Lipizer. Pobudo za počastitev je dalo prav glasbeno društvo, ki je poimenovano po preminulem goriškem skladatelju. Odbor društva je sklenil, da daruje pokrajinskemu muzeju sliko Rodolfa Lipizerja, ki jo je ustvaril prav Virgilio Malni. Slika bo obogatila zbirko v muzejski sobi, ki je posvečena osebnostim in drugemu gradivu o goriški glasbeni zgodovini.

Malni, ki bo prisoten na slovesnosti, je bil prijatelj skladatelja in dirigenta Lipizerja. Na prireditvi bosta spregovorila prof. Quirino Principe, Gorican, ki poučuje na konservatoriju v Milanu, in ravnateljica pokrajinskih muzejev dr. Maria Masau Dan. Prvi bo predstavil lik in glasbeno zapuščino Rodolfa Lipizerja, druga pa bo govorila o delu slikarja Virgilia Malnija.

Tridnevno dijaško srečanje v znamenju združene Evrope

Goriški Kulturni dom bo od jutri do sobote, 11. maja priorišče 6. mednarodne šolske prireditve »Evropa skupaj«, ki jo prirejata na pobudo Evropske akademije FJK, Ministrstvo za šolstvo in Odbor za evropske pobude Šolskega Skrbništva v Gorici pod pokroviteljstvom goriške občinske in pokrajinske uprave. Kulturnega srečanja se bodo udeležile številne srednje šole iz pokrajini Gorica in Videm, še posebej pomemben pa bo nastop Bavarcev, Madžarov in predstavnikov iz Slovenije. V našem mestu se bo v teh dneh mudilo okrog 120 tujih dijakov in 600 italijanskih, gledališke skupine - teh bo točno dvajset - pa bo koordiniralo okrog 15 profesorjev.

Pomebna prireditev je kot že rečeno tridnevna, uradna otvoritev bo jutri ob 19. uri v veliki dvorani Kulturnega doma. Po uvodnem pozdravnem delu bodo v prvem delu večera nastopili gledališka skupina »Euridice« iz Brana, pevski zbor »Girogirotondo« iz Gorice ter zbor srednjih šol Corridoni iz Foljana in Perco iz Slovrenca. Sledil bo nastop skupine »Mamuli de Gravo« iz Gradeža ter pevskih zborov srednjih šol Ivana Trinka in Perco iz Gorice ter Randaccio iz Tržiča.

V petek, drugi dan prireditve, bo med drugim nastopila tudi folklorna

skupina učencev osnovne šole Oton Župančič iz Štandreža in France Bevke iz Gorice ter pevski zbor osnovne šole Prežihov Voranc iz Doberdoba. Gost večera bo gledališka skupina srednje šole iz Fužin. V soboto bo program prav tako pester, saj se bo na odru zvrstilo pet skupin, med temi tudi ena madžarska in ena nemška. Uvodoma bodo nastopili člani rock ansambla, ki so sicer dijaki tržiškega italijanskega znanstvenega liceja Buonarroti. Pričetek vseh treh gledaliških večerov bo ob 19. uri.

pogrebi

Danes, 8.00 Antonio Mezzolo iz bolnišnice San Giusto v Trst in nato v Gradišče, 9.10 Giovanni Farina iz splošne bolnišnice v Tržič, 9.30 Arturo Medeot iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, 11.00 Maria Tomsich iz splošne bolnišnice v cerkev v Štandrež in na tamkajšnje pokopališče, 12.00 Maria Krstan vdova Ferfoglia na glavnem pokopališču (prihod iz Buttria), 13.15 Erino Meletti iz splošne bolnišnice v Gradišče, 13.15 Lorenzo Trentadue iz splošne bolnišnice v Vileš, 13.15 Del Torre Merchiori Enrica iz splošne bolnišnice v Zagraj, 13.00 Ottilia Visintin vdova Bon iz splošne bolnišnice v Moraro.

pismo uredništvu

Glede rabe slovenščine

Prejeli smo s prošnjo za objavo. »Oglašam se v zvezi s člankom, ki je bil objavljen v Primorskem dnevniku in je poročal o poteku zadnjega občinskega sveta v Sovodnjah ob Soči zato, da pojasnim bralcem stališče sovodenjskih upraviteljev glede vprašanja rabe slovenščine v občinskem svetu.

Sovodenjska občina ima od 1. decembra 1990 novega tajnika, ki na žalost ne obvlada slovenskega jezika tako, da se v zvezi s tem pojavlja cela vrsta vprašanj, ki do tega datuma niso bila problem, saj je prejšnji tajnik dobro obvladal slovenski jezik. Novega tajnika je sovodenjski občini dodelila Prefektura tako, da upravitelji nismo imeli besede pri izbiri, da bi si lahko zagotovili slovenskega tajnika. Danes se zato soočamo s problemom rabe slovenščine v občinskem svetu v kolikor tajnik našega jezika ne razume in zapisnik vodi v italijanskem jeziku. Jaz sem na zadnjem zasedanju občinskega sveta predlagal naj ima vsak svetovalec svoj poseg v slovenščini in naj nato poda kratek povzetek tudi v italijanščini tako, da bo lahko tajnik brez problemov vodil zapisnik. Podobno se že dogaja na ostalih dveh slovenskih občinah na Goriškem. To sem tudi predlagal, ker sem moral nekaj posegov prevesti v italijanščino, ko so svetovalci posega-

li samo v slovenščini. Mislim, da nisem bil izvoljen zato, da bom prevajal posege drugih svetovalcev in sam si nočem vzeti take odgovornosti. Smatram, da ni bil moj predlog tako nesramen, kakor ga je Katoliški glas politično pobarval in primerjal ta dogodek z onimi, ki so se dogajali za časa Mussolinija. Predlog je bil vse-kakor začasen in to dokler bi ne stvar rešili preko statuta, ki ga mora Občina odobriti v mesecu juniju, in s primernim finančnim kritjem, s katerim danes ne razpolagamo, da bi lahko plačevali prevajalca.

Zahvaljujem se za objavo in Vas prijazno pozdravljam»

Podžupan občine Sovodnje ob Soči inž. MARCO PETEJAN

Koncert dua

Združenje »Amici della musica« prireja v mesecu maju in juniju ciklus osmih glasbenih srečanj. Odvijala se bodo ob sredah v dvoranici iz 18. stoletja ob cerkvi sv. Ignacija (vhod z Largo 27. mar. 5). Prvi koncert bo nocoj ob 20.30. Nastopila bosta violinist Fabio Franch in pianistka Fulvia Fedele Portelli s skladbami Mozarta, Beethovna in Dvoraka.

Opera Antonia Smareglie v tržaškem Verdiju »Flamski slikarji«

Upriporitev opere istrskega skladatelja Antonia Smareglie »Flamski slikarji« (s prvotnim naslovom »Cornill Schut«) v gledališču Verdi odpira vprašanje, zakaj je ta »domači« skladatelj tako redko uprizorjan na opernih odrih, čeprav je večina njegovih del ob njihovih krstnih uprizoritvah doživela nesporen uspeh v tedanjem srednjeevropskem kulturnem, predvsem glasbenem svetu (Dunaj, Praga) pa tudi v Milanu, Trstu in še kje. Pravzaprav se je od vseh njegovih oper še najbolj uveljavila »Istrska svatba« (Le nozze istriane) s svojo ljudsko tonalno barvitostjo, ki je doživela krstno uprizoritev ravno v Trstu leta 1985 in nato še nekaj ponovitev (zadnje leta 1973) in ki jo je edino od vseh Smareglievih del uprizorilo v slovenski verziji tudi mariborsko operno gledališče leta 1960 s ponovitvami v Pulju, Kopru, Osijeku in na Reki. Od ostalih njegovih oper (po vrstnem redu uprizoritev — z izvirnimi naslovi: Preziosa, Bianca di Cervia, Re Nala, Il Vassallo di Szigeth, Cornill Schut (Pittori Fiamminghi), La Fale-na, Oceana in l'Abisso) je bila (po Istrski svatbi) še največkrat uprizorjena La Falena (poslednjič v Trstu leta 1975), vendar v Italiji nobena ni presegla več kot pet uprizoritev. Opera »Cornill Schut« je po krstni uprizoritvi bila v Trstu že z naslovom »Flamski slikarji« uprizorjena le še dvakrat med obema vojnama in enkrat v Novem poleg radijske izvedbe v Trstu neposredno pred koncem druge svetovne vojne. Tako je sedanja uprizoritev za kar nekaj generacij obiskovalcev gledališča Verdi praveca novost, obenem pa tudi priložnost za srečanje s skladateljem, ki si nedvomno zasluži, zlasti v Trstu, polnopravno domovinsko pravico.

Antonio Smareglia se je rodil v Pulju maja 1854 kot sin italijanskega (istrskega) očeta in hrvaške matere Giulie Siglić. Umrl je v Gradežu aprila 1929. Po volji staršev namenjen študiju inženierije (Gradec-Dunaj), je v njem prevladala nagonska sla po muziki. Na Dunaju se je srečal z glasbo Bacha, Beethovna, Mozarta, Wagnerja, ki je v njegovi duševnosti vzdrnila intimne vzgibe. Po vrnitvi v Milan se je spoznal z dirigentom in glasbenim pedagogom Francom Facciom in skladateljem Arrigom Boitom, plod tega znanstva in sodelovanja ter vključitve v milansko intelektualno gibanje za prenovo umetnosti imenovano »Scapigliatura« je bila njegova prva opera »Preziosa«.

Opera »Cornill Schut« (s kasnejšim naslovom »Pittori Fiamminghi«) je nastala v obdobju izjemno plodnega Smareglievega ustvarjanja leta 1893 s krstno izvedbo v Pragi in leto kasneje v Dresdenu. Vsebinski navdih zanjo je dobil v romanizirani biografiji manj znanega flamskega slikarja 17. stoletja Cornilla Schuta, po kateri mu je libreto napisal Luigi Illica. Čeprav resnici na ljubo besedilo samo ni kaj posebnega in vsaj po svoji krhkosti ne bi dajalo vtisa za možnost glasbene obdelave, je kot ugotavljajo preučevalci Smaregelieve osebnosti in ustvarjalnosti, skladatelj v njem zaznal avtobiografske odseve v osebnosti naslovnega junaka, ki je v svojem duševnem idealizmu bolj kot po slavi hrepenel po ljubezni-viru čiste umetnosti. Kajti, vedno po dušeslovcih Smareglievega življenja, je tudi Smareglia sam nosil v sebi ta »dualizem«. Zgodba (dogaja se v Antwerpnu) namreč govori o slikarju Cornill Schutu, ki je zaljubljen v Elisabetto Van Thourenthovdt, dekle, ki mu ljubezen tudi vrača, ki pa je v svoji duhovni razsežnosti razpeta med dvema idealnima silama: med silo ene same večne ljubezni in med silo svetostne ekstaze, s katero je prepojena njena duševna čistost. Ob svojem odhodu na prigrizovanje prijateljev iz rodne kraja obljubi Elisabetti večno ljubezen in povratek k njej, toda Elisabetta zaslu-ti, da gre za odhod brez povratka, kar v njeni duševnosti znova odpre izvirno dilemo: ljubezen ali samostan. Ko se Cornill vrne in se hoče vrniti k slikanju zaslu-ti pred slikarskim platnom, da mu je v Elisabettini odsotnosti povsem zmanjkalo umetniškega navdiha. Cornill se znese nad prijateljico, ki so svetovali odhod v Antwerpen in slovo od Elisabette, da bi si tam pridobil slavo s svojo umetnostjo. Ponovno srečanje z ljubljeno Elisabetto v kapeli samostana, kjer Elisabetta moli kleče, mu sicer za bežen trenutek povrne upanje na povrnjeno ljubezen, saj se Elisabetta v svoji razdvojenosti med dvema silama sprva preda Cornillovim ljubezenskim prošnjam, toda pesem samostanskih redovnic ob spremljavi orgel prevlada v njeni duši. Obupan slikar se vrne k svojemu platnu in tedaj se kot čudež povrne vanj moč navdiha, ki je seveda pristna moč velike idealne Elisabettine ljubezni. Na platnu ustvari umetnino Matere božje v Elisabettini podobi - uresničenje ljubezni v umetnosti. Toda izgubljeno ljubezen lahko

pomiri samo smrt in Cornill se po izgotovljeni umetniški moralno in fizično strti zgrudi mrtev pred velikim platnom.

Smareglieva glasba konceptualno ne spremlja besedila, ki mu je zgolj okvir. V resnici je glasbo pisal avtonomno, zorela mu je razumsko v detajlih, da se je potem odrazila enovito tako v formi kot v tonaliteti in dramatski izpeljavi. V tem je tudi pomembna razlika med Smareglievim glasbenim snovanjem, ki se oddaljuje tako od belcanta kot od verizma njegovih prednikov in sodobnikov. Lahko bi jo opredelili za simfonično fresko v njeni arhitekturni enovitosti. Lirični poudarki v njej prevladujejo nad dramatičnimi, vsa je prepojena s polnostjo, ki pa ne vključuje izoliranih arij pač pa se ne zadržno sprošča v simfoničnih temah.

Take značilnosti partiture se je v sedanji tržaški izvedbi »Flamskih slikarjev« zvesto držal tudi dirigent Gianfranco Masini, ki je orkester vodil natančno, simfonično seriozno brez popuščanja lahkim zvočnim učinkom. Vse instrumentalne skupine v orkestru so se zglede usklajale, pri čemer so prihajale od lepe veljave tako pihala (oboje) kot godala (violončeli). Tudi vokalna zasedba je bila na več kot zadovoljivi ravni; zlasti še ob upoštevanju, da zahteva tonaliteta partiture od pevcev znaten napor. Tako je naslovno vlogo Cornilla Schuta zglede odpel španski tenorist Daniel Munoz, ki je tudi v lirčnih pasażah znal premostiti nekatere zastrtosti svojega glasu. Elisabetta je bila sopranistka Milena Rudifieria, pevka prikupnega glasu in znatne prilagodljivosti tudi vlogam, ki ji glasovno sicer ne ustrezajo. Basist Carlo Striuli je bil glasovno zanesljiv in pojavno primeren Franz Hals, baritonist Franco Giovine pa Crasbecke (oba slikarja). Sopranistka Rita Lantieri je dostojno odpela vlogo Gertrud, mezzosopranistka Cinzia De Mola pa vlogo Kettel.

Metaforično zasnovano sceno v obliki velikih slikarskih platen je zasnoval Maurizio Balò, kostume Luisa Salvini, ežija pa je bila v rokah Lorenza Marianija, kije poskrbel za dognano zaokroženo postavitev in tekoč potek. Pomemben delež je k uspehu predstave, ki jo je občinstvo (ob prvi reprizi) nad pričakovanje dobro sprejelo, prispeval tudi zbor gledališča Verdi pod vodstvom lne Maisters ter balet s kratkim vložkom v drugem dejanju.

JOŽE KOREN

Bogati zvezki Zgodovinskega časopisa Odzivi ameriškega tiska na tržaško vprašanje

Številki 3 in 4

Tretjo številko 44. letnika historične revije Zgodovinski časopis so obogatili mednarodno priznani znanstveniki. Rajko Bratož je v svoji razpravi obravnaval vpliv oglejske cerkve na vzhodnoalpski in predalpski prostor med 4. in 8. stoletjem. Prispevek Jadrana Ferluge govori o politiki bizantinskega cesarstva na Jadranu do prvega padca cesarstva v teku 4. križarske vojne.

Goriški zgodovinar Luigi Tavano je predstavil delovanje prvega goriškega nadškofa Karla Mihaela grofa Attensa (1711 - 1774) ter njegov odnos do Slovencev; zavedajoč se, da je škof slovenskih pokrajin, je grof Attems pospeševal uporabo slovenščine in podpiral slovenski delež na vseh področjih cerkvenega življenja.

Poljska zgodovinarica Monika Senkowska - Gluck je prikazala značilnosti uradništva v Ilirskih provincah, nacionalno in strokovno heterogene, a po svojih značilnostih tipičnega nosilca uprave na zasedenih ozemljih.

Armenski znanstvenik Ašot Ovakimjan je opisal odnos Jerneja Kopitarja do Armencev, katerih problematiko obravnavajo nekatera Kopitarjeva pisma in članki.

Francoska revolucija je zopet zbudila zanimanje slovenskih strokovnjakov. Tako je Vasilij Melik prikazal, kako so na francosko revolucijo gledali liberalni Slovenci Narod, katoliški Slovenec ter pisca prvih slovenskih običaj zgodovin Miha Vern in Josip Stare ter politik Fran Šuklje. Razprava Janka Kosa pa obravnava maloštevilne literarne tekste, v katerih se francoska revolucija pojavlja kot motivni, tematski ali formalni element.

Srbska publicistka Latinka Perović je podala genezo socialistične misli v Srbiji v drugi polovici 19. stoletja. Janez Cvirn je v sklopu raziskovanja celjske zgodovine ob koncu 19. in v prvih desetletjih 20. stoletja tokrat predstavil gospodarsko politiko celjske občine v omenjenem obdobju.

Zapis Irene Gantar - Godine osvetljuje delež slovenskih študentov na češki univerzi v Pragi in ki so na njej dosegli doktorat, in sicer v obdobju 1882 do konca šolskega leta 1916/1917.

Med jubileji je svoje mesto v Zgodovinskem časopisu našla Milica Kacin - Wohinz, priznana in vztrajna raziskovalka zgodovine primorskih Slovencev pod italijansko zasedbo. Tržaška Slovenka Marta Verginella pa je bralce Zgodovinskega časopisa ponovno »razsvetlila« z novostjo na italijanskem knjižnem trgu, to je knjigo Giulia Sapellija »Trieste italiana. Mito e destino economico.«

Zadnja številka 44. letnika Zgodovinskega časopisa prinaša strokovno raznolike in zanimive prispevke. Rajko Bratož zaključuje svoj ciklus o oglejski cerkvi in njenem vplivu, ki se je odražal v razvoju cerkvene organizacije, in uveljavljanju specifičnih teoloških predstav, itd. v vzhodnoalpskem in predalpskem prostoru v 4. in 5. stoletju. Raziskava je objavljena tudi kot samostojna publikacija v Zbirki Zgodovinskega časopisa.

V zgodovino Hrvaške je posegel Milan Ančič in skušal raziskati avtorstvo historiografskega dela »Letopis kraljev Hrvatske in Dalmacije.«

Mariborski pomožni škof Jože Smej je skozi pregled srednjeveške zgodovine Murske Sobote predstavil različne možnosti za upodobitev soboškega mestnega grba. Ludvik Olas se je prav tako dotaknil prekmurske zgodovine, in sicer izseljevanja in Prekmurja v 19. in 20. stoletju.

Celjski Nemci in njihov odnos do jugoslovanskega vprašanja pred prvo svetovno vojno so glavna tema razprave Janeza Cvirna.

Tara Kermauner obravnava dramatično Ivana Mraka o francoski revoluciji »Revolucija tetralogija«. Razprave o francoski revoluciji, ki so se vrstile skozi celoten letnik Zgodovinskega časopisa pa zaključuje sociologinja Neda Pagon z ramišljanjem o dolgu sociologije francoski revoluciji.

Zapis Franceta Kresala prikazuje usmeritve zunanjetrgovinske menjave Jugoslavije v letih 1935 - 1941 in ugotavlja povečavo navezovanja na Nemčijo in Italijo ter usihanje pomena Anglije, Francije in držav Male antante v gospodarskih odnosih z Jugoslavijo.

Janez Stergar osvetljuje protifašistični in narodnoosvobodilni boj korških Slovencev, razmah Osvobodilne fronte in partizansko bojevanje.

V Ocenah in poročilih so predstavljene kar štiri knjige, ki so segle v primorsko zgodovino: »Questioni di guerra« in delo Antonia Seme »Caporetto. Il mondo capovolto.« obravnavata »vsemogočne« učinke prve svetovne vojne, povojni čas pa prikazuje knjigi Draga Žerjela »Spomini in razlage o protifašističnem boju primorske mladine med vojnoma« in Milice Kacin - Wohinz »Prvi antifasizem v Evropi. Primorska 1925 - 1935.«

PETRA SVOLJŠAK

Konec prejšnjega meseca v Vidmu

Film v času avantgard

Centro Espressioni Cinematografiche, filmsko združenje iz Vidma, prireja vsako leto monografsko revijo filmov Udineincontri cinema, ki je bila letos na temo avantgardnega filma dvajseti let. V kinodvorani Cinema D'Essai Ferroviario so od 24. do 28. aprila zavrteli 42 nemih filmov. Ti so v desetletju po koncu prve svetovne vojne beležili na traku novo umetniško občutljivost, ki je prihajala iz šole francoskega filmskega impresionizma, iz likovne avantgarde in iz porajajočega se političnega filma. Kot so sami organizatorji zapisali, je bila revija zasnovana z namenom, da prikaže vitalnost filmske smeri, ki se je potegovala (in so se v svojih sodobnih odradkih) za »čisto umetnost«, za lastno simbolno in oblikovno razsežnost. Luis Delluc, René Clair, Germaine Dulac, Hans Richter, Alberto Cavalcanti, Man Ray, Marcel Duchamp, Fernand Liger, Salvador Dali, Luis Bunuel, Walter Ruttmann, Jean Vigo, Joris Ivens, Sergej M. Eizenštejn, Dziga Vertov, Jean Epstein in še mnogi drugi so s svojimi deli gradili novo podobo filmske umetnosti.

Vendar pa je o vzgibih, pobudah in učinkih takega filmskega ustvarjanja stekla beseda na posvetu z naslovom Avantgarda: med umetnostjo in eksperimentacijo, ki je bila v soboto 27. aprila v dvorani Aiace. S svojega gledališča je obdobje označila Giuliana Carbi, docent umetnostne zgodovine na tržaški univerzi: likovnike so zamikale možnosti eksperimentiranja, ki jih je film kot tehnika dinamičnega oblikovanja ponujal. To pa pomeni, je povedala Carbi, da so likovniki preskočili mejo med eno umetnostjo in drugo (kar je bilo sicer še precej neobičajno), preskočili so torej iz enega v drugi sistem, s tem pa odprli dialog s sorodnimi izražaji in s filmom v prvi vrsti. Meja med enim in drugim področjem je ponujala le nadaljno ustvarjalno možnost.

Gualtiero De Santi, docent zgodovine filma v Vidmu in Urbinu je poudaril, da so prav eksperimentiranja na meji med likovno umetnostjo in filmom pomenila odločilni sunek, da je

film v celoti našel svojo lastno identiteto. V dialektiki različnih smeri in poetik se potem ni uveljavila čista filmičnost, osvobodena »vsebinskih« navlak, kakršno so zagovarjali avantgardisti, ampak običajnejše filmsko pripovedovanje, ki ga danes malodane istovetimo s »filmom«. Slednje je tudi od vsega začetka imelo večji vpliv nad zavestjo gledalcev, poleg tega pa je bilo nositelj tudi velikih ekonomskih interesov. Zato pa je tudi značilno, da so bile avantgarde na likovnem področju, kulturno vendarle bolj elitistične, entuziastično podprte, medtem ko jih je film - masovna umetnost izganjal.

Leonardo Quaresima, docent zgodovine na univerzi v Bologni, pa je perspektivo obravnave nekoliko zavrtel in v določeni meri izpodbijal ustaljene predstave o samem pojmovanju avantgarde. Pri obravnavi konkretnega filma je poudaril protislovje med naključnostjo in vzročnostjo posnetega. Avantgardistični film igra namreč na poljubnosti asociacij, ki se vzpostavljajo med vsebinsko nepovezanimi elementi. Kljub temu pa je ravno ta

poljubnost asociacij povod za uvajanje stroge vzročnosti: oblika in gibanje predmetov in ljudi je v teh asociacijskih posnetkih v jasnem razmerju vzročnosti. Z drugimi besedami: naključje, poljubnost snemanja ustvarja jasno oblikovno oz. jezikovno vzročnost. In prav na podlagi te ugotovitve se je Quaresima zavzel za vključitev v okvir avantgard tudi takomenovane »nove stvarnosti«. Njeno vračanje v realizem, neideološko opazovanje resničnosti je prav vrhunec prej opisane protislovja: opazovanje resničnosti je večinoma slučajnostno, a vendarle razkriva med prikazanim visoko stopnjo vzročnosti.

Centro Espressioni Cinematografiche je ob filmskem pregledu tudi izdal knjigo nemškega likovnika in filmarja Hansa Richterja, ki nosi v italijanskem prevodu naslov Nemici del cinema oggi, amici del cinema domani (Nasprotniki filma včeraj, prijatelji jutri). V svojem delu je leta 1928 Richter polemiziral s sočasnim filmskim sandom in se zavzemal za čistejšo filmsko umetnost.

ALEŠ DOKTORIČ

Stoletnica Marina

Letos poteka stoletnica rojstva pesnika Biagia Marina. Mnoge organizacije in ustanove pripravljajo praznovanja in strokovne posvete, ki jih bodo predstavili na današnji tiskovni konferenci (ob 17.30) v tržaški kavarni San Marco, na kateri bodo sodelovali predsednik Dežele FJK Adriano Biasutti, gradeški župan Mario Corbato in tamkajšnji odbornik za kulturo Antonino Sedoschi. Še pred tem bodo prvič predvajali film »Poklon Biagiu Marinu — samo pesnik lahko ustavi življenje, ki teče« režiserja Sergia Cittiija.

V Trstu pa bo te dni še ena velika kulturna prireditve, ki bo potekala v avli magni tržaške Univerze. Jutri in v petek bo namreč simpozij, na katerem se bodo soočili založniki in prevajalci predvsem z namenom, da bi ob koncu izdelali normativ, ki bi urejal odnose med posameznimi založbami in tistimi, ki prelivajo v tuje jezike literarna dela. Sodelovali bodo predstavniki največjih italijanskih založniških hiš in mnogi pisatelji in prevajalci, med njimi tudi Marko Kravos in Boris Pahor pa Lojze Wieser kot predstavnik istoimenske slovenske celovške založbe.

Začetek posveta je predviden za 9. uro.

Po zmagi v tretji tekmi play offa proti Knorru

Phonola v finalu

PHONOLA - KNORR 91:76 (46:38)

PHONOLA CASERTA: Gentile 27, Esposito 15, Dell'agnello 12, Frank 15, Rizzo, Tufano, Donadoni 8, Shackleford 14.

KNORR BOLOGNA: Brunamonti 14, Coldebella 11, Binelli, Johnson 18, Cavallari, Gallinari, Bon 11, Richardson 22.

SODNIKA: Cazzaro in D'Este (oba Benetke); PM: Phonola 18:22, Knorr 13:23; 3 TOČKE: Phonola 7:13 (Gentile 5:9, Esposito 0:1, Donadoni 2:3); Knorr 7:21 (Brunamonti 1:4, Coldebella 0:1, Bon 3:7, Richardson 3:9); GLEDALCEV: 7.000 za skupni inkaso 130 milijonov lir.

CASERTA — Tako prva kot druga polfinalna tekma italijanskega košarskega play offa med Phonolo in Knorr sta bili izenačeni, v sinočnji tretji in odločilni pa je peterka iz Caserte dokazala, da ji je preostalo več moči in volje. Njena premoč je bila na trenutke namreč več kot očitna, vodila je vse od prve do zadnje minute, a največji naskok je dosegla v 16. minuti (41:28).

V drugem polčasu so Bolonjčani nadaljevali odločneje, pri Phonoli se je nekaj zataknilo: celih pet minut ni prišla do koša, Shacklefordu so dosodili četrto osebno napako, Knorr pa se je približal na samo točko zaostanka (58:57). Tedaj pa se je ekipi iz Caserte spet »odprlo«, Gentile, Donadoni, Dell'Agello so v samih dveh minutah z delnim izidom 13:2 povišali prednost

na 71:59 in tekme je bilo konec: pri Knorru si niso več opomogli.

Za peterko iz Caserte bo to že tretji finale za državni naslov, vsakokrat pa se je pomerila s Philipsom. Prva od morebitnih petih tekem bo v soboto.

Kvalifikacije za evropsko odbojkarsko prvenstvo

BRUSELJ — Danes se bodo pričele kvalifikacije za evropsko odbojkarsko prvenstvo. Zaposlenih bo 21 reprezentanc, ki bodo porazdeljene v 4 skupine. V finalni del se bodo iz vsake skupine uvrstile po dve reprezentanci, ki se bodo na finalnem delu (od 7. do 15. septembra v Hamburgu, Karlshruheju in Berlinu) pridružile Italiji, Švedski, Nizozemski in Nemčiji.

Kvalifikacije bodo igrali na Češkoslovaškem, na Finskem, v Grčiji in v Španiji. Glavni favorit za končno zmago je sedanji svetovni prvak Italija.

SKUPINA A (na Češkoslovaškem): Sovjetska zveza, Češkoslovaška, Norveška, Danska in Škotska.

SKUPINA B (na Finskem): Francija, Romunija, Finska, Avstrija, Izrael.

SKUPINA C (v Grčiji): Bolgarija, Grčija, Madžarska, Belgija, Švica.

SKUPINA D (v Španiji): Poljska, Jugoslavija, Turčija, Španija, Anglija, San Marino.

Inter - Roma v finalu pokala UEFA

Danes prva tekma

Tudi letos bosta o zmagovalcu pokala UEFA odločali italijanski enajsterici. Lani sta bili Juventus in Fiorentina, letos bosta Inter in Roma, ki ju danes čaka prva finalna tekma. Na sliki AP: Klinsmann (Inter) v akciji na nedeljski tekmi proti Sampdorri, proti kateri je Inter izgubil

Finale jugoslovanskega pokala

V dvomu srečanje C. zvezda-Hajduk

BEOGRAD — Beograd bi danes moral biti prizorišče velikega nogometnega srečanja, vendar včeraj še niso vedeli, če bodo sploh odigrali 43. finalni dvoboj za jugoslovanski nogometni pokal med Crveno zvezdo in Hajdukom. Moštvo iz Splita je zaprosilo, da tekmo odložijo na 12. junij, in sicer zaradi težkega političnega položaja v državi in seveda iz varnostnih razlogov. Danes bo o tem razpravljala tekmovalna komisija. Včeraj so se sestali predstavniki Hajduka, Crvene zvezde in funkcionarji Jugoslovanske nogometne zveze s predsednikom Markom Ilesićem na čelu in razpravljali o zahtevi Hajduka, ki pa svoje pismene zahteve o odložitvi ni umaknil. Neuradno se je izvedelo, da je večina članov tekmovalne komisije za to, da tekmo odigrajo.

Za današnje srečanje so sprejeli vse potrebne varnostne ukrepe. Tako je včeraj trdil komisar za varnost pri NZJ Popović. Še sinoči pa se ni natančno vedelo, če je Hajduk krenil na pot ali čaka na dokončno odločitev tekmovalne komisije. Po nekaterih vesteh naj bi se uprava kluba odločila, da igralci gredo v Beograd, po drugih pa kaže, da jih v jugoslovansko glavno mesto sinoči še ni bilo. Vsekakor je predsednik kluba izjavil, da danes lahko brez težav pripotujejo v Beograd, če bo tekmovalna komisija sklenila, da tekmo odigrajo.

Na mednarodni kolesarski dirki Alpe Adria

Danes od Borovelj do Ptuja

DROBOLJE — Na 4. etapi mednarodne kolesarske dirke Alpe Adria, ki je včeraj kolesarke popeljala od Šmohorja do Drobolja (119 km), so jugoslovanski predstavniki doživeli pravi polom. V skupnem seštevku so izgubili prvo mesto ekipno, a v konkurenci za najboljšo uvrstitev med posamezniki je ostala samo trojica: Miodrag Vuleta (Srbija), Boris Premužič (Jugoslavija B) in Bogdan Ravbar (Jugoslavija A).

Etapno zmago je včeraj v sprintu osvojil Španec Alvaro Aranzabal. Kolesarji so se po dnevu počitka (tretja etapa je odpadla) povzpeli čez prelaz prve kategorije, 1.077 m visoki Kreu-bergstall. Na vrhu in dolgem spustu se je strnila skupina 24 tekmovalcev, v kateri so bili Španci, Nemci, Kazahstanci in Sovjeti. Od Jugoslovanov so bili samo Vuleta, Bertonec, Premužič in Ravbar. Ko so ostali uvideli, da ni najboljših Jugoslovanov, so začeli diktirati oster tempo ter prednost povečali za celo minuto. Naskok se je zatem sicer zmanjšal na 37 sekund, vendar med številnimi Jugoslovani, ki vozijo za razne selekcije, ni bilo slege, tako da je bilo že po nekaj kilometrih jalovega zasledovanja jasno, da se bo etapa slabše končala za jugoslovansko vrsto.

Na cilju je bil najspretnější Španec Aranzabal, ki je prehitel Nemca Steinhauzera ter Kazahstanca Zmijevskega.

Rumenoa majica pa je ostala na rame-nih Šmita. V konkurenci za najboljša mesta je ostalo 12 tekmovalcev, ostali bodo v prihodnjih etapah le »pomocniki«.

Včeraj je bila na vrsti tudi 6. etapa, in sicer ekipno na kronometer. Zmagala je jugoslovanska olimpijska selekcija (Ugrenovič, Rnjaković, Martin in Peter Hvastja, Baloh in Premužič), ki je prehitela Kazahstance in Nemce.

VRSTNI RED 4. ETAPE: 1. Aranzabal (Šp.), ki je 119 km prevozil v 2.41'10" s povprečno hitrostjo 44,348 km na uro; 2. Steinhauer (Nem.); 3. Zmijevski (SZ, Kazahstan); 4. Šmit (SZ, Kazahstan); 5. Arandis (Šp.); 6. Sievers (Nem.); 7. Marquina (Šp.); 8. Hannich (Nem.); 9. Premužič (Jug. B); 10. Bertonec (Jug., Slovenija); 12. Vuleta (Srbija); 20. Ravbar (Jug. A), vsi v zmagovalčevem času.

VRSTNI RED 5. ETAPE: 1. Jugoslavija B, ki je 37 km (Drobolje - Borovelj) prevozila v 43'13" s povprečno hitrostjo 51,369 km na uro; 2. Sovjetska zveza - Kazahstan po 1'00"; 3. Španija 1'13"; 4. Nemčija 1'17"; 5. Jugoslavija A 2'26"; 6. Madžarska 2'48"; 7. Jugoslavija - Srbija 2'51"; 8. Jugoslavija - Slovenija 3'03"; 9. Sovjetska zveza 3'06"; 10. Češkoslovaška 3'97".

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Šmit (SZ, Kazahstan) v 9.04'10"; 2. Aranzabal

(Šp.) po 0'01"; 3. Steinhauer (Nem.) 0'03"; 4. Hannich (Nem.) 0'05"; 5. Zmijevski (SZ) 0'05"; 6. Arandis (Šp.) 0'06"; 7. Sievers (Nem.); 8. Vuleta (Srbija); 9. Premužič (Jug. B); 10. Ravbar (Jug. A), vsi po 0'06".

VRSTNI RED EKIPNO: 1. Španija 27.57'14"; 2. Nemčija po 0'04"; 3. Sovjetska zveza - Kazahstan po 1'31"; 4. Sovjetska zveza 9'09"; 5. Jugoslavija B 9'27"; 6. Jugoslavija A 11'53"; 7. Češkoslovaška 14'34"; 8. Jugoslavija - Slovenija 14'36"; 9. Jugoslavija - Srbija 18'28"; 10. Madžarska 23'21".

Današnja 6. etapa bo kolesarje popeljala od Borovelj do Ptuja (162 km).

Mauri še vodi

LLORET DEL MAR (Španija) — Na 9. etapi kolesarske dirke po Španiji (San Cugat - Lloret del Mar) je v sprintu zmagal Nizozemec Van Poppel, ki se je uveljavil že v 6. etapi. Van Poppel je 140 km prevozil v 3.14'50". Na skupni lestvici še vodi domačin Mauri v času 36.28'11". Sledijo: 2. Alcalá (Meh.) po 1'14"; 3. Echave (Šp.) 1'54"; 4. Cordes (Niz.) 2'12"; 5. Zabala (Šp.) 2'23"; 6. Villanueva (Šp.) 2'24"; 7. Indurain (Šp.) 2'54"; 8. Lejarreta (Šp.) 2'59"; 9. Cabestany (Šp.) 3'14"; 10. Chozas (Šp.) 3'18".

Danes bodo vozili 10. etapo (Lloret del Mar - Andorra, 229 km).

Turnirji v Repnu, Nabrežini in Gorici

Češki košarkarji pri nas

Konec tedna bodo Športno združenje Jadran in njegove članice sprejeli v goste večjo skupino košarkarjev iz Češkoslovaške, ki bodo na tak način povrnili obisk naših ekip, ki so se udeležile gostovanja v ČSFR med velikonočnimi prazniki. Skupino 47 ljudi, ki bodo namreč v Trstu in Gorici, bosta sestavljali kadetski vrsti klubov Slavja iz Kromeriza in Avtoškoda iz Mlade Boleslav ter pionirska ekipa (letnik 1976/77) iz Mlade Boleslav. Češki gostje se bodo udeležili turnirja v Nabrežini (v okviru 25-letnice ŠD Sokol), v Repnu in v Gorici. Med bivanjem pri nas pa si bodo vzeli en dan časa za celodnevni izlet z ogle-dom Benetk. (Cancia)

SPORED TURNIRJEV

Kadeti (letnik 74/75)
Repen: PETEK 10.5., 16.30 Avtoškoda - Kontovel; 18.00 Bor - Postojna. SOBOTA, 11.5., 15.30, finale 3. mesto; 17.00 finale prvo mesto.

Starejši pionirji (letnik 76/77)
Nabrežina, PETEK, 10.5., ob 14.30 Sežana - Sokol; ob 16.00 Kontovel - Mlada Boleslav. SOBOTA 11.5., ob 16.00 finale za 3. mesto; ob 17.30 finale za 1. mesto.

V Gorici pa bo na sporedu še en turnir za kategorijo kadetov, ki bo potoval v organizaciji športnega združenja Dom in ki se ga bodo poleg domovcev udeležili še postavi Slavja iz Kromeriza, verjetno postava Nove Gorice in še enega moštva, naziv katerega v tem trenutku ni še znan. (Cancia)

1. moška divizija - skupina B

Vodilni s težavo ugnal Prosek

PROSEK - LEGA NAZIONALE 79:80 (45:43)

PROSEK: Ban 42 (8:12), A. Pertot 12, I. Pertot, Gregori 2 (0:2), Bogatec, Perini 2, A. Emili 5 (1:3), L. Emili 16 (0:2), Cunja, Nabergoj.

3 TOČKE: Ban, A. Pertot, L. Emili 4; PM: 9:19; ON: 21.

Zgleda, da letos Prosečani ne poznajo srednje mere. Samo dva dni po katastrofalnem porazu proti GST za las niso premagali prvouvrščene Lega Nazionale. Naši so igrali dokaj zagrizeno, tako da je prvi polčas bil precej izenačen. V nadaljevanju so si domačini takoj nabrali 7 točk prednosti, gostje pa so z delnim izidom 21:6 povedli z 10 točkami razlike. Tekme ni bilo še konec, saj so Prosečani izenačili v zadnji minuti. Zmago je Lega Nazionale dosegla le s prostim metom sekundo pred iztekom srečanja. Kljub porazu so tokrat s svojo požrtvovalnostjo zadovoljili vsi igralci, med katerimi omenimo Walterja Bana, Andreja Pertota in Livio Emilija. S prikazano igro je Prosek dokazal, da se lahko enakovredno kosa z vodečimi ekipami in da si ne zasluži mesta na dnu lestvice. (Andrej)

LESTVICA: Lega Nazionale 18, Polet 15, Agip 14, Fiamma 10, Antenati in Prosek 6.

DEŽELNI KADETI

DOM - POM 87:102 (36:50)

DOM: Silič 25, Skok, Lograsso, Bordon 32, Primožič 19, Zavadlav 9, Covi 2, Quinzi. PON: Quinzi (37). ON: Dom 21, Pom 26. 3 TOČKE: Silič 2.

Na mednarodnem ženskem teniškem prvenstvu Italije v Rimu

Jugoslovanka Monika Seleš glavni favorit

RIM — Na mednarodnem ženskem teniškem prvenstvu Italije je dež včeraj precej oviral tekme. Vsekakor vse »prve dame« še niso stopile na teren, prihod najboljše, Jugoslovanke Monike Seleš, pa še vedno čakajo.

V Rimu bo Monika imela težko nalogo: je namreč prvi nosilec skupine in mora braniti naslov, ki ga je osvojila lani, po briljantni zmagi v finalu proti Martini Navratilovi (6:1, 6:1). V primeru, da ne ubrani prvega mesta, bo izgubila tudi točke na WTA seznamu in s tem omogočila Grafovi, da spet zasede prvo mesto. V 1. kolu je Seleševa prosta, v drugem pa se bo pomerila z Avstralko Provisovo, ki je odpravila Italijanko Golarsovo. Za uvrstitev v polfinale naj bi se zatem pomerila s 4. nosilko skupine, Joe-Fernandez, a v drugem polfinalu naj bi se srečali Navratilova - Sabatini.

Včeraj se je slabo končalo za najboljšo od 13 na tem prvenstvu zaposlenih Italijank, Sandro Cecchini: izgubila je namreč že v prvem kolu proti Francozinji Quentrecovi, 58. na svetovni lestvici.

NEKAJ REZULTATOV 1. KOLA: Fairbank (ZDA) - Baudone (It.) 6:2, 6:3; Ferrando (It.) - Lindquist (Šve.) 6:2, 6:1; Strnadova (ČSFR) - Jo Durie (Nem.) 6:4, 7:5; Garrone (It.) - Sviglerova (ČSFR) 2:6, 7:6, 7:5; Labat (Arg.) - Lucchi (It.) 6:3, 1:6, 6:3; Provis (Avs.) - Golarso (It.) 6:4, 6:1; Rittner (Nem.) - Bon-signori (It.) 6:2, 6:3; Quentrec (Fr.) - Cecchini (It.) 6:4, 7:5

DVA REZULTATA 2. KOLA: Sabatini (Arg.) - Coetzer (J. Af.) 6:2, 6:2; Joe-Fernandez (ZDA) - Jachia (It.) 7:5, 6:3.

Seleševa na prvem mestu tudi glede zaslužka

NEW YORK — Najboljša teniška igralka sveta, Jugoslovanka Monika Seleš, je letos na prvem mestu tudi glede zaslužka na raznih turnirjih. Vključno z mednarodnim prvenstvom Nemčije v Hamburgu je že vnovčila 514.058 dolarjev. Osmerica najuspešnejših igralcev je naslednja: 1. Seleš 514.058; 2. Sabatini 433.391; 3. Novotna 276.258; 4. Graf 251.651; 5. Joe-Fernandez 227.050; 6. Navratilova 200.825; 7. Sanchez 182.941; 8. Sukova 149.809.

V organizaciji tržaškega pomorskega kluba Sirena

Uspelo tekmovalje v trnkarjenju

V organizaciji TPK Sirena ter pokrajinske federacije Italijanske zveze za športni ribolov FIPS so izpeljali prvo selekcijsko tekmo za italijansko prvenstvo v trnkarjenju s čolna. Pred tržaškim svetilnikom se je zbralo rekordno število 29 dvojic, ki so se izkazale z izrednim ulovom. Po triumfu tekmovalju so se čolni zasedli pred sedežem Sirene, kjer se je začelo tehanje. Nobenega dvoma ni bilo, da je prvo mesto oddano dvojici Cacciolo in Brunettin (Club Intex). Cacciolo je italijanski reprezentant, ulovil pa je 10,350 kg »škumbrov«. Na 2. in 3. mes-

Monika Seleš

Na lokostrelskem tekmovalju

Uspeh Ferlatove

ERBA (COMO) - Predstavnica lokostrelskega odseka športnega društva Naš prapor iz Pevne Zdenka Ferlat je v nedeljo dosegla nov uspeh, saj se je na tekmovalju za Grand Fita Round prebila do finalnih spopadov. Slovenski lokostrelki se je tokrat prvič prebila do velikega fise na dvodnevem tekmovalju, ki sta nala. Na dvodnevem tekmovalju, ki sta nala, ga motila slabo vreme in celo sneženje, je nastopilo 18 vrhunskih lokostrelk iz vse Italije. Ferlatova je po 6. mestu v sobotnih kvalifikacijah bila 8. v osmini finala, nato 11. v četrtfinalu ter odlična 4. finalu. V finalu je žal nekoliko povpustila in tako zasedla končno 7. mesto, kar je vsekakor uspeh.

Že v nedeljo čaka goriško lokostrelko novo pomembno tekmovalje, tokrat mednarodno, v Trentu, kjer so svojo udeležbo poleg državnih reprezentanc najlažje tudi državni reprezentantje Italije, Jugoslavije in Poljske. (S.M.)

Mladi šahist Bednarik še meddeželni prvak!

Potem ko sta Jan Bednarik in Igor Povše na deželnem šahovskem prvenstvu za mladince v Pordenonu zasedla 1. oziroma 3. mesto, sta ta uspeh potrdila še na meddeželnem prvenstvu, ki je bilo na sporedu v Bologni prejšnjo nedeljo. Na prvenstvu Triveneta in Emilie Romagne se je v tej kategoriji zbralo kar 44 kandidatov, pri čemer je izredni Jan Bednarik postal še meddeželni prvak, Igor Povše pa je zasedel odlično 4. mesto. Oba šahista bosta tako sodelovala na državnem mladinskem prvenstvu, ki se bo med 6. in 8. septembrom odvijalo v Bussolengu pri Verone.

Prav gotovo prodoren uspeh obeh goriških šahistov, velja pa omeniti tudi obetaven nastop dveh mladih tržaških igralcev, ki sta nastopila v kategoriji cicibanov v konkurenci 80 šahistov. Po uspehu na deželnem tekmovanju nista tokrat za uvrstitev na državno prvenstvo imela sreče, saj je Luka Ziberna (dosegel je 3 točke) od šole Gregorič-Štepančič zgrešil normo le za pol točke, pa tudi Danilo Bosari (2

točki) od šole Širok je igral zelo dobro.

Omenimo naj še, da je Jan Bednarik dijak klasičnega liceja Primoža Trubarja, Igor Povše pa dijak slovenske sekcije tehničnega inštituta Galileo Galilei.

Po prvem delu deželne faze odbojkerskega prvenstva dečkov Soča in Sloga še za naslov

V kraju Reana del Rojale in Bagnaria Arsa v videmski pokrajini so se v nedeljo začela finalna tekmovanja za določitev deželnega prvaka v kategorijah naraščajnikov in naraščajnic. Štirje pokrajinski prvaki se bodo po sistemu vsak proti vsakemu pomerili med sabo v dveh tekmovalnih dneh, zmagovalac, to je deželni prvak, pa se bo uvrstil v nadaljnje tekmovanje, ki pelje do osvojitve državnega naslova.

FANTJE

Tudi letos zastopata slovensko odbojko dve ekipi in sicer drugič zapored Sloga kot tržaški prvak in Soča Sobema za goriško pokrajino (lani je bil finalist Olympia, ki je tudi osvojila deželni naslov), kar samo še potrjuje, da naša društva na mladinskem področju razpolagajo z dobrim igralskim potencialom in seveda tudi trenerskim kadrom.

Že takoj v uvodni tekmi je bil na sporedu slovenski derbi. Po samih dveh setih so srečanje osvojili sočani, ki so do uspeha prišli z umirjeno in urejeno igro, njihovi tržaški sovrstniki pa so nastopili neverjetno živčno in bili skoraj »paralizirani« od strahu pred deželno preizkušnjo. Zaradi tega še zdaleč niso pokazali vsega, kar znajo in tako tudi delno olajšali prisbejšim igralcem Soče pot do zmage.

Povsem drugačen je bil nastop slogašev v popoldanski tekmi, ko so se proti šibkejšemu Pordenonu razigrali in zmago osvojili po hitrem postopku.

V tretji tekmi tega prvega dneva je videmski VBU premagal Pordenon. Prihodnjo nedeljo se bodo boji nadaljevali. Pordenon v boj za naslov kajpak ne more poseči, o deželnem prvaku pa bosta odločali prav tekmi med Sočo in Slogo proti Videmčanom.

IZIDI

Soča-Sibema - Sloga 2:0 (15:8, 15:8), VBU - Pordenon 2:0, Sloga - Pordenon 2:0 (15:4, 15:5).

SOČA SOBEMA: Tommasi, M. in S. Černic, Sobani, Perkon, Komjanc, Pintar, Mucci, Pellegrin.

SLOGA: Čuk, Del Coco, Germani, Kralj, Marc, Micalessi, Plesničar, Vidali, Volčič. (INKA)

DEKLETA

v ženski konkurenci je slovensko odbojko zastopal le tržaški prvak, to je Bor Friulexport. Plave so odigrale dve tekmi in obakrat premagane zapustile igrišče. Kljub porazoma s svojim nastopom v bistvu niso razočarale, ostaja pa grenak priokus, da bi bil lahko razplet prvega dne zanje mnogo bolj ugoden. Borovke so namreč s fizičnega vidika prekašale svoje nasprotnice, s tehničnega pa niso zaostajale. Bile

pa so mnogo bolj živčne in naivne od nasprotnic, o čemer še najbolje pričajo podatki, da so izgubile prav vse nize, v katerih je bil zmagovalac negotov do konca.

V prvem setu uvodne tekme z živahnim Ronchijem so bile plave kot »omrtvičene« in so vsega zbrale le tri točke. Drugi niz je pokazal, da niso nič slabše, a v končnici so po čisti nerodnosti izgubile s 17:16 in si zapravile možnost igranja tretjega niza, ki bi bil verjetno nadvse izenačen.

V drugi tekmi s Cordenonsom so plave gladko dobile drugi niz, v prvem (vodstvo z 12:6) in tretjem pa spet niso bile dovolj prisebne.

Prihodnjo nedeljo bodo igralke Bora Friulexport igrale še z Gonarsom. Ob ugodnem razpletu lahko še dosežejo drugo mesto, prvega pa nikakor ne več. Poudariti je treba, da so se na deželni finale podale brez večjih ambicij, pokazalo pa se je, da so bile - glede na konkurenco - v ocenah o svoji moči preskromne.

IZIDI

Gonars - Cordenons 2:1, Ronchi - Bor Friulexport 2:0 (15:3, 17:16), Cordenons - Bor Friulexport 2:1 (16:14, 2:15, 15:12).

BOR FRIULEXPOR: Pitacco, Flego, Pernarčič, Zadnik, Bezenšek, Vidali, Faimann, Dolhar, Perosa, Tence, Jogan, Gruden.

Nogometni turnir Alpe Adria NK Bor je osvojila ekipa La Giarra Navdušeni nad organizacijo

V nedeljo se je na stadionu 1. maj v Trstu uspešno zaključil 3. mednarodni nogometni turnir »Alpe Adria« za cicibane, na katerem so tokrat sodelovale ekipe štirih dežel Alpe Adria in sicer iz Kranja, Reke, Isole Vicentine in tržaškega Bora.

Kljub temu, da je bilo zunanje igrišče zaradi slabega vremena neuporabno, se je turnir odvijal po natančno določenem programu v Borovem balonu, tako da so bili na koncu z organizacijo res vsi zadovoljni, saj so odborniki Nogometnega kluba Bor dali vse od sebe, da je turnir tako lepo uspel.

Ce nekoliko obkrožimo kroniko posameznih tekem, moramo reči, da sta se v jutranjih urah najprej pomerili ekipi Kranja in Rijeke. Tu je prišlo do prvega presenečenja, saj so Kranjčani presenetljivo visoko premagali bolj kvotirano Rijeku s 5:1.

Bolj živahna in borbeno je bila tekma med Borom in La Giarra iz Isole Vicentine. Gostje so vodili že po prvem polčasu z 2:0, borovci so sicer re-agirali, toda na koncu so gostje iz Vicenze slavili zmago z golom razlike, ko našim v finišu ni uspelo izenačiti.

V popoldanskih urah sta najprej stopila na igrišče poraženca Bor in Rijekka, ki sta odigrala mali finale, na katerem so Verdenikovi varovanci bili za razred boljši in so zmagali s 5:2.

Tudi v finalni tekmi ni bilo velikih dvomov glede zmagovalca, saj so bili Veneti v vseh pogledih boljši in so zasluzeno osvojili 3. pokal Alpe Adria. To je tudi potrdil končni rezultat 4:0.

Naj omenimo, da je komisija izbrala za najboljšega igralca Roberta Franceschija (La Giarra), najboljši vratar je bil Alessandro Peron (La Giarra), najboljši strelec je bil Marko Kariš (Bor Farco), disciplinski pokal pa si je priborila ekipa iz Reke.

Na koncu je vse ekipe, predstavnike društev, sodnike in goste pozdravil načelnik nogometne sekcije Bor Farco Boris Krapež in zaželel »nasvidenje« prihodnje leto.

Naj še omenimo, da so bili nad letošnjo organizacijo res vsi navdušeni, od najmlajših otrok, ki so se spoznali, do njihovih staršev in predstavnikov.

IZLOČILNI TEKMI
Kranj - Rijekka 5:1
(strelci: Stojčević, Ivičič (2), Gantar, Budan)

La Giarra - Bor Farco 4:3
(strelci: Franceschi (2), Battaglion (2), Vattovani, Kariš (2))

FINALE ZA 3. MESTO
Bor Farco - Rijekka 5:2
(strelci: Kariš (2), Manzin (2), Mihačević, Budan).

FINALE ZA 1. MESTO
Giarra - Kranj 4:0
(strelci: Franceschi, Battaglion, Crendele (2))

POSTAVE EKIP
BOR FARCO: Babuder, (Jaš Gregori), Vattovani, Jan in Damjan Gregori, Krizmančič, Kariš, Manzin, Sossi, Tolentino, Primosi, Berce.

LA GIARRA: Peron, Danzo, Ghellini, Franceschi, Battaglion, Gastagna, Scorzato, Leonari, Casara, Sanese, Gianela, Crendele.

KRANJ: Globočnik, Lovič, Plastovski, Jocič, Stojčević, Ivičič, Ščekič, Zdešar, Tofaj, Vusovič, Gantar.

RIJEKA: Nadalich, Gasparič, Sinčić, Devčić, Mihaljevič, Zadeljič, Budan, Milič, Ivaniš, Petič, Olujič, Milosavljevič.

(d.gr.)

Borovi cicibani so s svojim nastopom v nedeljo povsem zadovoljili

Naše ekipe v mladinskih nogometnih prvenstvih na Tržaškem Tokrat je bil razplet manj ugoden

Na Tržaškem NARAŠČAJNIKI

ZAULE - PRIMORJE 2:2 (1:1)

STRELEC: v 30. in 52. min. Zacchigna. PRIMORJE: Franza, Digovich, A. Pahor, Guštin, Gherbassi, Natalicchio, Emili, Štolfa, K. Pahor, Zacchigna, Husu.

Neodločen rezultat je pravičen za oboje, saj sta ekipi igrali dopadljivo. Naši so nastopili v okrnjeni postavi. Sardoč je namreč tokrat igral s člansko ekipo. Prvi so povedli domačini po naivni napaki obrambe Primorja. Proti koncu polčasa so naši zaslužno remizirali po zaslugi Zacchigne, ki je izkoristil podajo Emilija.

V drugem delu so gostitelji po zadetku naših prevzeli vaje igre v roke, a vseeno jim je uspelo le remizirati. Povhalo zasluži »bomber« Zacchigna. (Maxi)

COSTALUNGA - BREG 3:0 (1:0)

BREG: Iztok Rapotec, Kalc, Strain, Laurica, Reja, Svab, Bajec, Črt Rapotec, Mauri, Pavletič, Mondo, (Čuk, Gropazzi).

Čeprav so brežani tokrat nastopili v popolni postavi, niso zdržali proti solidni Costalungi. V prvem polčasu so dobro začeli, a so kljub temu po nesporazumu prejeli gol.

V drugi polovici so naši ves čas napadali. Nasprotniki pa so s protinapadi večkrat ogrožali Bregovega vratarja, tako da so tudi povečali prednost in gladko zmagali. Edina pozitivna novica je bila ta, da se je po šestmesečni izključitvi vrnil v Bregove vrste Paolo Mondo, ki je poleg tega v nedeljo tudi dobro igral. (Luka)

PORTUALE - ZARJA ADRIAMPEX 5:1 (2:1)

STRELEC: Jurinčič. ZARJA ADRIAMPEX: Plehan, Ražem, Toc, Šavron, Martingano, Ingio, Lonis, Kozina, Jurinčič, Carli, Cocevari.

Za visok poraz proti enakovredni ekipi lahko Zarjani krivijo same sebe, saj so točki dobesedno podarili gostiteljem. Začetek tekme je bil kar obetaven, saj so naši zagospodarili z dobro igro na sredini igrišča. Sodnik pa je naenkrat dosodil

proti Zarjanom 11-metrovko. Zarjani so odločno reagirali in tudi izenačili, po nekaj minutah pa je sodnik izključil Kozino zaradi »prelepe« besede. Odtlej so se gostitelji vse bolj uveljavljali in po izključitvi še Šavrona je bilo tekme konec. (P.B.)

OSTALI IZIDI 28. KOLA: Chiabola - Campanelle 3:3, Opicina - Olimpia 0:3, Don Bosco - CGS 2:3, Domio - Vivai Busa 0:5, Fortitudo - Sant'Andrea 2:1.

LESTVICA: Olimpia 49, San Luigi 47, CGS 40, Chiabola in PRIMORJE 35, Costalunga 33, Sant'Andrea in Zaule 30, Portuale 26, BREG 23, ZARJA 21, Opicina in Don Bosco 20, Fortitudo 16, Campanelle 13, Domio 10.

ZAČETNIKI SKUPINA A

SONCINI - ZARJA ADRIAMPEX 10:0 (6:0)

ZARJA ADRIAMPEX: Gregori, Martini, Iozza, Jercog, Tence, Racman, Ivo in Danjel Šik, Ota, Lorenzi, Sanzin, Danieleto.

Nasprotnik je bil za naše mlade začetnike premočen. Hitri igri domačinov so se upirali kot so pač mogli. Rezultati v tej kategoriji res niso bistvenega pomena, a gre tudi za očiten opomin, da bi morala slovenska društva na tej ravni bolj sodelovati, da bi bilo zadoščenje trenerja in otrok samih večje. (P.B.)

IZIDI 27. KOLA: Fani - Sant'Andrea 0:6, Esperia - Fortitudo 2:3, Opicina B - Fulgor 1:3, Ponziana - Portuale neod., Domio - Primorje 2:0, Chiabola - Altura 4:1.

LESTVICA: Soncini A 49, Portuale 46, Fortitudo A 41, Ponziana A 39, Sant'Andrea 29, San Sergio in PRIMORJE 28, Domio in Chiabola 27, Opicina 19, Altura, ZARJA in Esperia 13, Fani Olimpia 7, Muggesana 5.

Na Goriškem NARAŠČAJNIKI

IZIDI 12. POVRATNEGA KOLA: Natistone - Gradese 2:0, Juventina - Pro Go-

1. ŽENSKA DIVIZIJA

CLUB ALTURA - SLOGA SAGOR 1:3 (16:14, 1:15, 11:15, 15:17)

SLOGA SAGOR: Brišnik, Ciocchi, Čebulec, Ferluga, Fonda, Gruden, Maja in Martina Kosmina, Milič, Spacal.

Slogašice so sinoči osvojile svojo 9. prvenstveno zmago. Tekma sicer ni bila lepa, saj sta obe ekipi precej grešili. Zmaga slogašic bi bila lahko še izdatnejša, saj so v prvem nizu že visoko vodile, ko so dovolile, da jih nasprotnice dohitijo in set osvojijo. Nato je le prišla do izraza boljša taktična pripravljenost naše ekipe, ki je, kljub vsemu, le zaslužno slavila. (Inka)

OSTALI IZIDI: La Marmotta - OMA in Bor Friulexport - Altura neodigrani, CUS - Breg 0:3 (10:15, 4:15, 6:15), OMA - Kiljoy 3:1 (15:5, 15:7, 9:15, 15:13).

LESTVICA: Bor Friulexport 26, Altura in Breg 22, Sloga Sagor 18, CUS 14, Kiljoy 12, Virtus 8, Club Altura 6, La Marmotta in OMA 4. (Bor Friulexport, La Marmotta in CUS dve tekmi manj, OMA in Altura tekmo manj)

1. MOŠKA DIVIZIJA

BOR - LE VOLPI 3:1 (8:15, 16:14, 15:13, 16:14)

BOR: Pavlica, Furlanič, Stulle, Gombač, Koren, Coloni, De Carli, Chert.

Po seriji dokaj negativnih nastopov, so plavi tokrat odigrali eno svojih boljših tekem prvenstva. Povratek De Carlija je nekoliko dvignil moralo mladih borovcev, tako da so vsi skupaj igrali precej sproščeno in učinkovito. Toda prava tekma se je začela šele po prvem setu, ki so ga domačini nerodno izgubili. Naslednji trije nizi niso bili nikoli vnaprej predani, tako da se je vedno igralo za vsako žogo. V četrtem nizu so plavi zgubljali že s 7:1, a so nato izničili nasprotniku kar dve set žogi in tekmo nato osvojili na šestnajstici. Tudi tokrat gre pohvaliti celotni kolektiv, saj De Carli po mesečnem dopustu ni mogel dati ekipi svojega običajnega doprinosa. (Igor)

OSTALI IZIDI 13. KOLA: Volley Club - Sloga 0:3 (13:15, 6:15, 7:15), Sant'Andrea - La Marmotta 3:2, Altura - Pallavolo 3:2.

LESTVICA: Sloga 22, La Marmotta in Sant'Andrea 20, Le Volpi 12, Bor 10, Altura 8, Pallavolo in Volley Club 6.

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo vrstni red prihodov posameznih šol za sobotni atletski troboj naslednji: 8.30 Župančič, 8.50 Bazoviški junaki, 9.00 Finžgar, 9.10 Ribičič, 9.20 Milčinski, 9.30 Grbec, 9.35 Milič, 9.40 Širok, 10.00 Gregorič-Štepančič.

Takoj po koncu troboja bo na vrsti tekma v igri med dvema ognjema Širok - Gregorič-Štepančič za 3. mesto.

SK DEVIN
vabi člane in simpatizerje na občni zbor, ki bo 10. maja ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju na sedežu v Cerovljah.

ZŠSDI
obvešča, da bo jutri, 9. t.m., ob 20. uri na sedežu ZŠSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, seja izvršnega odbora.

ZŠSDI
obvešča, da bo v petek, 10. t.m., ob 21. uri v Koči pod Rupo v Repnu seja bali-narske komisije.

TPK SIRENA
organizira tečaj jadrnanja za odrasle. Predavanja bodo vsako sredo in petek ob večernih urah. Praktično vežbanje po dogovoru. Začetek danes, 8. t.m. Prijave v društvenem baru ali na tel. 728604.

TPK SIRENA - ŠPORTNI RIBOLOV
Na sedežu TPK Sirena (Miramarski drevored 32) bo 11. in 12. t.m. sejem opreme za športni ribolov.

JK ČUPA
vabi na srečanje z Juretom Šterkom. JADRALEC SAMOTAR bo prikazal film in diapozitive o svojim potovanjih preko Atlantskega oceana ter predavanje o svojih pripravah na POT OKOLI SVETA. Srečanje bo v soboto, 11. t.m., ob 20.30 na društvenem sedežu v Sesslanskem zalivu.

KOŠARKARSKI KLUB BOR

iskreno čestita Kontovelu za prestop v D ligo.

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845

ADIT 61000 Ljubljana

Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185

Fax 061/555343

Oglasi: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasni agenciji PUBLI-EST srl - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tlix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglasi: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

sreda, 8. maja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

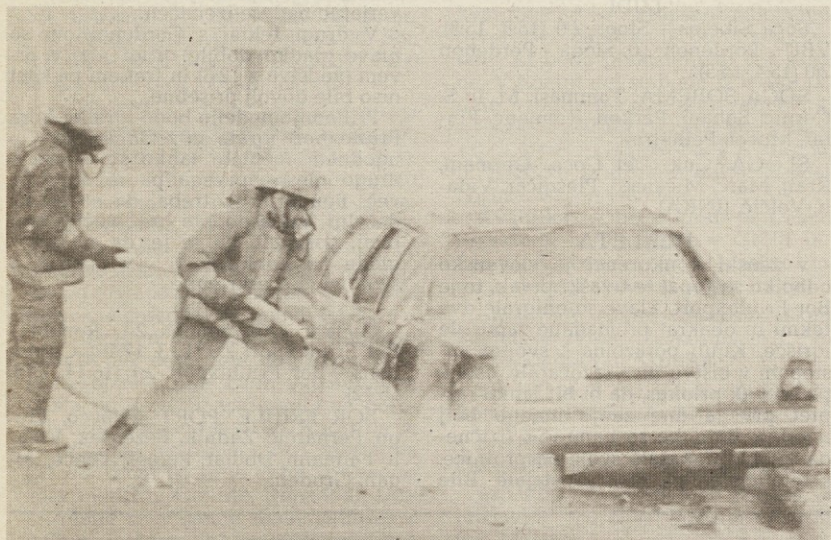
Izdaja ZTT

Tiska EDIGRAF

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Vsi dosedanja pomiritveni poskusi so se v zadnjih dveh dneh klavrno izjalovili Upor španskogovorečih v Washingtonu skrbi oblasti v glavnem mestu ZDA

WASHINGTON — Od nedelje je washingtonska mestna četrt Mount Pleasant, kjer v glavnem živijo španskogovoreči, prizorišče srditih pouličnih spopadov z varnostnimi silami. Vse se je začelo, ko je neka policistka težko ranila mladeniča, ki je bil baje že vklešen v lisice. To je sprožilo spontani upor mladih iz Mount Pleasanta, ki so se prepustili plenjenju, vandalizmu in nasilju. Najprej so jo skupila vozila policije, kar trinajst so jih zažgali, nato pa se je začelo sistematično rušenje vsega, kar spominja na ameriško blagostanje.

Washingtonski župan Sharon Pratt Dixon je v ponedeljek, ko so se spopadi nadaljevali odredil uvedbo policijske ure in zagrozil s še strožjimi ukrepi. Vsi poskusi, da bi pomirili razjarjene ljudi so se namreč izjalovili. Predstavniki te skupnosti po rodu iz Latinske Amerike navajajo, da je

upor že dalj časa tlel pod pepelom navidezne apatije. Policija je v zadnjem obdobju vse preveč prekoračila svoja pooblastila, tako da mladina ne verjame več svečanim obljubam oblasti. Nasilje policijskih agentov se sedaj vrača kot bumerang. Ob tem sociologi opozarjajo, da je treba sedanji upor ugasniti po mirni poti s prepričevanjem, ker bo v nasprotnem primeru odpor še večji.

Oblasti se seveda nahajajo v hudi zagati. Prizorišče neredov je namreč le tri kilometre oddaljeno od Bele hiše, kar meče slabo luč na ugled ameriške demokracije. Če je bil povod upora domnevna prekoračitev pooblastil neke policistke, pa so resnični vzroki globlji. Španskogovoreča mladina se čuti odrezana od ameriškega blagostanja, mladi nočejo več biti drugorazredni državljani in so siti obljub in pozivov, naj potrpijo.

Gasilec je uspelo le redke avte rešiti pred popolnim uničenjem (leva slika), policija je v glavnem lahko le gledala, kako gorijo vozila (zgornja slika AP)

Kasacija bo odločala o kraju procesa Calabresi

RIM — Kasacijsko sodišče bo moralo pred 15. majem odločiti, če bodo tudi prizivni proces zaradi umora Luigijskega Calabresija poverili milanskem sodstvu. Eden od obtožencev na prvostopenjski razsodbi, Giorgio Pietrostefani, zahteva namreč od kasacije, da prizivni proces poveri neke drugemu sodišču. Po njegovem mnenju je milansko sodstvo v več priložnostih dokazalo, da ni v stanju objektivno razsoditi, ker je še vedno pod emotivnim vtisom, da ji ni uspelo zaščititi tega policijskega funkcionarja. Pietrostefani v svojem dolgem ekspezuju, ki sta ga kasacijskemu sodišču predstavila odvetnika Ivo Rerina in Giandomenico Pisapia, navaja, da milansko sodstvo hoče za vsako ceno nekomu naprtiti krivdo za umor.

Bele nogavice? Samo z opravičilom

SYDNEY — Stara navada, železna srajca, pravijo, in v Avstraliji to očitno močno drži. Spor med družino Lewis in ravnateljico šole, v katero hodijo Lewisovi otroci je paradoksalna. Navada šole je, da so dijaki oblečeni v uniforme in sive nogavice. Lewisovi pa sivim nogavicam nasprotujejo in hočejo, da bi njihovi otroci nosili vsaj bele nogavice, če se že uniformi ne smejo odreči.

Po daljšem prerekanju z ravnateljico in s posredovanjem ministrstva za šolstvo so dosegli kompromis: otroci bodo lahko imeli bele nogavice, starši pa jima bodo morali vsak dan podpisati opravičilo. Stara navada, pač...

»Profesionalnik« roparji odnesli iz pošte v Latini 4,5 milijarde

LATINA — Po včerajšnjem ropu zlatih palic za vrednost 3,5 milijarde na Avtocesti sonca v bližini Firenc, se je drzna roparska tolpa v noči na torek lotila centralnega poštnege urada v Latini un uspela odnesti 4,5 milijarde v glavnem v gotovini. S tem se število milijardskih ropov letos dviga na štiri, od katerih so enega izvedli prav v Latini 2. januarja, ko so odnesli 5 milijard iz blindiranega kombija.

Roparji so očitno poznali zelo dobro urade, razporeditev prostorov, hišni red in urnike obhodov varnostnikov. Svoje »delo« so opravili izredno hitro in karseda profesionalno. Pet ali sedem roparjev - opis uradnikov je v tem smislu precej netočen - je vdrl v salon s pošto. Vrata so bila zaklenjena znotraj, a zlikovci so razpolagali s ponarejenimi ključi, zaradi česar jim očitno niso delala preglavic niti glavna vrata. Mirno so po hodnikih stopili do prvega nadstropja in salona, kjer je delalo šest uradnikov, ki jih je prihod zamaskiranih roparjev s pištolami in šibrovkami s prežaganimi cevmi zelo presenetil. Uradnike so zvezali in zaprli v sosednjo sobo. Iz prvega nadstropja so zahtevali od

treh uradnikov v pritličju, v prostoru, kjer se običajno razdeljujejo denar in vrednostni papirji, da so jim odpri sefe. Nato so jih zvezali in jim »zaprli« usta z lepilnim trakom. Pobrli so pet vreč z denarjem in urno odšli. Denar v vrednosti 4,5 milijarde, v glavnem v gotovini in le manjši del v čekih, je bil skoraj v celoti namenjen manjšim poštnim uradom v Latini in pokrajini za današnje izplačevanje pokojnin.

Alarm je sprožil eden od uradnikov točno 40 minut po začetku ropa. Uspel si je odvezati roke in priti do alarmnega zvonca. Policija je bila seveda na mestu v nekaj trenutkih, a roparji so bili tedaj že daleč. Včeraj jutraj so agenti našli kakih 300 daleč od pošte ukradeno croma z rimsko tablico, ki bi morala pripadati alfi romeo 33. Alfa in croma, ki bi ji pripadala milanska tablica, so ukradli v Rimu 13. aprila. V Laciju in Kampaniji so agenti že ponoči postavili cestne zapore, tako kot v Toskani in Emiliji v ponedeljek ponoči. V štirih deželah torej istočasno iščejo kar dve tolpi izredno spretnih roparjev, ki so trenutno na begu s skupno vrednostjo 8 milijard.

Od junija proga Benetke-Moskva

BENETKE — Na beneškem letališču je bila včeraj slovesnost, na kateri so predstavili nov, pomemben polet z letališča ob laguni. Gre za novo progo Benetke-Moskva, ki bo povezovala obe mesti od 4. junija. Polet je toliko bolj pomemben za Benetke, ker omogoča potnikom, da se v Moskvi poslužijo poletov za Japonsko in druge države Daljnega vzhoda. Let Benetke-Moskva traja 4 ure, na njem bodo za sedaj letela Aeroflotova letala TU-134, ki imajo 68 prostorov. Če se bo izkazala potreba, je Aeroflot pripravljen na to progo preusmeriti tudi letala TU-154, ki pa lahko ponesejo 132 potnikov.

Za sedaj je let Benetke-Moskva in obratno predviden samo enkrat na teden: v sredo ob 9. uri iz Benetk (prihod v Moskvo ob 13.45), v torek ob 19. uri iz Moskve s prihodom v Benetke ob 21.15.

Za beneško letališče je to prvi redni polet, ki presega meje Evropske skupnosti, čeprav z letališča v Tesseri leti več čarterskih letal v vse države na svetu.

Manj bolgarskih špijonov v tujini

SOFIJA — Vlada predsednika Željka Želeva hoče omejiti dejavnost bolgarske tajne službe in je že začela »prenovo« v bolgarskih diplomatskih predstavništvih v svetu, kjer je dobesedno mrgolelo vohunov in tajnih agentov. Namestnik bolgarskega zunanjega ministra Nikolaj Bogdanov je izrazil bojazn, da se bo marsikatero predstavništvo v tujini dobesedno izpraznilo, da bodo zdesetkane vrste dosedanjih »diplomatov« le s težavo nadomestili s praviimi ljudmi. V duhu nove bolgarske »glasnosti« bo vsako veleposlaništvo v tujini ohranilo enega agenta, njegovo ime in vlogo pa bodo posredovali oblastem države gostiteljice.

Predsednik Želev je obenem napovedal, da ima Bolgarija »moralno« obvezo dvigniti zastor nad dejavnostjo bivšega komunističnega režima, prav zato bodo arhivi bolgarske tajne službe dostopni raziskovalcem. Kljub naporom, da bi si postkomunistična Bolgarija nadela

nove obleke in obnovila svojo nedolžnost, pa ameriška protioveščevalna služba CIA navaja, da so bolgarski agenti v tujini v zadnjem letu še okrepili svojo dejavnost. Zgovoren je primer dveh Bolgarov, ki so skušali iz ZDA nezakonito spraviti najsodobnejši kompjuter nove generacije. FBI je celo ugotovil, da sta oba Bolgara skušala uresničiti podvig po nalogu sovjetske KGB. Ob vsem tem se samo po sebi zastavlja vprašanje, če niso vse svečane napovedi le pesek v oči, s katerim poskušajo bivši komunisti prepričati svetovno javnost, da so za vedno prekinili z metodami iz preteklosti. Nesporno je le dejstvo, da si Bolgarija zaradi gospodarskih težav ne more več privoščiti takega tajnega aparata kot ga je imela doslej. Navsezadnje je bil ta aparat tesno povezan s sovjetsko KGB, za katero je opravljal najbolj umazane posle, tako da je del stroškov baje krila SZ.

Ponedeljek pa je res dolgočasen!

Ponedeljek je grd dan tudi za zebre, če smemo soditi po izrazu tega prebivalca frankfurtskega zoološkega vrta (Telefoto AP)